



**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**  
**ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ**  
**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**  
**ΔΠΜΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ**  
**ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ : ΟΛΓΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΙΑΤΑΓΑΝΑ**

## **ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ** **ΠΡΟΝΟΜΙΑΚΑ ΠΕΔΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ** **ΚΑΙ ΧΩΡΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**



**ΟΛΓΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΙΑΤΑΓΑΝΑ**  
**ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : Α. ΔΕΦΝΕΡ**  
**ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ : Α. ΔΕΦΝΕΡ, Ν. ΒΟΓΙΑΖΙΔΗΣ, Μ. ΝΤΙΚΕΝ**

2021

## **ΔΗΛΩΣΗ**

Βεβαιώνω ότι η παρούσα εργασία είναι δική μου, δεν έχει συγγραφεί από άλλο πρόσωπο, δεν έχει αντιγραφεί από δημοσιευμένη ή αδημοσίευτη εργασία άλλου και δεν έχει υποβληθεί προηγουμένως για βαθμολόγηση στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ή αλλού. Βεβαιώνω ότι είμαι εν γνώσει των κανόνων περί λογοκλοπής του ΤΜΧΠΠΑ και ότι στο πλαίσιο αυτού έχουν τηρηθεί όλοι οι κανόνες κατά την ακαδημαϊκή δεοντολογία σχετικά με αναφορές, βιβλιογραφία, κτλ., τόσο από έντυπες όσο και από ηλεκτρονικές πηγές.

**Ημερομηνία:** Φεβρουάριος 2021

**Όνοματεπώνυμο:** Όλγα-Παρασκευή Γιαταγάνα

**Υπογραφή**

## **ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ**

Η παρούσα διπλωματική εκπονήθηκε στα πλαίσια του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης & Τμήματος Οικονομικών Επιστημών.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου, κύριο Α. Δεφνερ για την άριστη συνεργασία που είχαμε και για την τιμή που μου έκανε να δεχτεί να αναλάβει την επίβλεψη της εργασίας μου, και τον κύριο Ν. Βογιαζίδη για όλη την υποστήριξη και τις χρήσιμες συμβουλές του. Η καθοδήγησή τους ήταν πολύτιμη και με βοήθησε ώστε να καταφέρω να ολοκληρώσω τη διπλωματική μου.

## Περίληψη

Στόχος της εργασίας είναι ο προσδιορισμός των θεματικών πάρκων και η συμβολή τους στην οικονομία και τον τουρισμό.

Έχει γίνει ανάλυση των θεματικών πάρκων σε διάφορες χώρες, καθώς και του πώς εντάχθηκαν στην αγορά του ελεύθερου χρόνου και του τουρισμού παγκοσμίως, μέσω βιβλιογραφικής ανασκόπησης, άντλησης πληροφοριών και δεδομένων από τους ιστοτόπους των ίδιων των πάρκων αλλά και ανεξάρτητων σχολιαστών και τουριστικών οδηγών, καθώς και μέσω συμμετοχικής παρατήρησης.

Παρουσιάζονται στοιχεία τα οποία αφορούν την επισκεψιμότητα κάποιων πάρκων και την τουριστική δραστηριότητα επιλεγμένων προορισμών. Μέσω βιβλιογραφικής ανασκόπησης, αξιολογούνται οι απόψεις των επισκεπτών στα διάφορα πάρκα που επισκέφθηκαν και αντλήθηκαν από τα σχόλιά τους μέσω ιστοτόπων όπως του tripadvisor. Στην έρευνα αυτή, παρουσιάζεται υλικό το οποίο έχει ήδη μελετηθεί από πολλούς ερευνητές, αλλά αξιοποιούνται και επιπλέον στοιχεία στα οποία εμφανίζονται στατιστικά δεδομένα σε μορφή πινάκων και διαγραμμάτων που αποτυπώνουν την επισκεψιμότητα στα πάρκα που εξετάζονται.

Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύονται ορισμένοι βασικοί ορισμοί και φαινόμενα. Στο επόμενο κεφάλαιο αναλύονται τα χαρακτηριστικά, η τυπολογία, καθώς και οι στόχοι των θεματικών πάρκων. Το τρίτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στα θεματικά πάρκα της Ευρώπης, όπου, μεταξύ των άλλων, αναλύονται και τα οικονομικά μεγέθη τους καθώς και ο ρόλος της διαφήμισης σε αυτά, αλλά και το πώς επηρεάζονται οι επιλογές των επισκεπτών. Το επόμενο εμβαθύνει στα διασημότερα πάρκα της Ευρώπης, που είναι εκείνα που βασίζονται στο παραμύθι, ενώ αναλύεται ως μελέτη περίπτωσης το πάρκο Efteling της Ολλανδίας. Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση των θεματικών πάρκων που βρίσκονται στις Η.Π.Α., τα πάρκα Disney και τα μεγάλα θεματικά πάρκα της Αμερικής. Στο επόμενο κεφάλαιο αναλύονται τα πάρκα αναψυχής της Ελλάδας. Το προτελευταίο κεφάλαιο αναφέρεται στις επιπτώσεις από τη λειτουργία των θεματικών πάρκων, όσον αφορά το περιβάλλον, την οικονομία, τον τουρισμό και τον ελεύθερο χρόνο. Η εργασία κλείνει με τα συμπεράσματα, ενώ διατυπώνονται και ορισμένες προτάσεις για τη δημιουργία θεματικών πάρκων στην Ελλάδα.

Λέξεις-κλειδιά: θεματικά πάρκα, επισκεψιμότητα, οικονομία, Efteling, Η.Π.Α., Ευρώπη, Ελλάδα

## **Abstract**

The aim of this paper is to identify theme parks and their contribution to the economy and tourism.

Theme parks in different countries have been analyzed, as well as how they have entered the leisure and tourism market worldwide, through literature review, information retrieval and data from the websites of the parks themselves as well as independent commentators and tour guides, as well as and through participatory observation.

Data are presented which refer to the traffic of some parks and the tourist activity of selected destinations. Through a literature review, the views of visitors to the various parks they visited were evaluated and their comments were obtained through sites such as tripadvisor. In this research, material is presented that has already been studied by many researchers, but additional data are utilized in which statistical data are displayed in the form of tables and diagrams that record the traffic in the parks in question.

The first chapter analyzes some basic definitions and phenomena. The next chapter analyzes the characteristics, typology, and objectives of the theme parks. The third chapter is dedicated to the theme parks of Europe, where, among other things, their financial figures are analyzed as well as the role of advertising in them, but also how the choices of visitors are affected. The next one delves into the most famous parks in Europe, which are the ones based on fairy tales, while the Efteling park in the Netherlands is analyzed as a case study. The fifth chapter analyzes the theme parks located in the USA, Disney parks and the major theme parks in America. The next chapter analyzes the amusement parks of Greece. The penultimate chapter refers to the effects of the operation of the theme parks, in terms of environment, economy, tourism and leisure. The paper closes with the conclusions, while some proposals are formulated for the creation of theme parks in Greece.

**Keywords:** theme parks, traffic, economy, Efteling, USA, Europe, Greece

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περίληψη .....	4
Abstract .....	5
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ .....	14
ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ .....	17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ.....	19
1.1. Προσδιορισμός των Θεματικών Πάρκων .....	19
1.2. Νεότερικότητα και Βιομηχανική Επανάσταση.....	20
1.3. Εργασιακές συνθήκες – Καθιέρωση πενθήμερης εργασίας.....	21
1.4. Η εξέλιξη των μέσων μεταφοράς.....	22
1.5. Μαζική κουλτούρα.....	22
1.6. Ενδιάμεσος / Τρίτος Χώρος.....	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ: ΓΕΝΝΗΣΗ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ .....	24
2.1. Η ιστορία των θεματικών πάρκων .....	24
2.2. Οι στόχοι των θεματικών πάρκων.....	25
2.3. Παράγοντες επιτυχίας και αποτυχίας ενός θεματικού πάρκου .....	25
2.4. Χαρακτηριστικά των Θεματικών Πάρκων.....	26
2.5. Τυπολογία πάρκων.....	27
2.6. Δημοφιλέστερες δραστηριότητες (βόλτες) στα πάρκα .....	28
2.7. Διαφορές ανάμεσα στα θεματικά πάρκα.....	29
2.8. Ο ρόλος της διαφήμισης στα θεματικά πάρκα.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ .....	31
3.1. Γενικά για τα θεματικά πάρκα στην Ευρώπη.....	31
3.2. Διάσημα θεματικά πάρκα στην Ευρώπη.....	32
3.2.1. Γαλλία .....	32
3.2.2. Γερμανία .....	48
3.2.3. Ιταλία.....	55

3.2.4. Ισπανία .....	56
3.2.5. Δανία .....	58
3.2.6. Σουηδία .....	64
3.2.7. Μεγάλη Βρετανία.....	66
3.2.8. Ολλανδία .....	71
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ – EFTELING: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΠΑΡΑΜΥΘΙ .....</b>	<b>74</b>
4.1. Το Πάρκο Efteling, Ολλανδία, ως μελέτη περίπτωσης.....	74
4.2. Σημαντικές χρονιές .....	81
4.3. Τα υπέρ και τα κατά.....	84
4.4. Αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του (διαχείριση στερεών αποβλήτων).....	87
4.5. Η σύνδεση με την Disney .....	88
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΟΣΜΟ .....</b>	<b>89</b>
5.1. Φλόριντα .....	91
5.1.1 ORLANDO: Η ΠΟΛΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ.....	91
5.1.2. Sea World.....	94
5.1.3. Aquatica Park.....	95
5.1.4. Disney’s Magic Kingdom .....	97
5.1.5. Discovery Cove.....	98
5.1.6. Gatorland.....	99
5.1.7. Disney’s Hollywood Adventure.....	100
5.1.8. Ο κόσμος του DISNEY.....	102
5.1.9. Walt Disney World .....	103
5.2.Οχάιο.....	104
5.2.1. Cedar Point.....	104
5.3. Τέξας.....	107
5.3.1. Six Flags Amusement Parks.....	107
5.4. Καλιφόρνια .....	108
5.4.1. Disneyland Resort .....	108

5.5. Τόκιο .....	109
5.5.1. Disney Resort .....	109
5.6. Χονγκ Κονγκ.....	110
5.6.1. Disney Resort .....	110
5.7. Κίνα.....	111
5.7.1. Disney Resort .....	111
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΤΑ ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ .....</b>	<b>113</b>
6.1. Αθήνα.....	114
6.1.1. Allou Fun Park .....	114
6.1.2. Playmobile Fun Park .....	116
6.1.3. Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής .....	116
6.1.4. Πάρκο Δεινοσαύρων .....	116
6.1.5. Αττικό πάρκο .....	116
6.2. Πύργος Ηλείας .....	118
6.2.2. Πάρκο Ελληνικής Μυθολογίας / Legends of Mythology .....	118
6.3. Καρπενήσι.....	118
6.3.1. Saloon Park .....	118
6.7. Θεσσαλονίκη.....	119
6.7.1. Anel Honey Park – Μελισσοκομικό Πάρκο .....	119
6.7.2. Magic Park .....	119
6.8. Ρόδος.....	119
6.8.1. Water Park Faliraki .....	119
6.9. Κρήτη.....	121
6.9.1. «Ο Κρηταγενής Δίας» .....	121
<b>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ –</b>	
<b>ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ .....</b>	<b>123</b>
7.1 Πίνακες επισκεψιμότητας .....	124
7.2. Επιπτώσεις και οφέλη από τη λειτουργία των θεματικών πάρκων .....	133
7.3. Πανδημία κορονοϊού COVID-19 .....	134



ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	137
8.1. Συμπεράσματα .....	137
8.2. Προτάσεις για θεματικά πάρκα στην Ελλάδα.....	141
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ .....	144

## ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Γράφημα 2.1 Παράγοντες αποτυχίας των θεματικών πάρκων.....	23
Εικόνα 3.1 Χάρτης της Disneyland.....	33
Εικόνα 3.2 Futuroscope.....	38
Εικόνα 3.3 Διεθνής διαγωνισμός πυροτεχνίας.....	42
Εικόνα 3.4 Cite des I' Industrie.....	44
Εικόνα 3.5 Nigloland.....	45
Εικόνα 3.6 Fraispertuis City.....	46
Εικόνα 3.7 Le Pal.....	47
Εικόνα 3.8 Phantasialand.....	51
Εικόνα 3.9 Hansa Park.....	52
Εικόνα 3.10 Erlebnispark Tripsdrill.....	53
Εικόνα 3.11 Steinwasen.....	55
Εικόνα 3.12 Πάρκο ψυχαγωγίας στο Djurs.....	59
Εικόνα 3.13 Οι κήποι Tivoli.....	61
Εικόνα 3.14 Farup Summerpark.....	63
Εικόνα 3.15 Rollercoasters.....	65
Εικόνα 3.16 Rollercoasters Alton.....	66
Εικόνα 3.17 Stanley Park, Blackpool.....	68
Εικόνα 3.18 Thrope Park.....	69
Εικόνα 3.19 Chessington World of Adventures.....	70

Εικόνα 3.20 Walibi.....	71
Εικόνα 4.1 Efteling Nature Park.....	75
Εικόνα 4.2 Χάρτης του Efteling Nature Park.....	76
Εικόνα 4.3 Γήπεδο 18 τρυπών στο Kaatsheuvel .....	80
Εικόνα 4.4 Γράφημα τιμής εισιτηρίων του Efteling.....	81
Εικόνα 4.5 Γράφημα επισκεψιμότητας του Efteling.....	83
Εικόνα 4.6 Winter Efteling Aquanura.....	87
Εικόνα 5.2 Universal Island of Adventure.....	91
Εικόνα 5.3 Skull Island.....	93
Εικόνα 5.4 Sea World Orlando.....	94
Εικόνα 5.5 Νεροσουλήθρες στο waterpark στο Ορλάντο.....	95
Εικόνα 5.6 Ο τεράστιος νεροχύτης.....	96
Εικόνα 5.7 Magic Kingdom.....	97
Εικόνα 5.8 Χάρτης Gatorland.....	100
Εικόνα 5.9 Walt Disney World.....	101
Εικόνα 5.10 Walt Disney World.....	104
Εικόνα 5.11 America’s Rollercoaster.....	105
Εικόνα 5.12 Six Flags Theme Parks.....	107
Εικόνα 5.13 Disneyland Hotel Anaheim.....	109
Εικόνα 5.14 Χάρτης Disney Resort Tokyo.....	110
Εικόνα 5.15 Ξενοδοχείο στο Hong Kong Disney Resort.....	111

Εικόνα 5.16 Disneyland της Σανγκάης.....	112
Εικόνα 6.1 Allou Fun Park.....	114
Εικόνα 6.2 Allou Fun Park.....	115
Εικόνα 6.3 Αττικό πάρκο.....	117
Εικόνα 6.4 Δελφινάριο.....	118
Εικόνα 6.5 Water Park Faliraki.....	120
Εικόνα 6.6 Water Park Faliraki.....	120
Εικόνα 6.7 Ο κρητογενής Δίας.....	121
Εικόνα 6.8 Πάρκο ιστορίας της Κρήτης.....	122

#### ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 3.1 Αριθμός θεματικών πάρκων.....	72
Πίνακας 3.2 Επισκέψεις.....	72
Πίνακας 3.3 Έσοδα.....	72
Πίνακας 3.4 Συγκριτικός πίνακας δεδομένων των θεματικών πάρκων στην Ευρώπη.....	73
Πίνακας 4.1 Επισκεψιμότητα στο Efteling .....	82
Πίνακας 5.1 Κόστη κατασκευής κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας.....	90
Πίνακας 5.2 Προϋπολογισμός των θεματικών πάρκων στην Αμερική.....	112
Πίνακας 6.1 Βασικά μεγέθη του ελληνικού τουρισμού.....	113
Πίνακας 7.1 Προορισμοί και διανυκτερεύσεις .....	123
Πίνακας 7.2 Επισκεψιμότητα.....	124

Πίνακας 7.3 Επισκεψιμότητα στο Disney’s Hollywood Studios.....	125
Πίνακας 7.4 Επισκεψιμότητα στο Disney’s Animal Kingdom.....	126
Πίνακας 7.5 Επισκεψιμότητα σε θεματικά και αναψυχής πάρκα παγκοσμίως..	126
Πίνακας 7.6 Επισκεψιμότητα στο Universal Island of Adventure Orlando.....	127
Πίνακας 7.7 Επισκεψιμότητα στο Magic Kingdom.....	128
Πίνακας 7.8 Επισκεψιμότητα στο Epcot.....	128
Πίνακας 7.9 Επισκεψιμότητα στο Liseberg.....	129
Πίνακας 7.10 Επισκεψιμότητα στο Europa Park.....	130
Πίνακας 7.11 Επισκεψιμότητα στο Walt Disney Studios Park.....	130
Πίνακας 7.12 Επισκεψιμότητα στο Fraispertuis City.....	131
Πίνακας 7.13 Επισκεψιμότητα στο PortAventura.....	132
Πίνακας 7.14 Επισκεψιμότητα στο Disneyland Paris.....	132
Πίνακας 7.15 Στατιστικά στοιχεία για τον COVID-19.....	135
Πίνακας 7.16 Στατιστικά στοιχεία για τον COVID-19.....	136

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα θεματικά πάρκα είναι εγκαταστάσεις ειδικά σχεδιασμένες σε επίσης ειδικά σχεδιασμένες και κατάλληλες περιοχές. Συνήθως βρίσκονται σε μεγάλες πόλεις αλλά σε σχετική απόσταση από περιοχές με εύκολη πρόσβαση και σε σημαντικές πληθυσμιακές συγκεντρώσεις. Τα θεματικά πάρκα ψυχαγωγίας εκτός από διασκέδαση παρέχουν γνώση και μοναδική εμπειρία μέσω των δραστηριοτήτων που προσφέρουν και επιπλέον ποικιλία υπηρεσιών στους επισκέπτες. Πρόκειται για εκτάσεις απόλυτα ελεγχόμενες και κατασκευασμένες με ακρίβεια τόσο στο κατασκευαστικό μέρος, όσο και στις θεματικές επιλογές τους. Για την κατασκευή ενός θεματικού πάρκου πολλά είναι αυτά τα οποία θα πρέπει να μελετηθούν, αλλά εκείνο που απασχολεί περισσότερο τον κλάδο είναι το κοινό στο οποίο απευθύνεται καθώς η εξέλιξή του καθορίζεται δυνητικά από την απήχηση του κόσμου. Άρα κύριο μέλημα των θεματικών πάρκων ή των πάρκων αναψυχής είναι να ικανοποιήσουν τις προσδοκίες και τις απαιτήσεις του κοινού στο οποίο απευθύνονται.

Οι κυβερνήσεις συχνά υποστηρίζουν την ανάπτυξη θεματικών πάρκων στους προορισμούς τους, καθώς τα πάρκα και τα αξιοθέατα μπορούν να προσφέρουν εγκαταστάσεις αναψυχής τόσο στις τοπικές κοινότητες τους όσο και στους τουρίστες. Τα θεματικά πάρκα και τα αξιοθέατα παρέχουν ευκαιρίες για να αποκτήσουν πολιτικό πλεονέκτημα, τοπικά, εθνικά και σε ορισμένες περιπτώσεις διεθνώς. Κατά συνέπεια, πολλοί προορισμοί παρέχουν κίνητρα για προγραμματιστές. Από την άλλη πλευρά, μεγάλες εταιρείες επενδύουν σε θεματικά πάρκα και αξιοθέατα, επειδή έχουν κίνητρο την προώθηση, διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου προϊόντων τους, επιτυγχάνοντας ένα συγκεκριμένο ποσοστό απόδοσης της επένδυσης και αύξηση του μεριδίου αγοράς της εταιρείας.

Τα νέα θεματικά πάρκα και οι ελκυστικές υπηρεσίες μπορούν, επίσης, να βελτιώσουν την εικόνα ενός προορισμού, να αυξήσουν τον τουρισμό και επομένως τα οικονομικά οφέλη για την τοπική κοινότητα, και να παρέχουν ευκαιρίες εκπαίδευσης και ψυχαγωγίας στο κοινό. Μπορούν περαιτέρω να συμβάλουν στη βιωσιμότητα της κοινωνίας παρέχοντας μια ευκαιρία για απασχόληση για όλα τα τμήματα της αγοράς εργασίας. Για παράδειγμα, η βιομηχανία λούνα παρκ των ΗΠΑ παρέχει θέσεις εργασίας για περίπου 500.000 εργαζόμενους όλο το χρόνο και εποχιακά (International Association of Amusement Parks and Attraction (IAAPA), 2009a, b). Όπως σημειώνεται από τους Holcomb et al. (2010), οι κορυφαίες εταιρείες θεματικών πάρκων (Walt Disney World,

Universal Orlando και Sea World) στο Ορλάντο απασχολούν μαζί πάνω από 75.000 άτομα.

Τα τουριστικά πάρκα εντάσσονται στη βιομηχανία ψυχαγωγίας και αναψυχής μαζί με το χώρο του θεάματος όπως είναι τα μουσεία, εκθέσεις, αθλητικές εγκαταστάσεις. Η επιτυχία τους βασίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στις τεχνολογικές εγκαταστάσεις αλλά και στα εργαλεία του μάρκετινγκ και του μάνατζμεντ καθώς με τη βοήθειά τους εξασφαλίζεται η σωστή λειτουργία και ανάδειξη της κάθε οργάνωσης καθώς και η λήψη των σωστών αποφάσεων για την καθεμία. Για το λόγο αυτό και τα μεγάλα πάρκα, διαθέτουν εξοπλισμούς και εγκαταστάσεις σύγχρονης τεχνολογίας. Τα θεματικά πάρκα, ειδικά αυτά μεγάλης κλίμακας εξαρτώνται αλλά συνεισφέρουν στην τουριστική βιομηχανία, καθώς ένα μεγάλο ποσοστό των επισκεπτών τους απαρτίζονται από άτομα που έχουν ταξιδέψει από μακριά για να τα επισκεφτούν.

Οι θεατές αξιολογούν τα θεματικά πάρκα με βάση την ικανοποίησή τους από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους και την εύκολη πρόσβαση σε αυτές. Σημαντικό ρόλο έχει επίσης η ανταπόκριση των προσδοκιών τους, η αξιοπιστία και η ασφάλεια που θα εξασφαλίζεται από αυτά στους επισκέπτες. Ο βασικότερος παράγοντας επιτυχίας των θεματικών πάρκων εξασφαλίζεται όταν αφήνουν ικανοποιημένους τους επισκέπτες τους καθώς τα ελαττώματα όπως και τα πλεονεκτήματά τους διαμορφώνονται από αυτούς και τελικά επηρεάζουν τη λειτουργία τους (John and Gyimothy, 2002). Η θεωρία διάψευσης των προσδοκιών SERVQUAL (Parasuraman et al., 1998) βασίζεται στην ασφάλεια, την εν συναίσθηση, την αξιοπιστία, την ανταπόκριση και τα χειροπιαστά στοιχεία. Πρόκειται για ένα φαινόμενο αρκετά σύνθετο και πολυμορφικό.

Αποτελεί σημείο τομής ανάμεσα στον τουρισμό, τον πολιτισμό και τη διασκέδαση και είναι ταυτόχρονα σημείο αναψυχής και διασκέδασης όλων των γενεών στον ελεύθερο χρόνο τους. Κατά τη μελέτη των θεματικών πάρκων θα γίνει προσπάθεια ανάπτυξης της τυπολογίας και των χαρακτηριστικών τους. Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνει στο πάρκο Efteling της Ολλανδίας, το οποίο συνοψίζει τα ιδεατά χαρακτηριστικά της βιομηχανίας.

Οι σκοποί αυτής της εργασίας είναι να εξετάσουν τη συμβολή του θεματικού θέματος στην ερευνητική ερώτηση: πόσο συμβάλλουν τα θεματικά πάρκα και τα αξιοθέατα στην μακρά κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα των προορισμών; Η εργασία εξετάζει μερικές από τις βασικές συνεισφορές που προκύπτουν από αυτό το θέμα. Φαίνεται να υπάρχουν πολλοί εσωτερικοί και εξωτερικοί λόγοι που μπορεί να οδηγήσουν σε επιτυχία

και αποτυχία θεματικών πάρκων και αξιοθέατων, οι οποίοι δεν έχουν ερευνηθεί σε βάθος κι εδώ γίνεται η προσπάθεια μέσα από στοιχεία και πίνακες απόδοσης ώστε να καλλιεργηθεί αντίστοιχο κλίμα στα ελληνικά δεδομένα. Είναι προφανές ότι τα θεματικά πάρκα και τα αξιοθέατα συμβάλλουν σημαντικά στη βιωσιμότητα των προορισμών σε πολλούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων επενδύσεων σε υποδομές, δημιουργία θέσεων εργασίας, φορολογικά έσοδα, τουριστικά έσοδα, δωρεές και κοινοτική υποστήριξη. Ωστόσο, είναι προφανές ότι η αποτυχία ενός θεματικού πάρκου μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική πτώση ή αποτυχία ενός προορισμού.

Υπάρχουν πολλοί ενδιαφερόμενοι στην ανάπτυξη θεματικών πάρκων και αξιοθέατων σε προορισμούς. Είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή, ο συντονισμός και η υποστήριξη από όλους τους ενδιαφερόμενους για να διασφαλιστεί ότι τα θεματικά πάρκα και τα αξιοθέατα προσφέρουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Απαιτείται προσεκτικός και μακροπρόθεσμος προγραμματισμός και συντονισμός για να διασφαλιστεί ότι τα θεματικά πάρκα και τα αξιοθέατα δημιουργούνται και διαχειρίζονται καλά, ώστε να συμβάλλουν στη βιωσιμότητα των προορισμών. Η παρούσα εργασία είναι μια προσπάθεια που εστιάζει συγκεκριμένα σε θεματικά πάρκα και αξιοθέατα και μελετά τον αντίκτυπό τους στους προορισμούς.

Κύριοι στόχοι της παρούσας εργασίας είναι να αποτυπωθεί ο ορισμός των θεματικών πάρκων, καθώς είναι η βασικότερη έννοια της εργασίας και στη συνέχεια να παρουσιαστεί η σημασία της ύπαρξής τους τόσο στην οικονομία της χώρας που τα φιλοξενεί όσο και ευρύτερα στον τουρισμό. Επιπρόσθετα, γίνεται σύγκριση των στοιχείων από τα θεματικά πάρκα της Ευρώπης, της Αμερικής και, σε άλλη κλίμακα, αυτών της Ελλάδας. Επιμέρους στόχοι της εργασίας είναι να δοθεί έμφαση στην επιπλέον ανάπτυξη και εξέλιξή τους παρέχοντας αποτελεσματικότερα τις υπηρεσίες τους στο κοινό.



## ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι θεωρητική και περιγραφική. Έχει γίνει ανάλυση των θεματικών πάρκων και στο πώς εντάχθηκαν στην αγορά ελεύθερου χρόνου και τουρισμού παγκοσμίως. Πρόκειται για βιβλιογραφική έρευνα, με στοιχεία τα οποία αφορούν την επισκεψιμότητα κάποιων πάρκων και την τουριστική δραστηριότητα επιλεγμένων προορισμών. Ακολουθεί βιβλιογραφική ανασκόπηση και αξιολόγηση απόψεων των επισκεπτών στα διάφορα πάρκα που επισκέφθηκαν και αντλήθηκαν από τα σχόλιά τους μέσω ιστότοπων όπως του trip advisor. Είναι έρευνα δευτερογενής καθώς παρουσιάζεται υλικό το οποίο έχει ήδη μελετηθεί από πολλούς ερευνητές, αλλά αξιοποιούνται και πρωτογενή στοιχεία όπου εμφανίζονται στατιστικά δεδομένα σε μορφή πινάκων και διαγραμμάτων τα οποία αποτυπώνουν την επισκεψιμότητα στα θεματικά πάρκα που εξετάζονται και άλλα απαραίτητα στοιχεία. Επιπλέον, έγινε και συμμετοχική παρατήρηση σε κάποια πάρκα (θεματικά και αναψυχής), βέβαια πριν από τους περιορισμούς της πανδημίας.

Με βάση τη βιβλιογραφική έρευνα που πραγματοποιήθηκε, διαπιστώθηκε ότι τα θεματικά πάρκα και η δημιουργία περισσότερων στον ελλαδικό χώρο σε σχέση με την βιωσιμότητα και την ανάπτυξη του τοπικού προορισμού, μπορούν να συνδεθούν σε σημαντικό βαθμό αλλά υπάρχουν κενά στον τρόπο λειτουργίας και καθοδήγησης, συνδετικά στοιχεία που τα επηρεάζουν. Παρουσιάζονται πετυχημένα πάρκα παγκοσμίως με στόχο την ανάδειξη των μέσων που κρίθηκαν απαραίτητα για να πραγματοποιηθεί μια τόσο μεγάλη επένδυση, τα οποία μπορούν να αποτελέσουν κινητήριο δύναμη και το εφαλτήριο για την προσέλκυση τέτοιων επενδύσεων.

Στο πρώτο κεφάλαιο αναλύονται ορισμένοι βασικοί ορισμοί και φαινόμενα. Στο επόμενο κεφάλαιο αναλύονται τα χαρακτηριστικά, η τυπολογία, καθώς και οι στόχοι των θεματικών πάρκων. Το τρίτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στα θεματικά πάρκα της Ευρώπης, όπου, μεταξύ των άλλων, αναλύονται και τα οικονομικά μεγέθη τους καθώς και ο ρόλος της διαφήμισης σε αυτά, αλλά και το πώς επηρεάζονται οι επιλογές των επισκεπτών. Το επόμενο εμβαθύνει στα διασημότερα πάρκα της Ευρώπης, που είναι εκείνα που βασίζονται στο παραμύθι, ενώ αναλύεται ως μελέτη περίπτωσης το πάρκο Efteling της Ολλανδίας. Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση των θεματικών πάρκων που βρίσκονται στις Η.Π.Α., τα πάρκα Disney και τα μεγάλα θεματικά πάρκα της Αμερικής. Στο επόμενο κεφάλαιο αναλύονται τα πάρκα αναψυχής της Ελλάδας. Το προτελευταίο κεφάλαιο αναφέρεται στις επιπτώσεις από τη λειτουργία των θεματικών

πάρκων, όσων αφορά το περιβάλλον, την οικονομία, τον τουρισμό και τον ελεύθερο χρόνο και περιλαμβάνει όλους τους πίνακες επισκεψιμότητας που αποτέλεσαν εργαλείο για τη συγγραφή της εργασίας με στόχο την ανάδειξη της θετικής πλευράς της ύπαρξης ενός θεματικού πάρκου σε συγκεκριμένους προορισμούς. Η εργασία κλείνει με τα συμπεράσματα, ενώ διατυπώνονται και ορισμένες προτάσεις για τη δημιουργία θεματικών πάρκων στην Ελλάδα.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

### 1.1. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Η αγορά των θεματικών πάρκων έκανε την εμφάνισή της και εδραιώθηκε όχι μόνο στη σύγχρονη κοινωνία αλλά και στις προτιμήσεις των ταξιδιωτών, καθώς η ζήτησή τους ολοένα και αυξάνεται σε παγκόσμια κλίμακα. Τα θεματικά πάρκα επιδιώκουν τη γειτνίαση με οικισμούς καθώς αντιπροσωπεύουν ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό εισοδήματος αποτελώντας οικονομικό κινητήρα για κάποια περιοχή. Οι επιπλέον δαπάνες των τουριστών σε μία περιοχή επηρεάζουν άμεσα την οικονομία της. Αυτό εξαρτάται από την ποιότητα των τουριστών, την προέλευση, την ηλικιακή ομάδα και το χρονικό διάστημα παραμονής τους σε μία περιοχή. Πολλές είναι όμως οι απαιτήσεις που θα πρέπει να ικανοποιήσει ένα πάρκο ώστε να αποτρέψει οποιαδήποτε αποτυχία ή δυσλειτουργία. Η συμβολή τους επίσης είναι αρκετά σημαντική στη βιωσιμότητα των προορισμών αλλά και όσον αφορά τις επενδύσεις σε υποδομές, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, φορολογικά έσοδα, δωρεές και κοινοτική υποστήριξη. Έχουν τόσο μεγάλη επιρροή αφού η αποτυχία μπορεί να οδηγήσει σε πτώση ζήτησης ενός προορισμού ή ακόμα και σε παρακμή (Δέφνερ, 2009).

Τα θεματικά πάρκα είναι εκτάσεις – χώροι οι οποίοι με τα κατάλληλα μέσα και το δυναμικό, οργανώνονται και μεταμορφώνονται στη συνέχεια μέσω των σχεδιασμένων δράσεων σε πόλο έλξης των ανθρώπων για το εύρος των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που παρέχουν. Τα θεματικά πάρκα, θα πρέπει να έχουν καθορισμένο το θεματικό τους υπόβαθρο, και το κοινό στο οποίο θα απευθύνονται (ηλικία, ενδιαφέροντα, λόγοι επισκεψιμότητας). Συνήθως τα θεματικά πάρκα αντλούν τη θεματολογία τους από την επιστήμη, την οικολογία, την ιστορία, τον αθλητισμό, την τέχνη, τον κινηματογράφο, το θέατρο, τον πολιτισμό, την αρχαιότητα, τη μυθολογία, τα παραμύθια και άλλα. Ως κύριο στόχο έχουν την ψυχαγωγία κυρίως των μικρών παιδιών αλλά και των γονέων, μέσω των άλλων αντίστοιχων δραστηριοτήτων θεαμάτων ή και υπηρεσιών. Είναι σχεδιασμένα να διασκεδάζουν να ψυχαγωγούν, ικανοποιώντας το κοινό τους. Είναι κατασκευασμένα έπειτα από έμπνευση ονειρικών στοιχείων, που τις περισσότερες φορές είναι εκτός πραγματικού κόσμου καθώς στοχεύουν στο να μεταφέρουν τους επισκέπτες τους σε έναν κόσμο πέρα από την κοινωνική θέση, υποχρεώσεις, και τις φυλετικές διακρίσεις (Δέφνερ, 2009).

Εκτός από το τμήμα του θεάματος, παρέχουν στους επισκέπτες τους ποικίλες υπηρεσίες όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, καταστήματα, ελεύθερους χώρους, πάρκα- χώρους πρασίνου, (σε κάποια θεματικά πάρκα) και μουσεία. Επιπλέον, ως θεματικό πάρκο χαρακτηρίζεται ένας πολύ μεγάλος χώρος ο οποίος έχει τη δυνατότητα να φιλοξενήσει μεγάλες εγκαταστάσεις ψυχαγωγίας. Τα θεματικά πάρκα αποτελούν έννοιες πολυδιάστατες και απαιτούνται πολλές διαδικασίες ώστε να αποκτήσει το κάθε θεματικό πάρκο τη δυναμική που απαιτείται ώστε να προσελκύει μεγάλα τουριστικά ρεύματα. Πρόκειται για εγκαταστάσεις οι οποίες χαρακτηρίζονται από υψηλή αισθητική, ιδιαίτερη αρχιτεκτονική και σχεδιασμένη εσωτερική διακόσμηση και διαμόρφωση ώστε να προκαλεί όμορφα συναισθήματα στους πελάτες, με στόχο να εξυπηρετηθεί πιο εύκολα ο σκοπός τους. Παρατηρούνται κάποιες δυσκολίες στην απόδοση ορισμού των θεματικών πάρκων καθώς υπάρχουν πολλές απόψεις οι οποίες έχουν διαφορετική βάση, αλλά είναι αποδεκτές. Η ευρύτερη σημασία τους προκύπτει κυρίως από την συμβολική και την οικονομική τους διάσταση. Η οικονομική αφορά το γεγονός ότι παράλληλα με το παγκόσμιο φαινόμενο που αποτελούν, είναι μία παγκόσμια βιομηχανία τουρισμού (Clave, 2007).

## 1.2. ΝΕΟΤΕΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Στην εποχή της νεοτερικότητας, (πολιτιστικά και ιδεολογικά) και της βιομηχανικής επανάστασης παρατηρήθηκαν πολλές αλλαγές οι οποίες αφορούσαν τα ήθη και τα έθιμα, τη διεκδίκηση ψήφου καθώς και εκπαίδευσης όλων των κοινωνικών στρωμάτων καθώς επίσης σημαντικές αλλαγές στην ανάπτυξη της τεχνολογίας, της βιομηχανικής παραγωγής, των μέσων μεταφοράς και επικοινωνίας. Αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής είναι η διάδοση των πολιτισμικών προϊόντων και αυξανόμενη ζήτησή τους. Το θέμα αυτό έχει απασχολήσει πολλούς σημαντικούς στοχαστές και συγγραφείς : Μάθιου Άρνολντ, Φρέντερικ Νίτσε, Γκουστάβ λε Μπόν, Τόμας Έλλιοτ.

Η βιομηχανική επανάσταση αποτέλεσε μία ιδιαίτερα σημαντική τομή στην εξέλιξη της παραγωγής αλλά και του ελεύθερου χρόνου. Έτσι καθόρισε όχι μόνο την τουριστική κίνηση και τη βιομηχανία γενικότερα, αλλά και των θεματικών πάρκων ειδικότερα (Dridea Raluca and Strutzen, 2008). Μεγάλες τεχνικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και οικονομικές εξελίξεις ήταν τα αίτια του φαινομένου της «εκβιομηχάνιση». Από το φαινόμενο αυτό επηρεάστηκαν περισσότερο η Βρετανία αλλά και η Γαλλία, το Βέλγιο και αργότερα η Γερμανία και οι ΗΠΑ, τόσο σε κοινωνικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο.

Με την ταχεία ανάπτυξη του πληθυσμού τονώθηκε ιδιαίτερα η γεωργία, που από γεωργική παραγωγή εξελίχθηκε σε βιομηχανική (Κοκκώσης και Τσάρτας, 2001/2019).

Τον 18ο αιώνα παρατηρήθηκε ραγδαία ανάπτυξη στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας με την επεξεργασία βαμβακιού και τη χρήση βιομηχανικού αργαλειού. Αυτά αποτέλεσαν βασική πηγή εσόδων για τη Μ. Βρετανία μέχρι και το 1830. Όλα τα παραπάνω οδήγησαν τελικά στην Βιομηχανική επανάσταση η οποία ξέσπασε το 1769, με την εμφάνιση των πρώτων τεχνολογικών μέσων και μετασχηματισμών. Την περίοδο εκείνη εμφανίστηκαν νέοι κλάδοι βιομηχανίας και αύξηση εισαγωγής δημητριακών και άλλων πρώτων υλών, με αποτέλεσμα εμπορική εξάπλωση, βελτίωση υποδομών, συγκοινωνιακών και επικοινωνιακών μέσων των κρατών (Γιάνναρου, 2013).

### 1.3. ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ – ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΠΕΝΘΗΜΕΡΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πολύ σημαντικό και στην εξέλιξη των θεματικών πάρκων αποτελούσαν οι συνθήκες εργασίας που επικρατούσαν τόσο στην Ελλάδα όσο και σε παγκόσμια κλίμακα. Λόγω των δυσμενών συνθηκών εργασίας οι εργάτες οργανώθηκαν και ομόφωνα διεκδίκησαν καλύτερες συνθήκες. Πάλεψαν για την καθιέρωση μιας μέρας ως άδεια εκτός της Κυριακής και να μην εργάζονται πλέον στα εργοστάσια μικρά παιδιά και γυναίκες. Φυσικά στον αγώνα αυτό κάποιιοι έδωσαν και τη ζωή τους κατά την προσπάθεια βελτίωσης της εργασιακής ζωής. Τα αιτήματα για τα οποία αγωνιζόταν είχαν παγκόσμιο αντίκτυπο. Στην Ελλάδα η εργασία πέντε ημερών την εβδομάδα καθιερώθηκε (στις 3 Μαρτίου 1980 στον το δημόσιο τομέα και 30 Μαρτίου 1983 στον ιδιωτικό).

Μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο παρατηρήθηκε μεγάλη αύξηση τουριστικών ρευμάτων, σε τέτοιο σημείο ώστε να θεωρείται ο τουρισμός ένας βασικός πυλώνας της διεθνούς οικονομίας για πολλά κράτη. Φυσικά υπάρχουν θετικές εξελίξεις όπως και αρνητικές. Πάντως το μόνο σίγουρο είναι πως έχει επηρεαστεί πολύ η παραδοσιακή, κοινωνική και πολιτισμική ζωή των κοινωνιών. Η μεγάλη συγκέντρωση πληθυσμού στα αστικά κέντρα, έχει αλλάξει τα δεδομένα του τουρισμού και κατά συνέπεια της οικονομίας. Σε συνδυασμό με την εργασία, πολλοί κάτοικοι εκτός πόλης βρίσκονται εκεί λόγω δουλειάς ή άλλων υποχρεώσεων. Η συγκέντρωση αυτή μεγάλου πληθυσμού, προκάλεσε την τάση ή ακόμα και επιθυμία για μαζική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου αυτού του πληθυσμού, προσελκύνοντας ταυτόχρονα τουρίστες (Φλάμπουρας, 2012).

Η καθημερινή ζωή των λαών, έχει αλλάξει καθώς έχουν ενταχθεί νέα δεδομένα στην ζωή των ανθρώπων έχοντας πλέον ποιότητα, ευκολία, αλλά και καλύτερη διάθεση. Έτσι ξεκίνησε το ενδιαφέρον τους για επίσκεψη σε νέους προορισμούς. Αργότερα με τη χρήση των μηχανών αυξήθηκε σε μεγάλο βαθμό η παραγωγικότητα, με σημαντική κυρίως ανάπτυξη του τομέα της Έγινε υποκατάσταση του εργατικού δυναμικού από τις μηχανές, στα εργοστάσια στα οποία πλέον εργάζονται γυναίκες και παιδιά.

#### 1.4. Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Επίσης πολύ σημαντικό ρόλο στην καθιέρωση και εξέλιξη των θεματικών πάρκων αποτέλεσε η ανάπτυξη των μέσων μεταφοράς, καθώς όσο πιο εύκολη γίνεται η μετακίνηση των ανθρώπων σε άλλα μέρη τόσο αυξάνεται ο τουρισμός και οι επισκέψεις σε άλλα μέρη τόσο για αναψυχή όσο και για επαγγελματικούς λόγους, όπως συνηθίζεται στις μέρες μας. Τον 15ο αιώνα εμφανίστηκαν οι ταχυδρομικές άμαξες για τη μετακίνηση του κόσμου. Όσον αφορά τις θαλάσσιες μεταφορές ξεκίνησαν με την εμφάνιση του ιστιοφόρου. Για τις εναέριες μεταφορές, το 1903, έγινε η πρώτη πτήση αεροπλάνου από τους αδελφούς Ράιτ, με μηχανές εσωτερικής καύσης και αργότερα το 1949 με jet κινητήρων. Η εξέλιξη αυτή των μέσων μεταφοράς προκάλεσε τη συγκέντρωση των τουριστικών ρευμάτων στα μεγάλα αστικά κέντρα αλλάζοντας τα δεδομένα της περιοχής (Φλάμπουρας, 2012).

#### 1.5. ΜΑΖΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Είναι η ιδέα ενός ιδιαίτερου πολιτισμού τον οποίο παράγει η ‘μάζα’ ή παράγεται εξαιτίας της μάζας από συγκεκριμένα κέντρα, τα οποία ακολουθούν το πρότυπο μιας μονόδρομης μετάδοσης, παρά την απαιτούμενη αμφίδρομη επικοινωνία ανάμεσα στον παραγωγό και τον αποδέκτη του πολιτισμού. Η έννοια της μαζικής κουλτούρας, αν και παραπέμπει κυριολεκτικά σε έναν ποσοτικό προσδιορισμό, δηλαδή μια κουλτούρα που απευθύνεται και καταναλώνεται από πολλούς και δηλώνει μια υποδεέστερη ή υποβαθμισμένη κουλτούρα, χρησιμοποιείται με τη σημασία ενός ποιοτικού προσδιορισμού.

Ο μαζικός τουρισμός είναι αποτέλεσμα σε μεγάλο βαθμό της εκβιομηχάνισης των δυτικών κοινωνιών. Αυτό επηρεάζει επίσης σε σημαντικό βαθμό την έναρξη της λειτουργίας των θεματικών πάρκων Τα πρώτα θεματικά πάρκα έκαναν την εμφάνισή τους στη βόρεια Αμερική στα τέλη του 19ου αιώνα. Με την πάροδο του χρόνου αυξήθηκαν καθώς φαίνεται πως σήμερα υπάρχουν στον κόσμο πάνω από 2.000 πάρκα αναψυχής και ψυχαγωγίας. Στην Ευρώπη υπάρχουν τουλάχιστον 50 θεματικά πάρκα.

Μπορεί να εισχώρησαν στην αγορά με αργούς ρυθμούς αλλά τελικά εδραιώθηκαν και έγιναν μια ισχυρή δύναμη στον τομέα της οικονομίας και του τουρισμού αποτελώντας έναν κύριο μοχλό ανάπτυξης.

## 1.6. ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ / ΤΡΙΤΟΣ ΧΩΡΟΣ

Ο ενδιάμεσος χώρος ή για πολλούς, τρίτος χώρος, σχετίζεται με άλλους χώρους, τον δημόσιο και τον ιδιωτικό καθορίζεται αλλά και ετεροπροσδιορίζεται από αυτούς. Δεν είναι ούτε δημόσιος ούτε ιδιωτικός χώρος. Είναι μία υβριδική μορφή. Ένας χώρος κοινής χρήσης με αυστηρότερους κανόνες πρόσβασης απ' ό,τι ο δημόσιος αλλά/ ή και ένας χώρος ιδιωτικού ιδιοκτησιακού καθεστώτος αλλά κοινής πρόσβασης από τους χρήστες/πολίτες. Πολλές αναφορές έχουν γίνει από τους Edward W. Soja και Henri Lefebvre (Πλατανιώτη, Ουρανία- Ανδρέας 2011). Ο Edward Soja, στο βιβλίο του 'Third Space'. Ο τρίτος χώρος βασίζεται στο έργο πολλών κοινωνικών επιστημών κυρίως του Henri Lefebvre, ο οποίος εισάγει τον συγκεκριμένο χώρο σε μια ελαφρότερη μορφή «ζωντανοί χώροι», χαρακτηρίζοντας τον τρίτο χώρο ως έναν χώρο ο οποίος δίνει νόημα (Γιάνναρου, 2013).

Ο χαρακτήρας του ενδιάμεσου χώρου είναι ικανός να αναδείξει μια πιο «ανθρωπιστική» αρχιτεκτονική, δείχνοντας σεβασμό στις κοινωνικές και χωρικές ανάγκες του ανθρώπου για μία 'υγιή' κοινωνία. Αρκετά μεγάλο ενδιαφέρον παρατηρείται για τον χώρο αυτό στη σύγχρονη ζωή, καθώς τον συναντάμε σε πολλά επιστημονικά πεδία. Αν αναλύσουμε τον όρο ενδιάμεσος ( εν-δια-μέσος), γίνεται αντιληπτό πως αφορά το μέσο του τελικού προορισμού. Πολλές επίσης είναι οι αναφορές για τον ορισμό ο οποίος ταυτίζεται με τον ορισμό του ενδιάμεσου χώρου. Ο τρίτος χώρος είναι πάντα ανοιχτός σε ερμηνεία, πάντα ευέλικτος και ζωντανό αμφιλεγόμενο φαινόμενο. Πολλές φορές όμως παραμονεύει ο κίνδυνος της αλλοίωσης της ιδέας του χώρου και του χωροταξικού σχεδιασμού. Βασίζεται στη μεταμοντέρνα σκέψη αλλά το αποτέλεσμα δεν είναι ποτέ τελικό, αλλά λειτουργεί ως αφετηρία για περαιτέρω εξερεύνηση (Κεφαλογιάννης και Παπαστεργίου, 2006).

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ: ΓΕΝΝΗΣΗ – ΕΞΕΛΙΞΗ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

### 2.1. Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Οι ρίζες των θεματικών πάρκων ανήκουν στον μεσαίωνα. Οι δραστηριότητες ψυχαγωγίας εκείνη την εποχή ήταν οι αγώνες, οι μάχες και τα αθλήματα στα οποία συμμετείχαν οι πιο ικανοί πολεμιστές- ιππότες και αθλητές αντίστοιχα. Παρόμοιες δραστηριότητες κατά τις οποίες συγκεντρωνόταν εκτός από τους αυλικούς και ευγενείς ο υπόλοιπος λαός για να απολαύσει το θέαμα. Κύρια γνωρίσματα της εποχής του μεσαίωνα, στην ώριμη περίοδο κατά το 1000 μ.Χ. ήταν η αύξηση του πληθυσμού, η άνθηση του εμπορίου όπως και η κλιματική αλλαγή. Η βιομηχανία των λούνα πάρκ ξεκίνησε από τη μεσαιωνική Ευρώπη όταν οι κήποι άρχισαν να αναδύονται στα περίχωρα των μεγάλων ευρωπαϊκών πόλεων. Αυτοί οι κήποι ήταν πρόδρομος των σημερινών πάρκων ψυχαγωγίας, με ζωντανή ψυχαγωγία, πυροτεχνήματα, χορό, παιχνίδια, ακόμη και πρωτόγνωροι γύροι / ‘βόλτες διασκέδασης’ (entertainment rides). Οι κήποι αναψυχής παρέμειναν ιδιαίτερα δημοφιλείς μέχρι το 1700, όταν οι πολιτικές αναταραχές προκάλεσαν το κλείσιμο πολλών από αυτά τα πάρκα. Ωστόσο, ένα από αυτά τα πάρκα παραμένει: το Bakken, βόρεια της Κοπεγχάγης, το οποίο άνοιξε 1583.

Το δεύτερο παλαιότερο λούνα πάρκ βρίσκεται στη Βιέννη της Αυστρίας, ‘The Prater’, το οποίο χτίστηκε το 1766. Στην ουσία τα θεματικά πάρκα ήδη από παλαιότερες εποχές, σχετίζονταν με τα μεγάλα πανηγύρια όπως για παράδειγμα η γιορτή του Αγίου Βαρθολομαίου, η οποία γιορτάζονταν με πανηγυρισμούς και ξεκίνησε στην Αγγλία το 1133. Με αφορμή αυτό το γεγονός, ο θεσμός εξελίχθηκε σε κέντρο ψυχαγωγίας με δραστηριότητες διασκέδασης, φαγητό, παιχνίδι καθώς και καρναβαλιστές επιδείξεις με αρκετά υπερβολικές ενδυμασίες. Η συγκεκριμένη γιορτή του Αγίου Βαρθολομαίου ήταν η αφορμή λοιπόν για την καθιέρωση των λαϊκών πανηγυριών.

Υπάρχουν κι άλλες ετήσιες γιορτές παρόμοιου είδους οι οποίες γιορτάζονται μέσω πανηγυρισμών. Μία από αυτές είναι το Oktoberfest, η γιορτή της μπίρας που γίνεται στο Μόναχο της Γερμανίας και συνδυάζεται με πολλές ψυχαγωγικές δραστηριότητες αλλά και αθλήματα. Η γιορτή αυτή ξεκίνησε να γιορτάζεται το 1811, για να εορταστούν οι γάμοι του βασιλιά της Βαυαρίας Λουδοβίκου, πατέρα του πρώτου βασιλιά της Ελλάδος Όθωνα. Αργότερα, στις αρχές του 20ου αιώνα, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής



δημιουργήθηκαν πάρκα στα οποία πραγματοποιούνταν αθλητικές δραστηριότητες, τα οποία εξελίχθηκαν όπως αναφέρθηκε παραπάνω.

## 2.2. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Το κύριο μέλημα των θεματικών πάρκων είναι η διατήρηση και βελτίωση της επισκεψιμότητάς τους και η εξέλιξη του τουριστικού φαινομένου ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων. Έτσι τα πάρκα δεν τα επισκέπτονται μόνο οι ντόπιοι, αλλά και ένα μεγάλο ποσοστό τουριστών το οποίο συνέχεια εξελίσσεται, με βάση τις προτιμήσεις του κόσμου.

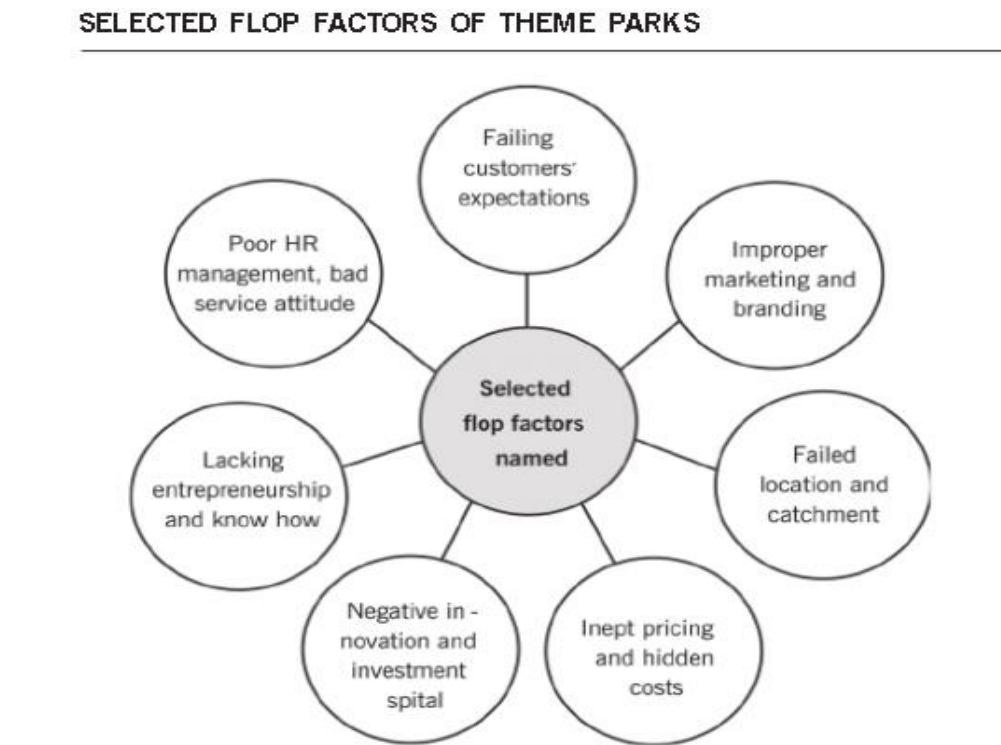
## 2.3. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΤΥΧΙΑΣ ΕΝΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ

Αρκετοί είναι οι παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν τη λειτουργία των θεματικών πάρκων, με σκοπό την ικανοποίηση του κοινού. Ορισμένοι από τους παράγοντες αυτούς είναι η εντύπωση και το συναίσθημα που ξυπνά στο κοινό του λόγω της θεματολογίας του και κατά πόσο αυτή είναι λειτουργική. Η ποικιλία των δραστηριοτήτων και οι επιλογές των βολτών τους είναι επίσης σημαντικές καθώς μπορούν με αυτόν τον τρόπο να προσελκύσουν νέο κοινό. Απαραίτητο σε κάθε θεματικό πάρκο είναι η χαμηλή κοστολόγηση εισιτηρίων ενώ οι υπηρεσίες του να παρέχονται με τα απαραίτητα τεχνολογικά μέσα, αλλά και με ασφάλεια προστατεύοντας τους επισκέπτες του.

Για τα θεματικά πάρκα, παράγοντες αποτυχίας θεωρούνται η αδυναμία ικανοποίησης των προσδοκιών των πελατών. Όταν δηλαδή δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις τους, είτε λόγω υπηρεσιών- παροχών, εξυπηρέτησης ή ακόμα και των θεματικών επιλογών του- πράγμα πολύ σημαντικό. Οι ανακαινίσεις στους χώρους, η επιλογή κατάλληλης τοποθεσίας, οι συνεχείς βελτιώσεις στο μάρκετινγκ αλλά και την επωνυμία είναι απαραίτητες ως προς την εξέλιξή τους. Η παράβλεψη αυτών καθώς και η έλλειψη καινοτόμων ιδεών, πρωτοτυπίας βολτών, σε συνδυασμό με την στέρηση τεχνικών και επιχειρηματικών γνώσεων και αναποτελεσματικής τιμολόγησης με κρυφά κόστη, υπονομεύουν την εύρυθμη λειτουργία τους και σταδιακά οδηγούν σε παρακμή. Επιπλέον, πολύ σημαντικός παράγοντας εκτός των παραπάνω, είναι να χάσει ένα πάρκο τους πελάτες του και ακόμη να βρεθεί στην άσχημη κατάσταση ώστε να μην είναι σε θέση να προσελκύσει νέο κοινό. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν δεν υπάρχει εμπειρική δραστηριότητα, περιπέτεια, φαντασία, αξιοπιστία και αυθεντικότητα στις υπηρεσίες του.

Όλοι αυτοί οι παράγοντες αποτυχίας, οφείλονται σε λανθασμένο προσανατολισμό στόχων, σύγχρονης τεχνολογίας και φυσικά στρατηγικών μάρκετινγκ.

Σχήμα 2.1 Παράγοντες αποτυχίας θεματικών πάρκων



Πηγή: researchgate, 2019

#### 2.4. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Ένα θεματικό πάρκο σύμφωνα με τον Cluzeau (1998) θα πρέπει να διαθέτει κάποια βασικά χαρακτηριστικά. Σημαντικό είναι το θεματικό περιεχόμενό τους να είναι ξεκάθαρο και να απευθύνεται σε όλα τα μέλη μιας οικογένειας τα οποία μπορούν να το επισκέπτονται για ώρες. Το περιβάλλον του να είναι κατάλληλο και προσεγμένο, παρέχοντας υπηρεσίες με εξαιρετικό σέρβις ενώ καλό θα ήταν να υπάρχει ισορροπία μεταξύ των παθητικών και ενεργητικών δραστηριοτήτων. Η είσοδος να είναι ενιαία, χωρίς να χρειάζεται να πληρώσει ξανά ο επισκέπτης για κάποια δραστηριότητα. Φυσικά, πρόκειται για υψηλές επενδύσεις με υψηλό κόστος συντήρησης (Γαλγαδά και Καλυβιώτη, 2018).

Σε πολλές κατηγορίες πάρκων εντάσσονται πλέον πολλές επιπλέον επιχειρήσεις όπως διαδραστικοί χώροι, χώροι παραστάσεων στους οποίους γίνονται πολλές εκδηλώσεις. Εκτός των βολτών και παιχνιδιών, υπάρχουν πολλοί θεματικοί ειδικά διαμορφωμένοι

υπαίθριοι φυσικοί χώροι και αμφιθέατρα στους οποίους γίνονται διαδρομές με οχήματα μεταφοράς των επισκεπτών.

## 2.5. ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΠΑΡΚΩΝ

Πέρα από τα θεματικά πάρκα με τα κλασικά τους χαρακτηριστικά που αναφέρονται παραπάνω, υπάρχουν:

Εθνικά πάρκα (Εθνικοί δρυμοί) Αυτά προστατεύονται για τα υπέροχα τοπία και τα σπάνια φυτά και ζώα. Διατίθενται για απόλαυση του κοινού, και συνήθως προσφέρουν ειδικές εγκαταστάσεις για επισκέψεις.

Περιφερειακά πάρκα Είναι πάρκα περιφερειακής εμβέλειας σε μεγάλες ανοιχτές εκτάσεις. Αυτά βρίσκονται σε ανοιχτούς χώρους και χρησιμοποιούνται για ψυχαγωγική χρήση και πολιτιστικές δραστηριότητες. Το περιβάλλον τους συχνά αλλάζει σε μεγάλο βαθμό, με βάση τις εξελίξεις της πόλης στην οποία βρίσκονται.

Αστικά πάρκα Πρόκειται για πάρκα στο κέντρο της πόλης, τα οποία μπορούν να υποδεχτούν μικρό αριθμό επισκεπτών.

Πάρκα ψυχαγωγίας (Λούνα Πάρκ) Είναι ο πιο γενικός όρος για μια σειρά από βόλτες (rides) και άλλα παιχνίδια διασκέδασης ή αξιοθέατα με σκοπό να διασκεδάσουν μια αρκετά μεγάλη ομάδα ανθρώπων. Ένα λούνα πάρκ είναι πιο περίπλοκο από ένα απλό πάρκο της πόλης ή μια παιδική χαρά, καθώς ένα λούνα πάρκ απευθύνεται στη διασκέδαση ενηλίκων, εφήβων αλλά και των μικρών παιδιών.

Παραδοσιακά πάρκα Είναι κατάλληλα μέρη για τους ανθρώπους οι οποίοι επιθυμούν να απολαύσουν τη φύση σε ένα ήσυχο περιβάλλον. Ο γενικός σκοπός ενός πάρκου είναι οι άνθρωποι να περπατούν σε αυτό με ευχαρίστηση ή να παίζουν με τα παιδιά τους..

Θαλάσσια πάρκα Είναι μια μόνιμη θαλάσσια και παράκτια περιοχή που προσφέρεται για επίσκεψη και εκτίμηση- απόλαυση του υδάτινου πλούτου της σε αντιστοίχιση με την έννοια του επίγειου εθνικού πάρκου.

Romeo Gardens Πρόκειται για πάρκο που έχει ένα τμήμα γεμάτο τριαντάφυλλα όπου οι άνθρωποι περπατούν με ευχαρίστηση σε αυτό.

Θεματικά πάρκα Πάρκα με μεγάλη γκάμα θεματολογίας διασκεδάζουν και ψυχαγωγούν το κοινό τους. Σημαντικός παράγοντας της επιτυχίας τους είναι η τοποθεσία αλλά και το μέγεθός τους.

Στην κατηγορία των θεματικών πάρκων θα μπορούσαν να ενταχθούν τα: Aquatic parks και τα πάρκα σαφάρι.

Πάρκο υδάτινου περιβάλλοντος (Water Park) Είναι ένα πάρκο που διαθέτει χώρους παιχνιδιού, όπως νεροτσουλήθρες, ψεκασμούς νερού, γήπεδα ψεκασμού (παιδικές χαρές) και ποτάμια. Πρόκειται για πάρκα που βασίζουν τη θεματολογία τους κατά κύριο λόγο στο νερό.

Πάρκα σαφάρι Σε αυτά τα πάρκα συνδυάζεται η άγρια φύση με τα διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Στην παγκόσμια μητρόπολη των θεματικών πάρκων, στο Ορλάντο της Φλόριντα υπάρχουν μεγάλα θεματικά πάρκα και των τριών κατηγοριών (κλασικά Aquatic και σαφάρι).

## 2.6. ΔΗΜΟΦΙΛΕΣΤΕΡΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΒΟΛΤΕΣ) ΣΤΑ ΠΑΡΚΑ

Τα θεματικά πάρκα αναπτύσσουν σε μεγάλο βαθμό, τόσο μεγέθους όσο και ποιοτικό τις κλασικές δραστηριότητες των λούνα πάρκα. Αναπτύσσουν σε μορφή παιχνιδιών, βολτών και δράσεων, κάποια κλασικά παιχνίδια που τους έχουν κληροδοτήσει τα λούνα πάρκ.

Κεντρικό τρένο πάρκου: Πρόκειται για το τρένο που διασχίζει το πάρκο και μεταφέρει τους επισκέπτες στις διάφορες ζώνες τους.

Rollercoaster: στα ελληνικά έχει αποδοθεί ως πολυεξαγωγητής : πρόκειται για κλασική βόλτα θεματικού πάρκου/ λούνα πάρκ με προσαρμοσμένο όχημα σε σταθερή τροχιά, σχεδιασμένο να αυξομειώνει ιδιαίτερα απότομα ταχύτητες και ύψη σε μια αλληλουχία στροφών.

Ρόδα: στρογγυλή κατασκευή σε σχήμα ρόδας, κάθετη προς το έδαφος ανεβάζει τους αναβάτες της χαρίζοντας εντυπωσιακή θέα από ψηλά.

Συγκρουόμενα: μικρά ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα σε πίστα.

Σφυρί: ψηλός στύλος, στην κορυφή του οποίου βρίσκεται ένας άλλος με τους αναβάτες, περιστρέφοντάς τους 360 μοίρες.

Πύργος του τρόμου ψηλός στύλος, στην κορυφή του βρίσκεται ένας δακτύλιος με το κοινό του, οποίος τους μεταφέρει αργά σταματώντας τους λίγο πριν αγγίξουν το έδαφος. Πολλοί το ονομάζουν 'ελεύθερη πτώση'.

Κορμός: πρόκειται για υδάτινη διαδρομή στην οποία επιπλέει ένας κορμός . Σε αυτόν μπαίνουν οι επιβάτες- επισκέπτες. Ο κορμός με μηχανικό τρόπο ανεβαίνει σε κάποιο ύψος. Στην πορεία επιστροφής του η διαδρομή χαρακτηρίζεται από διαφορετικές κλίσεις αυξομειώνοντας έτσι η ταχύτητά του.

Καράβι υποτιθέμενο πειρατικό καράβι το οποίο κάνει ταλαντεύσεις έως 180 μοίρες.

Τρένο του τρόμου : τρενάκι που διασχίζει ‘στοιχειωμένη’ σπηλιά και οι επιβάτες αισθάνονται τα φαντάσματα να τους αγγίζουν καθώς και άλλα εφέ.

Αίθουσα 4D: προβολή τρισδιάστατης ταινίας μικρού μήκους με ειδικά εφέ για το κοινό.

Ταπί: κυκλικό, κάθονται μέσα οι επισκέπτες. Στριφογυρίζει, αναπηδά και επιταχύνει.

Μπαλαρίνα: περιστρέφεται κυκλικά με γρήγορη ταχύτητα.

Ιπτάμενο – μαγικό χαλί: ταλαντεύεται δεξιά και αριστερά κάνοντας κύκλους.

Σκοποβολή: παιχνίδι προσομοίωσης δράσης.

Ψάρεμα: απευθύνεται σε παιδιά κατά κύριο λόγο. Τα ψάρια που θα ψαρέψουν κρύβουν δώρα.

Ηλεκτρονικά: παιχνιδομηχανές που λειτουργούν με κέρμα, μεταφέροντας το γερανό.

## 2.7. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Τα θεματικά πάρκα διαφοροποιούνται μεταξύ τους με βάση τον αριθμό επισκεπτών τους. Ανάλογα με την επισκεψιμότητα τα πάρκα έχουν διαφορετικές απαιτήσεις, έσοδα, έξοδα αλλά επίσης είναι ο λόγος για τον οποίο ένα θεματικό πάρκο φτάνει στην επιτυχία και γίνεται γνωστό. Διαφοροποιούνται από μέγεθος της επένδυσης καθώς άλλα πάρκα είναι μεγάλα και άλλα μικρότερα, με περισσότερες ή λιγότερες υπηρεσίες, ξενοδοχεία, χώρους αναμονής, καφετέριες, εστιατόρια κτλ. Η προέλευση των επισκεπτών του κάθε πάρκου τα διαφοροποιεί καθώς κάποια τα επισκέπτονται κάτοικοι της γύρω περιοχής ή περιφέρειας ενώ άλλα έχουν και εθνική και διεθνή ακτινοβολία. Διαφοροποιούνται ως προς τη δαπάνη στο πάρκο ανά επισκέπτη όπως και στον τύπο διασκέδασης - καθώς ένα θεματικό πάρκο μπορεί να επικεντρώνεται στη διασκέδαση, άλλο στην ψυχαγωγία και άλλο στη γνώση- ενημέρωση (Γαλαδά και Καλυβιώτη, 2018).

Τέλος, διαφοροποιούνται στην εποχικότητα, αφού υπάρχουν πάρκα τα οποία λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου ενώ κάποια άλλα μόνο τους μήνες της θερινής περιόδου ή/και κάποιες άλλες περιόδους εορτών (π.χ. Χριστούγεννα).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο τα θεματικά πάρκα μπορούμε να τα διακρίνουμε σε πολλές κατηγορίες όπως σε πάρκα διεθνούς ενδιαφέροντος (πχ Disneyland), εθνικού ενδιαφέροντος (π.χ. Thorpe Park), πάρκα περιφερειακού ενδιαφέροντος (π.χ. Alou Fun Park), και κάποια τοπικού ενδιαφέροντος . Επίσης, ξεχωρίζουν από τα πάρκα διασκέδασης, καθώς αυτά δεν παρέχουν μόνο γενική διασκέδαση, ψυχαγωγία και παιχνίδι, αλλά επικαλούνται και εμπλέκουν τους επισκέπτες στη διασκέδαση μέσω αναφοράς σε γνωστές αφηγηματικές θεματικές μαζικού ή τοπικού πολιτισμού (πχ πάρκα Disney και Efteling αντίστοιχα).

## 2.8. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Η επισκεψιμότητα των θεματικών πάρκων επηρεάζεται από ποικίλους παράγοντες. Φυσικά ο πιο σημαντικός είναι η δραστηριότητά τους, η συμπεριφορά και οι επιλογές των τουριστών αλλά και πολλοί ακόμη οι οποίοι είναι ικανοί να ανατρέψουν τα φυσιολογικά δεδομένα της βιομηχανίας (Davis, 1996). Ένας από αυτούς είναι η διαφήμιση των θεματικών πάρκων η οποία έχει πλέον σημαντική θέση στον κλάδο της ψυχαγωγίας και διασκέδασης (Lotz, 2007). Με την κατάλληλη επιλογή χρωμάτων και άλλων ρυθμίσεων, το μήνυμα αναπαράγεται με πολύ πιο άμεσο, ζωντανό και παραστατικό τρόπο, και έτσι κερδίζεται το ενδιαφέρον του παραλήπτη για το εικονιζόμενο προϊόν καθώς αυτόματα δημιουργούνται ευχάριστα συναισθήματα που ωθούν τις περισσότερες φορές τους παραλήπτες στην επιθυμία τους (αν και αυτό εξαρτάται ανάλογα και σε ποιόν απευθύνεται, καθώς δεν επηρεάζονται και ενεργούν όλοι οι άνθρωποι με τον ίδιο τρόπο) (Πρώιου, 2017).

Πιο συγκεκριμένα, στην περίπτωση των θεματικών πάρκων η διαφήμιση βοηθά στο να δίνει μία αίσθηση βιωματικής εμπειρίας στους αποδέκτες της. Σύμφωνα με τον Kotler (1973), τα ατμοσφαιρικά στοιχεία όπως τα χρώματα και τα σχήματα οδηγούν τελικά στην αγορά του προϊόντος. Μία διαφήμιση θα πρέπει να δημιουργηθεί με βάση κάποιες παραμέτρους, όπως η αλληλουχία μεταξύ εικόνας και μηνύματος ώστε να ενεργοποιείται η φαντασία και να γίνεται ανάκληση αυτής με την πάροδο του χρόνου. Επίσης, η νοσταλγία σύμφωνα με τους Gabriel (1993), Havlena και Holak (1991), Reinsewitz και Iyer Cutler (2004) είναι απόλυτα ικανή να επηρεάζει τα συναισθήματα αλλά και τις προτιμήσεις του αποδέκτη, και τελικά να οδηγεί στην κατανάλωση – αγορά. Πολύ σημαντικό παράδειγμα καλής διαφήμισης είναι εκείνο των πάρκων Disney (Πρώιου, 2017).

Μέσω αυτής και του στρατηγικού μάρκετινγκ έχει καταφέρει να προσελκύει σημαντικό αριθμό οικογενειών αλλά και εφήβων, και αυτό το πέτυχε μέσω των κατάλληλων μέσων, της εμπειρίας και εμπιστοσύνης (Braun , Ellis and Loftus, 2002). Επίσης οι εμπειρίες που προσφέρονται στους επισκέπτες έχουν κυρίως οικογενειακό χαρακτήρα, καθώς κύριος σκοπός των πάρκων του Disney είναι να ελκύουν όλο και περισσότερες οικογένειες κάνοντας ολοένα και ισχυρότερο το brand τους. ασπρόμαυρη. Στη συνέχεια αντικαταστάθηκε με πολύχρωμη και επηρέασε σε αρκετά μεγάλο βαθμό τα ρεύματα των επισκεπτών και του τουρισμού στη χώρα (Πρώιου, 2017).

### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ**

#### **3.1. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ**

Μέχρι τη δεκαετία του 1980 τα θεματικά πάρκα ήταν κυρίως στη Βόρεια Ευρώπη (Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο και Σκανδιναβία). Τα θεματικά πάρκα στην Ευρώπη ήταν μόνο δύο γαλλικά και ορισμένα στη νότια Ευρώπη. Εξακολουθούν να υπάρχουν σχετικά λίγα πάρκα στις χώρες της Μεσογείου, αλλά πρόκειται για ένα σκηνικό που αλλάζει γρήγορα. Στη Γαλλία, το άνοιγμα του Parc Asterix το 1989 και ιδιαίτερα, η Euro Disney το 1992 εισήγαγε ένα νέο στάδιο ανάπτυξης. Επίσης, στην Ιταλία και την Ισπανία υπήρξε σημαντική αύξηση των επενδύσεων των θεματικών πάρκων από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Τα μεγάλα θεματικά πάρκα στην Ευρώπη είναι λίγα, καθώς και τα πάρκα που έχουν διεθνή σημασία. Η Euro Disney έξω από το Παρίσι θεωρείται κορυφή ως προς τον αριθμό των επισκεπτών, φτάνοντας τα 8-10 εκατομμύρια ετησίως (οκτώ εκατομμύρια κατά το εναρκτήριο έτος). Υπάρχουν πολλά πάρκα που προσελκύουν περισσότερα από ένα εκατομμύριο επισκέπτες, αλλά κανένα που να ταιριάζει με το μέγεθος και τη σημασία της Euro Disney (Brown and Church, 1987).

## 3.2. ΔΙΑΣΗΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

### 3.2.1. ΓΑΛΛΙΑ

#### 3.2.1.1. DISNEYLAND

Πρόκειται για την πρώην Euro Disney Resort η οποία μετονομάστηκε σε Disneyland. Είναι ένα θέρετρο ψυχαγωγίας στο Chessy, μια νέα πόλη που βρίσκεται 32 χλμ. ανατολικά του κέντρου του Παρισιού Περιλαμβάνει δύο θεματικά πάρκα, πολλά ξενοδοχεία, το Disney Nature Resorts, ένα εμπορικό κέντρο, εστιατόρια και ψυχαγωγικό συγκρότημα, εκτός των δύο πάρκων καθώς και ένα γήπεδο γκολφ, πέρα από τους διαφορετικούς χώρους. Το Disneyland Park είναι το αρχικό θεματικό πάρκο του συγκροτήματος, το οποίο άνοιξε μαζί με το θέρετρο στις 12 Απριλίου 1992. Ένα δεύτερο θεματικό πάρκο, Walt Disney Studios Park, άνοιξε το 2002, 10 χρόνια μετά το αρχικό πάρκο. Το Disneyland του Παρισιού γιόρτασε την 25η επέτειό της το 2017 με φαντασμαγορικές επιδείξεις. Μέσα σε 25 χρόνια λειτουργίας, το επισκέφθηκαν 350 εκατομμύρια άνθρωποι, καθιστώντας το ως το πιο δημοφιλές θεματικό πάρκο στην Ευρώπη (Deffner, 2005).

Το παριζιάνικο αυτό θέρετρο είναι το δεύτερο πάρκο της Disney που ανοίγει έξω από τις Ηνωμένες Πολιτείες, μετά το Disney Resort του Τόκιο το 1983, και αποτελεί το μεγαλύτερο θέρετρο της Disney. Ανήκει, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες Disney κατ' αποκλειστικότητα στην εταιρεία The Walt Disney Company και έχει έκταση 670 στρέμματα. Μέχρι το 2005, το Disneyland Paris, έχοντας ανοίξει πριν από λιγότερο δεκαπέντε χρόνια, είχε καταστεί ο νούμερο ένα τουριστικός προορισμός της Ευρώπης, ξεπερνώντας σε επισκεψιμότητα το Λούβρο και τον Πύργο του Άιφελ. Λίγο μετά την ανακοίνωση αύξησης των εσόδων κατά 12% για το οικονομικό έτος 2007, Η Euro Disney S.C.A. πρόεβη σε ενοποίηση των μετοχών των 100 σε 1. Τον Αύγουστο 2008 υποδέχτηκε τον 200 εκατομμυριοστό επισκέπτη και κατάφερε για τρίτη συνεχή χρονιά να αυξήσει τα έσοδά του καθώς και κατέγραψε ρεκόρ 15,3 εκατομμυρίων επισκεπτών.



Εικόνα 3.1 Χάρτης της Disneyland



Πηγή: foreverfindingmagic, 2019

## Τα πάρκα της Disneyland

Το Disneyland Park άνοιξε στις 12 Απριλίου 1992 και βασίζεται σε μεγαλύτερο βαθμό στην αρχική Disneyland στην Καλιφόρνια και στο Magic Kingdom της Φλόριντα.

Το Walt Disney Studios Park άνοιξε στις 16 Μαρτίου 2002, γιορτάζοντας τις επιχειρήσεις επίδειξης, βασισόμενο στον κινηματογράφο, στη διαδικασία παραγωγής ταινιών και στα παρασκήνια των στούντιο (Mine, Van Baar, Grundhofer and Rose, 2012).

## Disney Nature Resorts

Το «Davy Crockett Ranch της Disney» και το «Villages Nature Paris». Το «Disney Village», μια περιοχή ψυχαγωγίας με ποικιλία από εστιατόρια, χώρους διασκέδασης και καταστήματα. Το εμπορικό κέντρο «Val d'Europe», με σειρά καταστημάτων και μεγάλα πολυκαταστήματα. Το «Golf Disneyland» (διαθέτει 9 διαδρομές γκολφ/ courses).

## Rollercoasters

Το «Big Thunder Mountain Railroad» (1992) πρόκειται για ένα train roller coaster και βρίσκεται στο Frontierland και η βόλτα είναι συνηθισμένη στα πάρκα της Disney. Η μέγιστη ταχύτητα της διαδρομής φτάνει στα 58 χλμ/ώρα και διαρκεί 3 λεπτά. Το «Indiana Jones and the Temple of Peril» (1993), ένα roller coaster με βόλτες εμπνευσμένες από τον Indiana Jones. Το «Casey Jr. Circus Train» (1994), πρόκειται για railroad με κύριο

πρωταγωνιστή τον Dumbo -η μινιατούρα του οποίου βρίσκεται εκεί και ξεναγεί το κοινό στον κόσμο του. Το «Hyperscape Mountain», «Space Mountain» (1995), ένα ξεχωριστό roller coaster με θέμα το διάστημα, λειτουργεί στο εσωτερικό τμήμα του πάρκου και υπάρχει σε πέντε από τα έξι πάρκα Disney, όμως λειτουργούν με διαφορετική φύση στο καθένα.

Το αυθεντικό «Space Mountain» άνοιξε το 1975 στο Walt Disney World Resort στη Florida. Το «RC Racer» (2010), γνωστό ως «Rex's Racer», μπορεί κανείς να το συναντήσει στην Disneyland της Shanghai, στο Walt Disney Studios Park της Γαλλίας, στην Disneyland του Hong Kong και στο Toy Story Land του Hong Kong και της Shanghai. Αυτό το rollercoaster ως κατασκευή φτάνει στα 25 μέτρα ύψος και έχει έκταση 82 μέτρα. Το «Rock 'n' Roller Coaster Aerosmith» (1999) είναι ένα κλειστό rollercoaster και βρίσκεται στα Disney's Hollywood Studios στο Walt Disney World. Χρησιμοποιεί γραμμική ηλεκτρομαγνητική τεχνολογία και κινητήρα για επιτάχυνση η οποία αγγίζει τα 92 χλμ/ώρα σε 2.8 δεύτερα. Επίσης, κατά τη διάρκεια της διαδρομής ηχογραφημένη μουσική ηχεί από το συγκρότημα Aerosmith. Το «Crush's Coaster» (2007), ένα περιστρεφόμενο roller coaster. Άνοιξε ως μέρος ενός έργου επέκτασης στο Toon Studio-μια περιοχή στο Walt Disney Studios Park, γνωστό παλαιότερα ως Animation. Τρέχει με ταχύτητα 60 χλμ/ώρα και διαρκεί 1 λεπτό και 55 δευτερόλεπτα.

Το συγκρότημα Disney Resort, διαθέτει 6 ξενοδοχεία τα οποία άνοιξαν μαζί με το πάρκο στις 12 Απριλίου 1992 με το πιο διάσημο (και ακριβότερο) το Disneyland Hotel. Το Disneyland Hotel, 5 αστέρων και διαθέτει 496 δωμάτια, το Disney's Hotel New York-The Art of Marvel, σε φάση πλήρους ανακαίνισης και μελλοντικής μετατροπής του στο Hotel New York- The Art of Marvel. Το Disney's Newport Bay Club, 4 αστέρων, με 1098 δωμάτια. Το Disney's Sequoia Lodge, 3 αστέρων και 1011 δωμάτια.

Το Disney's Hotel Cheyenne, 2 αστέρων και διαθέτει 1000 δωμάτια. Τέλος το Disney's Hotel Santa Fe, 2 αστέρων που διαθέτει 1000 δωμάτια.

### 3.2.1.2. WALT DISNEY STUDIOS PARK

Είναι το δεύτερο θεματικό πάρκο που χτίστηκε στη Disneyland Paris στο Cheesey και άνοιξε στις 16 Μαρτίου 2002 (Στα γαλλικά: Parc Walt Disney Studios). Είναι αφιερωμένο στον κινηματογράφο, στη διαδικασία παραγωγής ταινιών και στα παρασκήνια των στούντιο. Το 2017, το πάρκο φιλοξένησε περίπου 5,2 εκατομμύρια επισκέπτες, καθιστώντας το ως το τρίτο πιο δημοφιλές πάρκο ψυχαγωγίας στην Ευρώπη. Το «δίδυμο» πάρκο του είναι το Studios Hollywood της Disney στο Walt Disney World στη Φλόριντα. Το πάρκο είναι γνωστό για τον πύργο Earffel, προσομοίωση πύργου νερού, σε αντιγραφή εκείνου που υπάρχει στο Walt Disney Studios στο Burbank της Καλιφόρνια (De Groot, 2009).

«Σε όλους όσους εισέρχονται σε αυτό το στούντιο ονείρων, το Walt Disney Studios είναι αφιερωμένο στη διαχρονική γοητεία και αγάπη για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση. Εδώ γιορτάζουμε την τέχνη των αφηγητών από την Ευρώπη και από όλο τον κόσμο που δημιουργούν μαγεία. Αυτό το ιδιαίτερο μέρος ανακατώνει τις μνήμες μας για το παρελθόν και τα όνειρά μας για το μέλλον».

Michael D. Eisner, γενικός διευθυντής της Walt Disney Company (16 Μαρτίου 2002)

Τα αρχικά σχέδια προέβλεπαν να ανοίξει το πάρκο το 1996, αλλά αυτά ακυρώθηκαν λόγω της οικονομικής κρίσης που αντιμετώπιζε τότε το θέρετρο. Όταν άρχισε να αυξάνει τα έσοδά του, αυτά τα σχέδια επικυρωποιήθηκαν και το πάρκο κατασκευάστηκε αλλά σε πολύ μικρότερη κλίμακα από τις αρχικές προβλέψεις. Τον Ιούνιο του 2007, ένα νέο «studio» άνοιξε στην περιοχή Animation Courtyard του πάρκου, το «Toon Studio». Πρόκειται για ένα έργο που βασίζεται στο ομώνυμο εργαστήριο κινούμενων χαρακτήρων, το οποίο παράγει ταινίες κινούμενων σχεδίων, όπως «η Μικρή Γοργόνα, 101 σκυλιά της Δαλματίας και το Βιβλίο Ζούγκλας». Η δράση-βόλτα αυτή έχει δημιουργηθεί αποκλειστικά για το πάρκο και διαθέτει δύο διαδρομές-βόλτες που δεν εμφανίζονται σε κανένα άλλο πάρκο της Disney. Στο δεύτερο σχέδιο επέκτασης εντάσσεται το Crush's Coaster, ένα ειδικά σχεδιασμένο πατίνι τύπου Maurer Sohne SC 2000 και το Quatre Roues Rallye μετά από το 2006 Disney / Pixar ταινία Cars. Στις 27 Φεβρουαρίου του 2018, ο Bob Iger, πρόεδρος της Walt Disney Company ανακοίνωσε μια νέα πολυετή επέκταση του πάρκου που θα ολοκληρώνεται σε φάσεις από το 2021 έως το 2025, για να συμπέσει και με τους Θερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2024 στο

Παρίσι Το κόστος αυτής της επέκτασης φτάνει στα 2 δισ. ευρώ. Θα περιλαμβάνει νέους χώρους βασισμένους στο Marvel, Star Wars και Frozen γύρω από μια νέα τεχνητή λίμνη.

### 3.2.1.3. ASTERIX PARK

Είναι ένα θεματικό πάρκο στη Γαλλία βασισμένο στο κόμικς με πρωταγωνιστή τον Αστερίξ. Δημιουργήθηκε από τους Albert Uderzo και Rene Goscinny και έχει έκταση 180 στρέμματα. Κάθε χρόνο καταγράφονται δύο εκατομμύρια επισκέπτες και είναι το δεύτερο μεγαλύτερο θεματικό πάρκο της χώρας μετά τη Disneyland Paris. Ιδιοκτήτης του πάρκου είναι η Compagnie des Alpes. Το πάρκο εγκαινιάστηκε στις 30 Απριλίου 1989 από τον Jack Long υπουργό πολιτισμού της Γαλλίας . Για την κατασκευή του πάρκου δαπανήθηκαν τουλάχιστον 850 εκατομμύρια γαλλικά φράγκα (129.581.664 σημερινά ευρώ) και συμμετείχαν επενδυτικά 20 επενδυτές. Το άνοιγμα της Disneyland Paris το 1992 επηρέασε αρνητικά το πάρκο καθώς εκείνο το έτος μειώθηκαν κατά 30% οι επισκέπτες και κατά 19% τα έσοδά του. Το 1997 είχε 1,9 εκατομμύρια επισκέπτες και το 1999 άγγιξε τα 2 εκατομμύρια (Kaak, 2011).

Το πάρκο Αστερίξ αποτελείται από έξι θεματικές ενότητες οι οποίες είναι: 'Αίγυπτος', 'Αρχαία Ελλάδα', 'Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία', 'Οι Βίκινγκς', 'Ταξιδεύοντας στο χρόνο', 'Καλώς ήλθατε στην Γαλατία'. Η Αίγυπτος είναι το πιο πρόσφατο μέρος του πάρκου. Τα δύο θεάματα που αναφέρονται στην Αίγυπτο περιλαμβάνουν δραστηριότητες με τρενάκι. Στη θεματική ενότητα της Αρχαίας Ελλάδας εκτός από δραστηριότητες με τρενάκι, περιλαμβάνονται και δραστηριότητες/ βόλτες με βάρκα και παιχνίδια με θαλάσσια ζώα. Όσον αφορά την Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία περιλαμβάνονται δραστηριότητες με τρενάκι, το οποίο περνάει μέσα από νερό και καρουζέλ.

Στον κόσμο των Βίκινγκς υπάρχουν δραστηριότητες για μικρότερες ηλικίες, που περιλαμβάνουν βόλτες με αεροπλάνα, ιπτάμενες καρέκλες, καρουζέλ και το μεγαλύτερο τρενάκι του πάρκου. Στο «Ταξιδεύοντας στον Χρόνο», αξιοσημείωτο είναι ότι αναπαρίσταται η ληστεία του πίνακα της Μόνα Λίζα από μία ομάδα ηθοποιών και ένα τρενάκι τρόμου. Τέλος στον κόσμο Καλώς Ήλθατε στην Γαλατία περιλαμβάνονται δραστηριότητες με τρενάκι καθώς και βόλτες σε δάσος και η δυνατότητα να φωτογραφηθούν οι επισκέπτες με τους ήρωες του πάρκου, τον Αστερίξ και τους υπόλοιπους χαρακτήρες του κόμικ. Το πάρκο του Αστερίξ διαθέτει ένα ξενοδοχείο, το «The Hotel des Trois Hiboux». Επίσης, εκτεταμένους εξωτερικούς χώρους, αίθουσα παιχνιδιών, βιβλιοθήκη και 6 εστιατόρια. Το πάρκο ανοίγει από 30 Μαρτίου μέχρι 11

Νοεμβρίου. Αντίστοιχα το εισιτήριο για όλη τη σεζόν είναι 99€ και για παιδιά και για ενήλικες ενώ αν η κράτηση γι' αυτό γίνει 7 ημέρες πριν η τιμή του πέφτει σημαντικά στα 44€ για ενήλικες ενώ για παιδιά 33€. Στο «La Legion recruit» το σόου δελφινιών. Η τιμή αυτού του εισιτηρίου είναι 115€ για ενήλικες και 75€ για τα παιδιά.

Στο πάρκο του Asterix μπορεί κανείς να διασκεδάσει με πολλά παιχνίδια όπως το «Tonnerre de Zeus», είναι ένα τρενάκι το οποίο άνοιξε το 1997 και κατασκευάστηκε από την Custon Coasters International. Πρόκειται για το δεύτερο μακρύτερο ξύλινο roller coaster στην Ευρώπη μετά τον Κολοσσο, με διαδρομή μήκους 1230 μέτρων. Το «Goudurix» είναι ένα χαλύβδινο τρενάκι με βόλτες κατασκευασμένες από τον Vekoma και κατείχε από κοινού το ευρωπαϊκό ρεκόρ μεγαλύτερου αριθμού αντιστροφών κατά το 1989. Το «Romus et Rapidus» είναι μια βόλτα που κινείται στα ορμητικά νερά του ποταμού. Η διαδρομή έχει ως θέμα την Ρωμαϊκή μυθολογία του Romulus και Remus – των μυθικών ιδρυτών της Ρώμης. Το «Oziris», ένα ανεστραμένο τρενάκι, κατασκευασμένο από χάλυβα, σχεδιάστηκε από την Bolliger & Mabillard και λειτουργεί από το 2012. Η βόλτα διαρκεί 2.15 λεπτά, έχοντας ταχύτητα 90 km/h. Το «Attention Menhir» είναι ένα cinema show ενώ το «L'Oxygenarium spring rapids» κάνει βόλτες νερού, με έντονες στροφές και λειτουργεί από το 1999. Το «La Galere», ένα πειρατικό καράβι-γόνδολα, περιστρέφεται μπροστά και πίσω ενώ το «Mehir Express» αποτελεί άλλη μια βόλτα νερού. Οι επιβάτες κάθονται στα κούτσουρα, τα οποία ωθούνται κατά μήκος του καπνού που προκαλείται κατά τη ροή του νερού. Η διαδρομή κορυφώνεται με μια γρήγορη κατάβαση και βύθιση. Αντίστοιχα, το «Grand Splatch», είναι μια βόλτα διασκέδασης που αποτελείται από μια βάρκα με επίπεδη βάση που γλιστρά κάτω από μια ράμπα και καταλήγει στη λιμνοθάλασσα.

#### 3.2.1.4. FUTUROSCOPE

Το «Futuroscope» είναι ένα θεματικό πάρκο στη Γαλλία που βασίζεται σε πολυμέσα και πολλές οπτικοακουστικές τεχνικές. Έχει έκταση 530,138 στρέμματα και διαθέτει αρκετούς 3D και 4D κινηματογράφους. Οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν πολλά αξιοθέατα και παραστάσεις, που αποτελούν μοναδικά παραδείγματα στον κόσμο. Η τοποθεσία του πάρκου είναι το Vienne, στην περιφέρεια Nouvelle-Aquitaine, 10 χιλιόμετρα βόρεια του Poitiers, στις κοινότητες Chasseneuil-du-Poitou και Jaunay-Clan. Το πάρκο το 2015 είχε επισκεψιμότητα 1,83 εκατομμύρια, ενώ συνολικά 50 εκατομμύρια άτομα επισκέφθηκαν το πάρκο από την ημέρα που άνοιξε. Ημέρα ίδρυσής του ήταν η 31η Μαΐου του 1987 και είναι ανοιχτό για το κοινό όλο το χρόνο εκτός του Ιανουαρίου.

Εικόνα 3.2 Το Futuroscope



Πηγή: tourisme-vienne, 2020

### Βόλτες

Το «La Machine a Voyager dans le Temps», με χρόνο διάρκειας 10 λεπτά, πρόκειται για αξιοθέατο το οποίο δημιουργήθηκε σε συνεργασία με την Ubisoft και περιλαμβάνει τους χαρακτήρες του Rabbids και προβάλλει ταινίες 4D. Το «La Vienne Dynamique» είναι ένας δυναμικός κινηματογράφος που άνοιξε το 1994. Το «Chocs Cosmiques» είναι ένα πλανητάριο το οποίο λειτουργεί και ως θέατρο προβολής ταινιών, το «L' Extraordinaire Voyage» πρόκειται για ένα «flying theater» κατασκευασμένο από την Dynamic Attractions και το «Le Monde des Enfants» πρόκειται για βόλτα ιδανική για παιδιά και διαθέτει 20 διαφορετικές βόλτες. Το «Dynamic» με διάρκεια 5 λεπτών, έχει δυναμική κινηματογραφική αίθουσα με «Virus Attack» του 2014.

Αντίστοιχα, το «Les Mysteres du Kube» είναι σκηνικό δημιουργίας βίντεο. Το «Imagic» είναι ένα μαγικό show, το «8th Continent, the game» ένας διαδραστικός κινηματογράφος 5D, το «La Forge aux Etoiles» πρόκειται για ένα απογευματινό show από την Cirque de Soleil. Το «Cyber Avenue» είναι μία στοά διαδέδασης, το «La Gyrotour» ένας πύργος



παρατήρησης και το «La Loi Plus Fort» είναι ένα ιδιόκτητο σύστημα φωτογραφικών μηχανών υψηλής ανάλυσης, μορφής ταινιών, προβολέων ταινιών και θεάτρων γνωστών για τις μεγάλες οθόνες και σταδίων με μεγάλα καθήσματα.

Το «Les Yeux Grands Fermes» μία βόλτα που προχωρά στο σκοτάδι, το «L' Age de Glace - Ice Age», μια 4D εμπειρία των 12 λεπτών με αίθουσα κινηματογράφου με 3D και 4D εφέ. Το «Les Alles du Courage» αίθουσα κινηματογράφου 3D, το «L' Explorarium» ένα 3D IMAX- DOME και το «Futur l' Expro» μια έκθεση ψηφιακών κατασκευών. Το «Arthur, l' Adventure 4D», το «Dance avec les Robots» ένα robocoaster, στο οποίο χορεύουν ρομπότ, το «Le Monde de l' invisible-Mysteries of the Unseen World», το «L' Arena Fun Xperiences» ένας χώρος γεμάτος αθλητικά και πολλά βιντεοπαιχνίδια και το «Objectif Mars» ένα περιστρεφόμενο τρενάκι.

### Σημαντικές χρονιές

**1987:** 31 Μαΐου, άνοιξε για το κοινό με το Kinémax, το Pavillon du Futuroscope και κάποια παιχνίδια. **1990:** Άνοιξε το Omnimax και το Gyrotour. Το Futuroscope προβάλλει την πρώτη του ταινία 360 ° για το Tour de France. **1991:** Εγκαίνια της Cinéautomate την άνοιξη. Το πάρκο υποδέχεται τον έναν εκατομμυριοστό επισκέπτη του. **1995:** Γιορτάζοντας τα εκατοστά χρόνια του κινηματογράφου, ταυτόχρονα έγιναν τα εγκαίνια του Studio. **1997:** Το Futuroscope γιορτάζει την 10η επέτειό του με ένα νέο βραδινό θέαμα, το Le Lac aux Images (λίμνη με εικόνες). Το Cinéautomate γίνεται Ciné-Jeu (Cinema Game) και η Cyber Avenue ανοίγει το Cyberworl ανοίγει για το κοινό του. Το Pavillon de la Communication παρουσιάζει μια ταινία που παράγεται από το Futuroscope με τίτλο ' Les Autoroutes de l'Information ' ('Οι αυτοκινητόδρομοι πληροφοριών'). **1998:** Η Cyber Avenue επεκτείνεται με την Cybermédia που προσφέρει 1600 τ.μ. multimedia, Internet και βιντεοπαιχνίδια. Το Imagic ανοίγει, συνδυάζοντας την εικόνα με ψευδαίσθηση. Το Dynamique Cinéma 2 γίνεται Astratour με έναν δορυφόρο ανακάλυψης ταινιών, που παράγεται από το Futuroscope.

**2000:** παρουσίαση του IMAX 3D προσομοιωτή: Le Défi d'Atlantis (με θέμα την Ατλαντίδα). Τον Ιούνιο, το Gare TGV-Futuroscope (σταθμός TGV του Futuroscope) άνοιξε με ένα διάδρομο που επιτρέπει στους επισκέπτες να φτάσουν στην καρδιά του πάρκου από το σταθμό (80 λεπτά από το Παρίσι-Montparnasse). **2002:** Άνοιγμα του Destination Cosmos, ένα νέο νυχτερινό θέαμα από τον Yves Pepin: το Le Miroir d'Uranie (το Mirror of Uranie) και δύο νέες ταινίες: Sur les Panda Adventure και Plongeurs sans

Limite Χωρίς όρια). **2003:** Άνοιγμα της La Cité du Numérique (η ψηφιακή πόλη) και 2 ακόμη ταινίες IMAX: Διαστημικός Σταθμός 3D και Κρουστά du Monde (Pulse: A Stomp Odyssey). Δυο δυναμικές ταινίες: Les mélodies Aquatiques (Aquatic Melodies); και δυο νέα γυαλιά ψευδαισθήσεων Les Grandes, το Pavillon de la Créativité και μια έκθεση ανοιχτού αέρα. **2004:** Ξεκινά με ένα φεστιβάλ των καλύτερων ταινιών Imax. Ο Jacques Perrin παράγει μια αποκλειστική νέα ταινία για το Tapis Magique, το Voyageurs du Ciel et de la Mer (ταξιδιώτες αεροπορικά και από τη θάλασσα). Το Le Reve d'Icare (Adrenaline Rush) παράγει νέες αισθήσεις στον κινηματογράφο Imax. **2005:** Άφιξη πολλών νέων αξιοθέατων: Star du Futur (Αστέρι του Μέλλοντος), La Legende de l' Etalon Noir (Ο νέος μαύρος επιβήτορας) στο Kinémax. Η δυναμική ταινία Peril sur Akryls στο Dynamique 1 και το Les Yeux Grands Fermes (Ταξίδι στο σκοτάδι). Στις 27 Απριλίου, το πάρκο καλωσόρισε τον 30 εκατομμυριοστό επισκέπτη του, καθιστώντας τον το δεύτερο πιο δημοφιλές θεματικό πάρκο στη Γαλλία και το πέμπτο στην Ευρώπη.

**2006:** Ανοίγει μια νέα 3D ταινία στο Imax 3D, το Le Seigneur du Ring (Adventures in Animation 3D). Φέτος, το πάρκο έχει θέμα το έτος των ρομπότ, ανοίγοντας στις 5 Απριλίου με χορούς και ρομπότ στο νέο Σπίτι των Ρομπότ. Ένα νέο βραδινό θέαμα με τίτλο Το δάσος των ονείρων αποτελεί επίσης μέρος του θέματος. **2007:** Δύο νέες ταινίες IMAX, Έκθεση Nil Bleu, Sous les Mons 3D (Deep Sea 3D) και μια νέα έκδοση της δυναμικής ταινίας La Vienne Dynamique. **2008:** Ένα νέο αξιοθέατο που βασίζεται στο πρόγραμμα του BBC. Το μέλλον είναι άγριο, μια νέα ταινία Omnimax (Dinosaurs), και η δυναμική ταινία (Laronie Express). Στις 10 Ιουλίου, το πάρκο καλωσόρισε τον 35ο εκατομμύριο επισκέπτη του. **2015:** Το Cirque du Soleil ανακοίνωσε μια συνεργασία με το Futuroscope και θα παρουσιάσει μια νέα επίδειξη με τίτλο 'La Forge aux etoiles' αντικαθιστώντας το βραδινό show Lady O . Η παράσταση πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στις 6 Φεβρουαρίου 2016 και οι εμφανίσεις ετησίως προγραμματίστηκαν στις 250 με 300.

### 3.2.1.5. PUY DU FOU

Το Puy du Fou (που πήρε το όνομά του από την περιοχή στην οποία βρίσκεται και μεταφράζεται ως «ο λόφος της οξιάς») είναι ένα ιστορικό θεματικό πάρκο στο Les Epesses, μεταξύ του Cholet και της La Roche-sur-Yon, στην καρδιά της Vendée στην Δυτική Γαλλία. Η επισκεψιμότητα του πάρκου ανέρχεται περίπου στο 1,5 εκατομμύρια ετησίως καθιστώντας το ως το τέταρτο πιο δημοφιλές αξιοθέατο στην Γαλλία μετά την



Disneyland. Ο Phillippe de Villiers και Jean Saint Bris (20άχρονος φοιτητής τότε, έγινε πολιτικός της Γαλλίας) διοργάνωσαν μια ένωση των 600 μελών (περισσότερα από 3000 σήμερα) με το όνομα «l'Association du Puy du Fou». Όταν η πρώτη αναπαράσταση του Cinescencie ξεκίνησε τον Ιούνιο του 1978, το σόου δεν είχε μεγάλη επιτυχία, αλλά αυτό άλλαξε γρήγορα από το τέλος της πρώτης σεζόν, και με αυτήν την επιτυχία η παράσταση εξελίχθηκε σε ένα τεράστιο θέαμα. Από τότε έχει δημιουργήσει την δικιά του μικροβιομηχανία ηθοποιών, κατασκευαστών και εκπαιδευτών για τις ιππασίες και τις ξιφομαχίες που οργανώνονται από το 1998. Οι προσπάθειες αυτές οφείλονται στην «Académies Junior», η οποία διοργανώνει κάθε χρόνο show έξω από το Cinescencie, όπως το «Paris Paname» στο Halle Renaissance στο Grand Park, τον Μάρτιο του 2008. Το Grand Park του Puy du Fou άνοιξε κοντά στο Cinescencie το 1989 και είναι σήμερα ένα από τα πιο δημοφιλή θεματικά πάρκα στη Γαλλία. Το 2004, το 98% των επισκεπτών ήταν πολύ ικανοποιημένοι από την επίσκεψή τους. Το Cinescencie έχει έκταση 570 στρέμματα.

#### Βόλτες

Το «Secret of the Lance» βρίσκεται μπροστά από τις επάλξεις ενός Κάστρου Μεσαίωνα. Αφηγείται την ιστορία του ενώ πρέπει να υπερασπιστεί μόνος του τον πύργο του κάστρου της ενάντια στους Άγγλους ιππότες, βοηθούμενη από μια λόγχη με υπερφυσικές δυνάμεις. Το «Vikings» στεγάζεται σε ένα ανακατασκευασμένο φρούριο 1000 ετών που δέχεται επίθεση από ένα Viking Longship . Ειδικά εφέ περιλαμβάνουν την εμφάνιση μακράς βάρκας από κάτω από το νερό. Το «Triumph's Sign» βρίσκεται σε αίθουσα μορφής αμφιθεάτρου μήκους 115 μέτρων και πλάτους 75 μέτρων. Αναδημιουργεί την ατμόσφαιρα Gaul κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους. Εδώ πραγματοποιείται μια παραδοσιακή παρέλαση ανθρώπων και ζώων, μονομάχων, αγώνες αγώνων και εκτελέσεις. Το «Phantom Birds Dance» είναι ένα show που αφορά μια μυστηριώδη ιστορία. Δεκάδες αρπακτικά πουλιά πετούν χαμηλά πάνω από τα ερείπια και από τα κεφάλια των επισκεπτών. Τα γεράκια κάθονται στα κεφάλια ορισμένων επισκεπτών που φοράνε καπέλα.

Το «Richellieu's Musketeers» διαθέτει μουσκέτες που παίζουν και κορίτσια τσιγγάνων χορεύουν Flamenco χορεύουν στο νερό Τα άλογα εκτελούν επίσης ειδικές τεχνικές trotting / jumping. Το «Le Dernier Panache» αναφέρεται στο πεπρωμένο ενός Γάλλου αξιωματικού του ναυτικού, François de Charette de La Contrie, ήρωα του Αμερικανικού Πολέμου της Ανεξαρτησίας, του οποίου η ζωή άλλαξε δραματικά το 1793, σε έναν

τελευταίο αγώνα για την ελευθερία. (Το βραβείο για το εξαιρετικό επίτευγμα 2017. Les Orgues de Feu εκτός από τις Παρασκευές και τα Σάββατα κατά τη θερινή περίοδο: cinescénie). Κατά τη διάρκεια της νύχτας, αυτή η παράσταση πραγματοποιείται στο νερό και απεικονίζει μια ιστορία αγάπης μεταξύ δύο μουσικών.

**Cinescénie** : Η κύρια παράσταση πραγματοποιείται το βράδυ σε μια τεράστια υπαίθρια σκηνή πίσω από το ερειπωμένο κάστρο. Παρουσιάζει την ιστορία των 700 χρόνων της περιοχής. Το Cinescénie διαθέτει τη μεγαλύτερη σκηνή στον κόσμο, καθώς έχει χωρητικότητα για 1.200 ηθοποιούς, εκατοντάδες άλογα και εκτοξεύει εκατοντάδες πυροτεχνήματα. Όλοι οι διάλογοι είναι στα γαλλικά, αλλά τα ακουστικά μετάφρασης διατίθενται σε 5 διαφορετικές γλώσσες. Όλοι οι ηθοποιοί (ακόμα και τα παιδιά) προέρχονται από τα τοπικά χωριά και είναι εθελοντές. Το Cinescénie παρουσιάζεται μόνο κατά την περίοδο αιχμής. Είναι αυτόνομο κομμάτι του θεματικού πάρκου και έχει ξεχωριστή είσοδο.

#### Resorts

Το «La Villa Gallo-Romaine» με θεματολογία την Αρχαία Ρώμη. Το «Les îles de Clovis» με θέμα γύρω από την Μεροβιανή Αυτοκρατορία. Το «La Citadelle» με θεματολογία του Μεσαίωνα, το «Le Camp du Drap D'Or» με θεματολογία την Αναγέννηση και τέλος, το «Le Logis de Lescure» με θέμα τον 18<sup>ο</sup> αιώνα.

Εικόνα 3.3 Διεθνής διαγωνισμός πυροτεχνίας



Πηγή: The Guardian, 2019

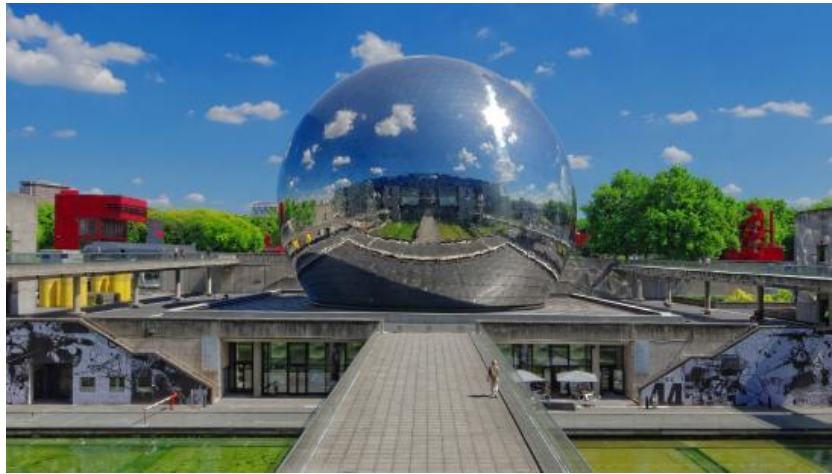
## Βραβεύσεις

Το **2011**, το Puy du Fou κέρδισε το αργυρό Jupiter στο Διεθνές Φεστιβάλ Λωτός του Κεμπέκ, τον μεγαλύτερο διεθνή διαγωνισμό πυροτεχνίας στο Μόντρεαλ. Το **2012**, ο Puy du Fou έλαβε το «Thea Classic Award 2012», για τα εξαιρετικά αξιοθέατα και βραβεύτηκε ως «δοκιμασία του χρόνου» στο Λος Άντζελες. Το **2013**, κέρδισε τον τίτλο «Καλύτερο Ευρωπαϊκό Πάρκο» από τα Βραβεία Parksmania στην Ιταλία. Το **2014**, έλαβε το βραβείο «Χειροκροτήματος» από τη Διεθνή Ένωση Ψυχαγωγικών Πάρκων και Αξιοθέατων. Το **2017**, έλαβε το βραβείο «Hall of Fame» στο Ορλάντο της Φλόριντα κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Ένωσης Πάρκων Ψυχαγωγίας και Αξιοθέατων Expo.

### 3.2.1.6. PARC DE LA VILLETTE

Είναι το τρίτο μεγαλύτερο πάρκο στο Παρίσι με έκταση 554,41 στρέμματα, στην βορειοανατολική άκρη της πόλης (στο 19ο διαμέρισμα). Φιλοξενεί μία από τις μεγαλύτερες οργανώσεις πολιτιστικών υποδομών στο Παρίσι, όπως «Η πόλη της επιστήμης και της βιομηχανίας, Cite des Sciences et de l'Industrie» -το μεγαλύτερο μουσείο επιστήμης στην Ευρώπη. Πρόκειται για ένα από τα 36 πολιτιστικά κέντρα επιστήμης, βιομηχανίας και τεχνολογίας της Γαλλίας – «Centre de Culture Scientifique, technique industriel» (CCSTI). Περίπου πέντε εκατομμύρια άνθρωποι το επισκέπτονται ετησίως. Ανάμεσα στα αξιοθέατα βρίσκεται το συμβατικό υποβρύχιο «Argonaute», ο κινηματογράφος μεγάλης ημισφαιρικής οθόνης IMAX (La Geode) και ειδικοί χώροι για παιδιά και εφήβους. Το «Cite des Sciences et de l'Industrie» χαρακτηρίζεται ως δημόσιο ίδρυμα βιομηχανικού και εμπορικού πολιτισμού, εξειδικευμένο στην προώθηση της επιστημονικής και τεχνικής κουλτούρας. Κατασκευάστηκε με πρωτοβουλία του προέδρου Giscard d'Estaing, στοχεύοντας στη διάδοση επιστημονικών και τεχνικών γνώσεων μεταξύ των πολιτών ιδίως στους νέους. Επιμέρους στόχος είναι η προώθηση του δημόσιου ενδιαφέροντος για την επιστήμη, την έρευνα καθώς και τη βιομηχανία.

Εικόνα 3.4 Cite des Sciences et de l'Industrie



Πηγή: tripadvisor, 2018

### Δραστηριότητες

Οι δραστηριότητές του απευθύνονται σε όλους τους επισκέπτες ανεξάρτητα της ηλικίας ή του πολιτιστικού υποβάθρου και λειτουργεί με σύγχρονες εγκαταστάσεις. Πολλές συναυλίες γίνονται σε όλη τη διάρκεια του χρόνου από τοπικούς και παραδοσιακούς μουσικούς, ενώ φιλοξενεί το καλοκαίρι ένα ετήσιο φεστιβάλ κινηματογράφου σε υπαίθριο χώρο. Το διασχίζουν τα «Canal de l'Ourcq» και «Canal de Saint-Denis» τα οποία το χωρίζουν σε θεματικές ενότητες. Στα κανάλια αυτά οι επισκέπτες μπορούν να κάνουν βόλτες με σκάφη, απολαμβάνοντας το πάρκο αλλά και τις γειτονικές περιοχές του Παρισιού.

**Κήποι:** Διαθέτει 10 θεματικούς κήπους που προσελκύουν μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Κάθε κήπος είναι διαμορφωμένος με ξεχωριστό ύφος και αρχιτεκτονική, και σε αυτούς υπάρχουν «παιγνιώδη» γλυπτά. Στο «Le Jardin du Dragon» δεσπόζει ένα ογκώδης ατσάλινο γλυπτό δράκου, ύψους 25 μέτρων κεντρίζοντας το ενδιαφέρον κυρίως των παιδιών. Το «Jardin de Bambou» σχεδιάστηκε από τον Alexandre Chemetoff νικητή του Grand Prix de l'Urbanisme το 2000. Τα αμπέλια και τα αναρριχητικά φυτά που βρίσκονται εκεί περνούν κατά μήκος των 90 μικρών σιντριβανιών, σχεδιασμένων με τέτοιο τρόπο ώστε να δημιουργούν ένα ιδιαίτερο ηχητικό τοπίο. Εκεί υπάρχουν και τα γλυπτά του Jean-Max Albert και η μορφή τους αντανακλάται σε μια μικρή πισίνα. Χαρακτηριστικό του πάρκου είναι ο καμβάς που δημιουργεί ένα σύνολο κόκκινων περιπτέρων (folies bergere) ιδιόμορφης διαφορετικής μορφολογίας στο καθένα, με

κάποια να φιλοξενούν κάποια χρήση, ενώ κάποια άλλα καμία τα οποία σχεδίασε ο Bernard Tschumi, αρχιτέκτονας του Μουσείου της Αθήνας.

### 3.2.1.7. NIGLOLAND

Είναι ένα πάρκο ψυχαγωγίας που βρίσκεται στο Dolancourt στη γαλλική επαρχία Aube. Πρόκειται για ένα από τα πλέον επισκέψιμα πάρκα στη Γαλλία μετά την Disneyland Paris και το Parc Asterix. Το Nigloland δημιουργήθηκε από δύο αδερφούς, τους Patrice και Philippe Gelis. Άνοιξε στις 13 Ιουνίου 1987, έχει έκταση 400 στρέμματα και ετησίως οι επισκέπτες του φτάνουν τους 600.000. Το όνομα «Nigloland» προέρχεται από τη μασκότ του, «Niglo», που σημαίνει σκαντζόχοιρος στα Ρομά, και χωρίζεται σε τέσσερις θεματικές περιοχές: «Το καναδικό χωριό», «Το χωριό rock'n'roll», «Το μαγικό χωριό» και «Το ελβετικό χωριό».

Εικόνα 3.5 Το Nigloland



Πηγή: tripadvisor, 2017

### Βόλτες

Le Donjon (λειτουργεί από το 2016) ένας πύργος πτώσης 100μ. Ο υψηλότερος στη Γαλλία Alphina Blitz (2014) Mega-coaster Megalite τύπου από το Mack Rides. Air Meeting (2012) η πρώτη Gerstlauer sky-fly βόλτα. La Grande Roue (2009), τροχός Ferris ύψους 50 μέτρων. Le Grizzli (2006) ο πρώτος δίσκος European Disk'O. Dinaosaures Adventure (2003) μια αυθεντική βόλτα σε πάρκο δεινοσαύρων. Thrill rides: Air Meeting (2012), Apple Flight (2010), Donjor de l' extreme (2016), Galion pirate (1998), Grizzli



(2006), Juke Box (2000). Water rides: Africa Cruise (1987), King of Mississippi (2004), Riviere canadienne (1989).

#### 3.2.1.8. FRAISPERTUIS CITY

Είναι ένα οικογενειακό θεματικό πάρκο στο Jeanménil, στην καρδιά του δάσους Vosges. Άνοιξε το 1966 από την οικογένεια Fleurent, με κύριο θέμα την Άγρια Δύση, και έχει έκταση 60 στρέμματα. Ψηφίστηκε ως το καλύτερο γαλλικό οικογενειακό πάρκο το 2004 και κατέχει την πρώτη θέση ως τοπικός τουριστικός προορισμός. Την ίδια χρονιά, οι Michel και Simone Fleurent άνοιξαν το «Auberge de la Roche des Fées», σε ένα μέρος που ονομάζεται Fraispertuis, μια δροσερή κοιλάδα που βρέχεται από τον Gaindrupt, ένα μικρό παραπόταμο της Mortagne στον οποίον οι επισκέπτες μπορούν να ψαρέψουν. Το 1991 εντάχθηκε στις δραστηριότητες/ βόλτες το καλαμάρι, ένα κλασικό rollercoaster. Το Grand Canyon, που κατασκευάστηκε από την Soquet, αντιπροσώπευε εκείνη την εποχή τη μεγαλύτερη επένδυση του πάρκου. Το 2009, επένδυσε σε μια νέα θεματική ενότητα με θέμα τους πειρατές, ενώ το 2011 εγκαινιάστηκε το rollercoaster «Drop Timber». Το 2017 εγκαινιάστηκε μια βόλτα 66 μέτρων και ονομάζεται «Golden Driller», κατασκευασμένο από Intamin. Έχει συνολικά 35 βόλτες όλων των ειδών. Τέσσερα εστιατόρια και εννιά καταστήματα Είναι ανοιχτό από τον Απρίλιο έως τον Σεπτέμβριο και δέχεται γύρω στους 270.000 επισκέπτες το χρόνο.

Εικόνα 3.6 Fraispertuis City



Πηγή: fraispertuis, 2019

### 3.2.1.9. Le Pal

Πρόκειται για ένα θεματικό πάρκο που συνδυάζει την ψυχαγωγία με το ζωολογικό του κήπο και βρίσκεται στην περιοχή Saint-Pourçain-sur-Besbre, στο Allier της Γαλλίας. Προσφέρει περισσότερες από 25 βόλτες και περισσότερα από 600 ζώα (σε ημι-αιχμαλωσία), ενώ εκεί οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν πολλές ζωγραφικές εκθέσεις. Έχουν καταγραφεί 640.000 επισκέψεις το χρόνο και συνολικά η έκτασή του είναι 500 στρέμματα. Ο ζωολογικός του κήπος δημιουργήθηκε το 1973 από τον Andre Charbonnier, γάλλο συγγραφέα με τη βοήθεια του κτηνίατρου του ζωολογικού κήπου του Vincennes. Στα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του, διέθεται μόνο ένα τρένο και μια μικρή παιδική χαρά, χωρίς ιδιαίτερα υψηλά ποσοστά επισκεψιμότητας. Όμως το 1981 μεταμορφώθηκε σε πραγματικό πάρκο ψυχαγωγίας και το 1998 καταγράφηκαν 280.000 επισκέπτες.

Εικόνα 3.7 Le Pal



Πηγή: lepal, 2020

## Βόλτες

Yukon Quad (λειτουργεί από το 2018) ένα roller coaster , που έχει απότομες στροφές και τρέχει με μεγάλη ταχύτητα. Κατασκευάστηκε από την Intamin. Twist (2011) ένα περιστρεφόμενο ρόλερ , που κατασκευάστηκε από τον Mack Rides. Tigre de Siberie (1990) ένα χαλύβδινο τρενάκι , κατασκευασμένο από την Reverchon Industries. Atzeka (2003) ένα χαλύβδινο τρενάκι , κατασκευασμένο από τον Soquet. Lac des chercheurs d'Or μία βόλτα με караβάκι. Rapido (2005) μία περιοχή με πολλές νεοτσουλήθρες. Bateau pirate (1995) ένα πειρατικό πλοίο. Disque du Colorado (1998) μία διαδρομή με θέμα τη ντίσκο. Chaises volantes (2010) μία βόλτα νερού (water ride).

Το «Le Pal» εγκαινίασε στις 13 Απριλίου 2013 ένα συγκρότημα 24 καταλυμάτων σε στυλ σαφάρι, από τα καλύτερα στην Ευρώπη το «Es Dodge dum Pax». Τα καταλύματά του διακοσμούνται με αφρικανικά χρώματα σαβάνας, δίνοντας μια εικόνα η οποία ταιριάζει με την εξωτική όψη της περιοχής. Τα καταλύματά του διαθέσιμα μόνο κατά την περίοδο λειτουργίας του πάρκου. Διαθέτει το εστιατόριο «Tanganika», το οποίο είναι υπαίθριο και έχει θέα μία λίμνη.

Όλο το συγκρότημα είναι περιτριγυρισμένο από δάσος. Κάθε χρόνο, επενδύει 10 έως 13% των εσόδων του σε καινοτομίες, ενώ 3,5 εκατομμύρια δαπανούνται για τις εργασίες του. Με ένα ποσοστό εμπιστοσύνης 80%, το Le Pal είναι το πέμπτο δημοφιλέστερο πάρκο ψυχαγωγίας στη Γαλλία, το τέταρτο στον τομέα των ζωολογικών κήπων και το πρώτο τουριστικό αξιοθέατο της Auvergne. Τον Οκτώβριο του 2010, ήταν το πρώτο γαλλικό πάρκο που απέκτησε ένα «Green Globe» (διεθνές πιστοποιητικό για τον αειφόρο τουρισμό).

## 3.2.2. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

### 3.2.2.1. EUROPA PARK

Έχει έκταση 946,96 στρέμματα συμπεριλαμβάνοντας ξενοδοχεία και χώρους στάθμευσης. Το θεματικό πάρκο βρίσκεται στο Rust της Γερμανίας, αν και αρχικά προοριζόταν για το Breisach. Πρόκειται για το μεγαλύτερο πάρκο της χώρας και το δεύτερο δημοφιλέστερο στην Ευρώπη μετά τη Disneyland. Ξεκίνησε τη λειτουργία του στις 12 Ιουλίου το 1975 και λειτουργεί από τον Απρίλιο μέχρι αρχές Ιανουαρίου. Το 2017 έχουν καταγραφεί 5,7 εκατομμύρια επισκέψεις. Το πάρκο επίσης φιλοξενεί το Euro



Dance Festival, χρησιμοποιώντας το 8.000 τετραγωνικά μέτρα του συνολικού χώρου, με 300 χορευτικά μαθήματα στο κάθε φεστιβάλ. Συνήθως το φεστιβάλ διαρκεί τέσσερις ημέρες στις αρχές της άνοιξης. Οι δραστηριότητες οι οποίες παρέχονται είναι κατά κύριο λόγο ενεργητικές, (active participation). Κάποιες βόλτες είναι οι «Blue Fire Megacoaster», ξεκίνησε να λειτουργεί από το 2009 στο πλαίσιο επέκτασης, έχοντας θέμα την Ισλανδία. Πρόκειται για το δέκατο τρενάκι του πάρκου ενώ είναι το πρώτο κατασκευασμένο με τέτοιες στροφές. Η διαδρομή ξεκινά ως dark ride για περίπου 45 δευτερόλεπτα ενώ η μαξοστοιχία επιταχύνει φτάνοντας να τρέχει με 100 χλμ/ώρα, καθώς πρόκειται να πραγματοποιήσει εκτόξευση τροχιάς 80 μέτρων.

Το «Silver Star» είναι ένα ασάλινο τρενάκι ύψους 73 μέτρων και η πτώση του φτάνει στα 67 μέτρα. Ανήκει στην κατηγορία hyper coaster και διαθέτει τρία τρένα χωρητικότητας 36 ατόμων το καθένα και χρηματοδοτείται από την Mercedes-Benz.

Το «Euro – Mir» είναι ένα περιστρεφόμενο roller coaster. Τα αυτοκίνητα δεν περιστρέφονται ελεύθερα, αλλά περιστρέφονται από κινητήρες σε καθορισμένα σημεία κατά τη διάρκεια της διαδρομής. Η κατασκευή σχεδιάστηκε από τον Franz Mack και άνοιξε το 1997. Αποτελείται από πέντε κυλινδρικούς πύργους, με τη διαδρομή να προσομοιώνει ένα ταξίδι στο διάστημα και να επανεισέρχεται στην ατμόσφαιρα της Γης. Η διαδρομή άνοιξε το 1997 και μεταφέρει εννέα τρένα, καθένα από τα οποία αποτελείται από τέσσερα κυκλικά αυτοκίνητα. Η διάρκεια της διαδρομής είναι 4.33 λεπτά.

Το «Wodan – Timbur coaster» βρίσκεται στο τμήμα της Ισλανδίας του πάρκου που άνοιξε το 2009. Το κόστος συνδέεται με δύο αξιοθέατα: το Atlantica SuperSplash και Blue Fire. Είναι το πρώτο ξύλινο λούνα παρκ του πάρκου και χτίστηκε από την Great Coasters International η οποία ήταν υπεύθυνη για πολλούς ακτοφύλακες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Τροίας στο Toverland και του El Toro στο Freizeitpark Plohn. Είναι εξοπλισμένο με τρία τρένα GCI Millennium Flyer που διαθέτουν τροχούς πολουρεθάνης αντί για τους συνηθισμένους χαλύβδινους τροχούς.

Το «Arthur» είναι ένα ρόλερ κόστερ με ανεστραμμένης περιστροφής. Άνοιξε την άνοιξη του 2014 ως μέρος της ευρύτερης περιοχής «ARTHUR - In the Minimoy's Kingdom» με θέμα τη σειρά βιβλίων και ταινιών του Άρθουρ του Luc Besson. Η διαδρομή διαρκεί 4 λεπτά. Το «Alpenexpress Enzian» πρόκειται για ένα ηλεκτροκίνητο τρενάκι που παρουσιάζει εικονική πραγματικότητα και κατασκευάστηκε από τον Mack Rides. Είναι το πρώτο τρενάκι του πάρκου. Το «Atlantica SuperSplash» κατασκευάστηκε από τον

Mack Rides και άνοιξε το 2005. Η θεματολογία του εκτείνεται γύρω από τους καταρράκτες της Πορτογαλικής Αυτοκρατορίας. Matterhorn Blitz άνοιξε το 1999, είναι κλασική βόλτα και είναι γνωστή ως Wild Mouse. Σε κάθε τρένο ανεβαίνουν μέχρι 4 άτομα, και κινούνται με 60 χλμ/ώρα. Το «Ba Express» άνοιξε το 2006 στην περιοχή Ireland-Childrens World του πάρκου. Σε κάθε τρένο ανεβαίνουν δέκα άτομα και κινούνται με 10 χλμ/ώρα και έχει διάρκεια 1.30 λεπτό.

Στις 3 Ιουνίου 2017, το πάρκο εισήγαγε ένα ακόμη αξιοθέατο το «Voletarium». Το μεγαλύτερο θέατρο προσομοιωτή πτήσης στην Ευρώπη. Η διαδρομή 5 λεπτών είναι η πιο ακριβή επένδυση μεμονωμένης βόλτας. Το Νοέμβριο του 2019, άνοιξε το πάρκο νερού, Rulantica καθώς και ένα θεματικό ξενοδοχείο 'Kronasar' τον Μάιο του 2019. Δύσκολος μήνας για το Europa Park ο Μάιος του 2018 καθώς στις 26 του μήνα ξέσπασε πυρκαγιά στο εσωτερικό του συγκροτήματος. Παρά τις προσπάθειες της πυροσβεστικής μονάδας, ένα τμήμα καταστράφηκε όπως και άλλα γειτονικά, υπέστησαν ζημιές προκαλώντας πολυδάπανα κόστη.

Οι πειρατές στη Batavia, το τμήμα που καταστράφηκε θα ξανακτιστεί κατά τη διάρκεια του 2020. Από το 2014 το Europa- Park θεωρείται ως το πιο διασκεδαστικό πάρκο σύμφωνα με το Golden Ticket Awards.

### 3.2.2.2. PHANTASIALAND

Είναι ένα θεματικό πάρκο στο Bruhl της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας και προσελκύει περίπου 2 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως. Άνοιξε το 1967 από τους Gottlieb Loffelhardt και Richard Schmidt, και έχει έκταση 280 στρέμματα. Παρόλο που ξεκίνησε ως ένα οικογενειακό πάρκο, το Phantasialand πρόσθεσε επίσης πολλές δραστηριότητες κυρίως τα τελευταία χρόνια. Άρχισε να ανταγωνίζεται το Europa Park και προσέλκυσε πολλούς επιχειρηματικούς πελάτες οι οποίοι επέλεξαν το συγκεκριμένο πάρκο για 'Business to Pleasure' εκδηλώσεις. Ανάμεσα στις έντονες δραστηριότητες του πάρκου είναι το Taron (το ταχύτερος roller-coaster του κόσμου), το Black Mamba (ένα ανεστραμμένο παζάρι Bolliger & Mabillard), ένα θεματικό περιπατητικό ρυμουλκό Mine Train που ονομάστηκε Colorado Adventure, το οποίο περνάει ανάμεσα σε κάποια βουνά στο πάρκο Wild West. Τα εγκαίνιά του έγιναν με τον Michael Jackson. Το Phantasialand φιλοξενεί επίσης το 'Mystery Castle' το οποίο περιλαμβάνει μια διαδρομή μέσα από ένα στοιχειωμένο κάστρο. Δίπλα στο κάστρο βρίσκεται το 'River Quest', μια γρήγορη ποδηλατική διαδρομή που διαθέτει ανελκυστήρα και κατασκευάστηκε το 2002 από την

εταιρία Hafema. Αυτές οι διαδρομές αντικατέστησαν εκείνα τα οποία καταστράφηκαν από τη φωτιά που ξέσπασε στο πάρκο τον προηγούμενο χρόνο (2001).

Εικόνα 3.8 Phantasialand



Πηγή: phantasialand, 2020

### Βόλτες

Berlin Berlin in the 20s. Εδώ υπάρχουν πολλές παιδικές βόλτες. Fantasy / Wuze Town Περιλαμβάνει Hollywood tour και τα roller coasters ‘Temple of the night Hawk’ και ‘Winjas’ Mexico Εδώ βρίσκεται το roller coaster ‘Colorado Adventure’ (1996) και η βόλτα ‘Chiapas’. China Town με τα Feng Ju Palace, Geister Rikscha. Mystery / Klugheim με το water ride ‘River Quest’ και το roller coaster ‘Taron’ (2016) . Deep in Africa με το roller coaster ‘Black Mamba’ (2006).

### 3.2.2.3. HANSA PARK

Είναι ένα εποχικό πάρκο ψυχαγωγίας στο Sierksdorf κοντά στη Βαλτική Θάλασσα. Άνοιξε στις 15 Μαΐου του 1977, με έκταση 4.573 στρέμματα (ολόκληρο το συγκρότημα). Αρχικά ονομάστηκε Hansaland ενώ το 1987 μετονομάστηκε σε Hansa-Park . Έχει περισσότερες από 125 βόλτες. Από το 1973 έως το 1976 φιλοξενεί το πρώτο γερμανικό Legond. Το πάρκο ανήκει στην οικογένεια Leicht και διευθύνεται από τον Christoph Andreas Leicht. Προσελκύει περισσότερους από ένα εκατομμύριο επισκέπτες κάθε χρόνο, καθιστώντας το το πέμπτο μεγαλύτερο γερμανικό πάρκο ψυχαγωγίας. Οι χώροι χωρίζονται σε 11 διαφορετικές θεματικές ενότητες και είναι η «Έκθεση

Διασκέδασης», την «Bonanza – City», το «Μεξικό», τη «Γη των Βίκινγκς» και την «Περιπέτεια». Κάθε μία από αυτές τις ενότητες περιέχει βόλτες και θεάματα ανάλογα με τη θεματολογία τους, ενώ μπορεί κανείς να παρακολουθήσει μια παιδική παράσταση και το θαλάσσιο τσίρκο. Στο πάρκο οργανώνονται πολλές εκδηλώσεις και θεάματα με ποικιλία θεματολογίας. Το «The Mexican Theme World» φιλοξενεί το «The International Variety Show», το «Multi-media» και το «Special Effect Show». Επίσης, έχει έναν κινηματογράφο που προβάλλει ταινίες 4D και το The Talking Fountain, ένα σιντριβάνι με κρυφά ηχεία και σύριγγες νερού, το οποίο αποτελεί το σημείο εκκίνησης της καθημερινής παρέλασης του Hansa Park.

Εικόνα 3.9 Hansa Park



Πηγή: tourispo, 2020

#### 3.2.2.4. Erlebnispark Tripsdrill

Είναι ένα πάρκο αναψυχής στο χωριό Treffentrill κοντά στο Cleebrohn στη Βάδη-Βυρτεμβέργη. Εκεί βρίσκονται περίπου 100 βόλτες, ζωολογικοί κήποι και μουσεία σε μια έκταση 770 στρεμμάτων. Το Tripsdrill θεωρείται το πρώτο πάρκο διασκέδασης στη Γερμανία και γιόρτασε την 90η επέτειό του το 2019. Απασχολεί περίπου 150 υπαλλήλους και δέχεται 765.000 επισκέπτες ετησίως (2018). Ο ζωολογικός κήπος δίπλα στο Altweibermühle άνοιξε το 1957 και διαθέτει 300 ζώα. Το Μουσείο Τοπικής Ιστορίας

Trillarium δημιουργήθηκε το 1962, και το πάρκο ψυχαγωγίας επεκτάθηκε σταδιακά πέρα από το μικρό χωριουδάκι απέναντι από το Altweibermuhle.

Εικόνα 3.10 Erlebnispark Tripsdrill



Πηγή: busreisen, 2019

### Βόλτες

Altweiber Muhle που λειτουργεί από το 1929, Trillarium (1963), Altmannermuhle (1970), Vinarium (1976), Heiratsmarkt (1979), Weinkubelfahrt (1981), Wiegenhochbahn (1983), Kaffeetassenfahrt (1984), Rasender Tausendfüßler (1986), Stromberg- Express (1986), Schmetteingsfug (1988), Wirbelplitz (1990), Schlappen Tour (1991), Gugelhupf Gaudi Tour (1992), Waschuber Rafting (1996), G'sengte Sau (1998), Badewannen Fahrt (2000-2002), Muhlbach Fahrt (2003), Doppelter Donnerbalken (2003-2004), SpritzTour (2004), Seifenkisten Rennen (2005), Maibaum : Att7raktion Dortstaße- Hersteller (2006), Mammut (2008).

Αυτό το πάρκο περιπέτειας προσφέρει πολυάριθμες εκδηλώσεις κάθε χρόνο. Κάποιες από αυτές είναι οι ανατριχιαστικές ινδικές βραδιές οι οποίες ξεκίνησαν από το 2014, οι τρομακτικές «ινδιάνικες νύχτες» που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο και διαρκούν τέσσερις ημέρες. Επιπλέον, γίνονται μερικές διαδρομές – βόλτες στο σκοτάδι και στο διαμορφωμένο ινδικό (καλοκαιρινό) τμήμα ενώ πολλές κολοκύθες και φορτηγά συγκομιδής διακοσμούν το πάρκο από τις αρχές Οκτωβρίου μέχρι το τέλος της σεζόν με

θεματική αναφορά το Halloween. Επιπλέον διαδραματίζονται πυρο- αγώνες οι οποίοι πραγματοποιούνται μία φορά το χρόνο από το 2014 και σε αυτούς οι επισκέπτες μπορούν να παρακολουθήσουν ένα μεγάλο θέαμα πυροτεχνημάτων.

#### 3.2.2.5. STEINWASEN PARK

Είναι ένα θεματικό πάρκο και βρίσκεται στο Μέλανα δρυμό (Schwarzer Wald), περίπου 20 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά του Freiburg in Breisgau. Άνοιξε το 1974 στο ορεινό πέρασμα Notschrei μεταξύ του Kirchzarten και Todtnau στην πόλη Oberried. Είναι ενσωματωμένο στο φυσικό ορεινό τοπίο και το θέμα του είναι αφιερωμένο στον Μέλανα δρυμό. Εκεί, προβάλλεται μια ενημερωτική ταινία για τον γεωλογικό και μορφολογικό σχηματισμό των βουνών και του δάσους, ενώ υπάρχει και ένα μουσείο με μακέτες των χαρακτηριστικών σπιτιών της περιοχής. Είναι ανοιχτό από τα μέσα Μαρτίου μέχρι αρχές Νοεμβρίου και είναι ιδιαίτερα ελκυστικό στις οικογένειες. Αυτό που έδωσε μεγάλη σπουδαιότητα στο πάρκο ήταν ένα κτίριο ταχυδρομείου και ένα πανδοχείο που υπήρχαν εκεί από τον 19<sup>ο</sup> αιώνα. Η κατασκευαστική εταιρεία Adolf Braun, ήταν εκείνη που το μετέτρεψε με τη βοήθεια των βιολόγων της άγριας ζωής σε ένα πάρκο άγριων ζώων. Ένα νέο κεντρικό κτίριο ανεγέρθηκε το 1996 και δύο χρόνια αργότερα άνοιξαν δυο διασκεδαστικές βόλτες οι Spacerunner και Gletscherblitz Την επόμενη χρονιά δημιουργήθηκε η μακρύτερη γέφυρα σχοινιών στον κόσμο, η οποία βραβεύτηκε και γράφτηκε στο βιβλίο Guinness Book of Records. Παράλληλα το βουνό Riversplash και η παιδική χαρά περιπέτειας Schneeberg Steinwasen άνοιξαν το 2008. Το 2011 προστέθηκε ένας κινηματογράφος 4D.

Ένα δεύτερο κινηματογραφικό συγκρότημα που προβάλλει παραμύθια για μικρά παιδιά, καθώς και μια άλλη διασκεδαστική βόλτα στον επάνω όροφο του κεντρικού κτιρίου. Μια διαδρομή στο σκοτάδι που ονομάζεται Legendary Black Forest Train. Πάνω από 30 διαφορετικά είδη άγριων ζώων, όπως ελάφι, λύγκες και αγριοκάτσικα ζουν εκεί. Από την άλλη, η παιδική χαρά είναι χτισμένη και περιβάλλεται από κάστρα καθώς αυτά είναι το κύριο θέμα της. Υπάρχουν επίσης διαδρομές/ βόλτες νερού περνώντας από διάφανους σωλήνες, αλλά και κρεμαστές γέφυρες, σκελετοί αναρρίχησης, ελαστικές σανίδες και μηχανισμοί ισορροπίας. Ένας ανελκυστήρας μεταφέρει τους επισκέπτες στον κορυφαίο σταθμό των δύο 'Toboggan Runs' με μήκος 800 μέτρων. Και οι δύο βόλτες πραγματοποιούνται σε εσωτερικό χώρο, ώστε να μην επηρεάζονται από τις καιρικές συνθήκες.



Εικόνα 3.11 Steinwasen Park



Πηγή: steinwasen-park, 2019

### 3.2.3. ΙΤΑΛΙΑ

#### 3.2.3.1. GARDALAND- ΙΤΑΛΙΑ

Είναι ένα πάρκο διασκέδασης στο Castelnovo del Garda, μεταξύ Peschiera και Lazise, στην περιοχή της Βερόνας στη Βόρειο Ιταλία. Είναι πρώτο στις επιλογές των Ιταλών και συγκαταλέγεται στα καλύτερα θεματικά πάρκα της Ευρώπης. Στο πάρκο συναντιούνται η ιστορία, η γεωγραφία, το διάστημα αλλά και η φαντασία. Φιλοξενεί διάφορα shows αλλά και το πρώτο θεματικό ενυδρείο της χώρας. Ξεκίνησε να λειτουργεί στις 19 Ιουλίου 1975 και έχει συνολική έκταση 441,101 στρέμματα. Το πάρκο αυτό βασίζεται κυρίως στο θαλάσσιο κόσμο. Βρίσκεται κοντά στη λίμνη Garda, αλλά δεν βρέχεται από αυτή. Ετησίως το επισκέπτονται τρία εκατομμύρια άτομα. Η περίοδος λειτουργίας του είναι την άνοιξη και το καλοκαίρι. Συνολικά οι δραστηριότητες/ βόλτες που παρέχει το πάρκο είναι 36. Υπάρχουν 7 roller coasters, 4 water rides. Τον Οκτώβριο του 2005 κατέκτησε την πέμπτη θέση στα δέκα πιο δημοφιλή πάρκα στον κόσμο και βγήκε όγδοο ως προς την επισκεψιμότητα. Στο πάρκο Gardaland παρατηρήθηκε το 2018 αυξημένη κατά 17% η επισκεψιμότητα, όπως και αυξημένες ήταν οι διανυκτερεύσεις στις δυο ξενοδοχειακές

μονάδες του ([www.statista.com](http://www.statista.com)). Από τον Οκτώβρη του 2006 το πάρκο ανήκει στη βρετανική εταιρία Merlin Entertainments, με σημαντικότερες «βόλτες» τις:

«Mammut» (Ιταλικό για Μαμούθ) είναι ένα χαλύβδινο τρενάκι που περιλαμβάνει ένα κοπάδι μαμούθ. «Jungle Rapids», διαδρομή ταχείας βόλτας με μια μικρή βάρκα, που περνά από διάφορες ασιατικές σκηνές. «Fuga Da Atlantide» (Escape from Atlantis), εδώ υπάρχουν τα Shoot the Chute και το Intamin Super Splash τα οποία βρίσκονται κοντά στο Blue Tornado.

Η διαδρομή ξεκινά σε ένα λόφο στον οποίο πηγαίνει κανείς με τελεφερίκ. Κατά τη διάρκεια της διαδρομής στρίβει μια έλικα και πέφτει κάτω από έναν απότομο λόφο και καταλήγει στο νερό μέσω μιας ειδικής πίστας. «Shaman», στο χαμηλότερο επίπεδο του πάρκου και είναι η παλαιότερη κατασκευή του. Βρίσκεται στα 30 m. πάνω από το έδαφος και έχει μήκος 700 m. Τα κύρια στοιχεία του είναι ένας διπλός βρόχος, ένα διπλό ανοιχτήρι και ένας ανυψωμένος έλικας. Το 2009 τα κλασικά τρένα Arrow Dynamics έχουν αντικατασταθεί με το νέο μοντέλο Vekoma. Το 2017, η διαδρομή επαναπροσδιορίστηκε και μετονομάστηκε σε «SHAMAN» και παρουσίασε μια εμπειρία εικονικής πραγματικότητας. Blue Tornado βρίσκεται κοντά στην είσοδο του πάρκου και έχει ύψος 33,32 μ. από το έδαφος. Έχει μήκος 765 μ. και τα κύρια στοιχεία της βόλτας είναι ένα rollover, sidewinder που κάνει μια διπλή στροφή στο τέλος της διαδρομής με αρκετές έλικες υψηλής ταχύτητας κοντά στο έδαφος. «Ramses: II Risveglio», πρώην «La Valle dei Re/ The Valley of Kings» είναι η πρώτη διαδραστική σκοτεινή διαδρομή του πάρκου. Η διαδρομή ξεκινά κατά τη διάρκεια μιας αποστολής, στη συνέχεια οδηγεί τους αναβάτες σε θαλάμους ταφών, τάφους με μούμιες και καταλήγει σε μια πόλη. Εκεί γίνονται εξερευνήσεις και πάρτι. Raptor and Obivion είναι ένα πρωτότυπο Wing Coaster που κατασκευάστηκε από τον Ελβετό κατασκευαστή Bolliger και Mabillard και άνοιξε την 1η Απριλίου 2011. Άλλες θεματικές ενότητες αποτελούν οι «Area Camelot», «Souk Arabo», «Rio Bravo», «Fantasy Kingdom».

### 3.2.4. ΙΣΠΑΝΙΑ

#### 3.2.4.1. PORTAVENTURA

Το PortAventura, είναι ένα πάρκο και αποτελεί τμήμα του PortAventura World Resort. Βρίσκεται νοτιοδυτικά της Βαρκελώνης στην Καταλονία, τους δήμους Salou και Vila-Seca στην Costa Daurada. Εγκαινιάστηκε την 1 Μαΐου 1995 υπό τη διεύθυνση του



ομίλου Tussauds. Καταγράφονται γύρω στους 365.000 επισκέπτες το χρόνο και έχει έκταση 520 στρέμματα. Το PortAventura ήταν το πρώτο θεματικό πάρκο των Universal Studios στην Ευρώπη.

Το 2002 κατασκευάστηκε το θαλάσσιο πάρκο 'Costa Caribe' και δύο ξενοδοχεία (Hotel PortAventura και Hotel El Paso) καθώς επίσης και το πάρκο αναπροσαρμόστηκε περαιτέρω ως 'Universal Mediterranean'. Το 2004, η NBCUniversal (μητρική εταιρία Universal Studios) έδειξε μεγάλο ενδιαφέρον για το PortAventura.

Το πάρκο διαθέτει πέντε θεματικές ενότητες που βασίζονται σε πολιτισμούς (Μεσογειακή, Μέση Ανατολή, Μεξικό, Κίνα και Πολυνησία) και μια θεματική δραστηριότητα που βασίζεται στο παιδικό τηλεοπτικό πρόγραμμα Susami Street.

#### Βόλτες

Το Furius Baco : ένα Intart Accelerator Coaster με φτερωτά καθίσματα, το οποίο άνοιξε τον Ιούνιο του 2007. Έχει κορυφαία ταχύτητα 135 km / h. Stampida : ξύλινη κατασκευή με ξύλινους πασσάλους.

Tomahawk : μια junior έκδοση της Stampida και η οποία τρέχει με τους ίδιους ρυθμούς. Silver River Flume : ένα παραδοσιακό караβάκι. Grand Canyon Rapids : ένα ποτάμι ποταμών whitewater βόλτα κατά μήκος του Grand Canyon. Hurakan Condor : μια διαδρομή πύργων πτώσης Intamin. Αυτή η διαδρομή είναι μία από τις ψηλότερες στον κόσμο καθώς φτάνει στα 330 πόδια. El Diablo - Τρένο ντε λα Μίνα : πύλη ρυμουλκού τρένου. Arrow Dynamics : Η μέγιστη ταχύτητα του αγγίζει περίπου 60 χλμ. την ώρα. Ο Δράκος Χαν με 8 αναστροφές, κατέχει προηγουμένως το ρεκόρ με τις περισσότερες αντιστροφές από οποιοδήποτε άλλη βόλτα. Κατατάσσεται με συνέπεια σε μία από τις καλύτερες κυλιόμενες σφαίρες στον κόσμο όσον αφορά τις δημοσκοπήσεις. Το «Shambhala» «χτύπησε» τρία ευρωπαϊκά ρεκόρ, καθώς ήταν το ταχύτερο (134 χλμ/ώρα) και το ψηλότερο τροχόσπιτο στην Ευρώπη. Έχει ύψος 76 μ. κάνοντας μεγαλύτερη πτώση στην Ευρώπη, φτάνοντας τα 78 μ.

«Angkor», γίνεται μια μεγάλη μάχη στα ερείπια Angkor που άνοιξαν το 2014.

«Tutuki Splash», ένα Shoot the Chute με θέμα το ηφαίστειο που εκρήγνυται. Tami Tami : ένα τροχόσπιτο ιδανικό για παιδιά.

«Street Mission», μια διαδραστική διαδρομή στο Sesame Street.

### 3.2.4.2. PARQUE WARNER MADRID

Είναι ένα θεματικό πάρκο που βρίσκεται 23 χιλιόμετρα νοτιοανατολικά της Μαδρίτης στην Ισπανία και συγκεκριμένα στο δήμο San Martin de la Vega. Αρχικά ονομάστηκε Warner Bros Movie World. Μετονομάστηκε σε Parque Warner Madrid στις αρχές του 2006. Εγκαινιάστηκε, σε έκταση 1.500 στρεμμάτων, στις 5 Απριλίου 2002 με 10.000 επισκέπτες, και κάποιους ειδικούς προσκεκλημένους όπως οι Bo Derek και Christopher Lambert. Μέχρι το Νοέμβριο του 2004 το διοικούσε η αμερικανική εταιρία θεματικών πάρκων Sic Flash (παρόλο που είχε μόνο ποσοστό 5% μερίδιο στην ιδιοκτησία του πάρκου). Εκείνη τη χρονιά λειτούργησαν για πρώτη φορά δύο νέες βόλτες βασισμένες στις ταινίες: Police Academy 2 και Batman Begins. Και οι δύο έλαβαν καλές κριτικές από τους επισκέπτες, ενώ το 2008 στο πάρκο έγιναν κι άλλες αλλαγές θυμίζοντας μούζικαλ του Μπρόντγουεϊ. Στις 17 Ιουνίου 2014, άνοιξε ένα water park με το όνομα Parque 'Warner Beach'. Το water park των 8,5 εκατομμυρίων ευρώ εκτείνεται σε 30 στρέμματα και διαθέτει μεταξύ άλλων δύο πισίνες με τεχνητά κύματα.

Τα τμήματα του 'Parque Warner Madrid' λειτουργούν με βάση τους χαρακτήρες Looney Tunes, Hanna Barbera και άλλους της DC Comics.

### 3.2.5. ΔΑΝΙΑ

#### 3.2.5.1 DJURS SOMMERLAND

Είναι ένα πάρκο ψυχαγωγίας που βρίσκεται στο Djursland της Δανίας, βόρεια του χωριού Nimtofte, 23 χιλιόμετρα δυτικά της Grenaa και 36 χιλιόμετρα ανατολικά της Randers. Σλόγκαν του πάρκου «Vi elsker legeborn», που μεταφράζεται ως «Let's play». Άνοιξε το 1981 και λειτουργεί τους καλοκαιρινούς μήνες με πρόσφατη προσθήκη την περίοδο των απόκρεων. Όλη η περιοχή του πάρκου έχει έκταση 330 στρέμματα. Ιδρύθηκε από τον ξενοδόχο Borge Godsk Jensen και τον μουσικό πράκτορα Ole B. Nielsen, και επιλέχθηκε το δημοφιλές σημείο διακοπών της Jylland ως τοποθεσία του (μερικές από τις καλύτερες παραλίες της Δανίας βρίσκονται κοντά). Το πάρκο έχει αυξήσει την δημοτικότητά του κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του και έχει προσθέσει πολλές διαδρομές. Το διαχειρίζονται τώρα οι γιοί του Nielsen, Henrik και Michael. Ένα νέο αξιοθέατο, το «Piraten», προστέθηκε και ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2008. Πρόκειται για την ψηλότερη βόλτα κυλιόμενης βάρκας σε νεροτσουλήθρα. Η μέγιστη ταχύτητά του φτάνει στα 90 χλμ την ώρα και το μέγιστο ύψος πάνω από το έδαφος στα 31 μέτρα.

Η συγκεκριμένη βόλτα επιλέχθηκε ως η πέμπτη καλύτερη στο είδος της. Επιπλέον, διαθέτει 8 διαφορετικές ενότητες.

Εικόνα 3.12 πάρκο ψυχαγωγίας στο Djursland



Πηγή: brygurcamping, 2020

Sommerland : είναι η αρχική περιοχή του πάρκου και άνοιξε το 1981. Bondegardsland : είναι καινούργια περιοχή, στην οποία έχουν προστεθεί δέκα νέες διαδρομές σχετικά με τη ζωή σε φάρμες. Το τμήμα αυτό αφορά οικογένειες και κυρίως τα παιδιά. Afrikaland : άνοιξε το 1993. Πρόκειται για μια περιπετειώδη διαδρομή σε ποταμό μέσα στη ζούγκλα.

Westernland : στο τμήμα αυτό ο επισκέπτης βιώνει την εποχή του παλιού Τέξας, με τους καουμπόηδες, αλλά υπάρχει και το παιχνίδι των Ινδιάνων, εμπνευσμένο από την ζωή τους. Κύρια δραστηριότητα εδώ είναι το Red Trade Rafting. Mexicoland : πρόκειται για ένα γήπεδο γκολφ σε μινιατούρα. Piratland : άνοιξε το 2008, με θέμα τις περιπέτειες των πειρατών και οι διαδρομές/ βόλτες εμπνευσμένες από εκείνους. Εδώ βρίσκονται τα τρία πιο διασκεδαστικά rollercoasters και αυτά είναι τα: Piraten, Skatteoen και το Piranha. Vandland : είναι το water park που άνοιξε το 1986 και ήταν τότε το πρώτο στην Δανία. Vikingeland : Το πάρκο εμπνευσμένο από τους Viking.

## Rollercoasters

Pirratlen : βρίσκεται στο τμήμα pirratland (και λειτουργεί από το 2008). Skatteoen : βρίσκεται επίσης στο τμήμα των πειρατών (2011). Thor's Hammer : βρίσκεται στο τμήμα Vikingeland (2002). Jurelen : βρίσκεται στο τμήμα Mexicoland (2013). Den Vilde Hansejagt : βρίσκεται στο τμήμα Bondegarsdland (2015). DiageKongen : βρίσκεται στο τμήμα Sommerland (2017). Jungle Rally : βρίσκεται επίσης στο τμήμα Sommerland (2018).

Διαθέτει 31 δραστηριότητες για όλη την οικογένεια, 10 ειδικά σχεδιασμένες για τα παιδιά και μία ειδική κατασκευή με θεματολογία ειδική για την εποχή του ΗHalloween. Συνολικά διαθέτει 43 δραστηριότητες, 6 roller coasters, και 3 water rides. Το Djurs Sommerland δέχεται περίπου 800.000 επισκέπτες ετησίως, καθιστώντας το ως το πέμπτο μεγαλύτερο τουριστικό αξιοθέατο στη Δανία.

### 3.2.5.2. TIVOLI GARDENS

Οι κήποι Tivoli είναι επίσης γνωστοί ως ένα θεματικό πάρκο. Πρόκειται για πάρκο ψυχαγωγίας αλλά και κήπο αναψυχής και βρίσκεται στην Κοπεγχάγη της Δανίας, δίπλα στον κεντρικό σιδηροδρομικό σταθμό της πόλης. Το πάρκο άνοιξε στις 15 Αυγούστου 1843 από τον Tivoli A/S και είναι το δεύτερο παλαιότερο λειτουργικό πάρκο ψυχαγωγίας στον κόσμο μετά το Dyrehavsbakken στο κοντινό Klampenborg, επίσης στη Δανία. Με 4,6 εκατομμύρια επισκέπτες το 2017, το Tivoli είναι το δεύτερο πιο δημοφιλές (που λειτουργεί μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες) πάρκο ψυχαγωγίας στον κόσμο μετά το Europa-Park. Το Tivoli είναι το δημοφιλέστερο πάρκο στη Σκανδιναβία και το πέμπτο πιο δημοφιλές στην Ευρώπη, μετά από το Disneyland Park, το Europa Park, το Walt Disney Studios Park και το Efteling.

Ονομάστηκε αρχικά «Tivoli & Vauxhall» και πήρε το όνομά του από το Jardin de Tivoli. Ο ιδρυτής του, Georg Carstensen, δημιούργησε πενταετές σχέδιο για τη δημιουργία του πάρκου, λέγοντας στον βασιλιά Χριστιανικό VIII ότι «όταν οι άνθρωποι διασκεδάζουν, δεν σκέφτονται για την πολιτική». Μέχρι τη δεκαετία του 1850 το Tivoli βρισκόταν έξω από την πόλη, προσβάσιμο από μόνο μέσω του Vesterport. Από την ίδρυσή του, περιλάμβανε διάφορα αξιοθέατα και κτίρια, πολλά εμπνευσμένα από την Ανατολή, όπως: θέατρο, συγκροτήματα, εστιατόρια, καφετέριες, ανθισμένους κήπους και μηχανικές διασκεδαστικές διαδρομές, όπως ένα ποδηλατοδρόμο και ένα πρωτότυπο αλλά γραφικό σιδηρόδρομο . Μετά από την κυριαρχία των σκοτεινών αποχρώσεων, έγχρωμοι

λαμπτήρες φωτίζουν τους κήπους. Κάποιες βραδιές προσέφερε πυροτεχνήματα και στόλιζε τη λίμνη του.

Εικόνα 3.13 Οι κήποι Tivoli



Πηγή: westcoaster, 2020

### Rollercoasters

Το «Caravan» λειτουργεί από το 1974, έχει ατσάλινα καθίσματα και φτάνει μια ταχύτητα 26 χλμ/ώρα, σε μια διαδρομή 60,2 μ. και ύψος 3,3 μ. Το τρενάκι είναι 2x6. Το «Demon» (2004) ατσάλινη κατασκευή χωρίς δάπεδο. Φτάνει ταχύτητα 77,2 χλμ/ώρα, σε μήκος τα 564 μ. και ύψος τα 28 μ., με 3 αναστροφές και η αμαξοστοιχία είναι 4x6. Το «Milky Way» (2019) τρέχει με ταχύτητα 36 χλμ/ώρα, σε μια διαδρομή μήκους 312 μ. το όριο ηλικίας είναι 2 ετών. Αντικατέστησε το «Odinexpressen», το οποίο έκλεισε το 2018. Το «Roller Coaster» (1914) έχει ξύλινα καθίσματα. Αυτό το κλασικό τρενάκι τρέχει με ταχύτητα 50 χλμ/ώρα, σε ένα κομμάτι μήκους 720 μ. και ύψους 12 μ. Η βόλτα γίνεται γύρω από ένα βουνο και το τρενάκι είναι 2x12.

## Άλλες βόλτες

«Aquila» (2013), τεράστια swing και spinner. «The Bumper Cars» (1926), κλασικά αυτοκίνητα εποχής. «Fatamorgana» (2016), ένα υβριδικό Condor ύψους 43 μέτρων. «The Ferris Wheel» (1943), βόλτα που άνοιξε κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Το «The Flying Trunk» του 2010, μια σκοτεινή βόλτα διάρκειας 7 λεπτών, εμπνευσμένη από τον Άντρεσεν και ανακαινίστηκε το 2010 από τον Mack Rides. «The Galley Ships» (1937), κυκλικές βάρκες. «The Golden Tower» (1999), πύργος Turbo, ύψους 63 μέτρων. «The Mine» (2003), σκοτεινή βόλτα με βάρκα. Η διαδρομή του περνάει από ορυχεία μήκους 200 μέτρων και ύψους 2. «The Momsoon» (2001), βόλτα ταλαντεύσεων. «The Star Flyer» (2006), ύψους 80 μέτρων. «The Swing Carousel», βόλτα κυρίως χριστουγεννιάτικη αλλά χρησιμοποιείται και κατά την περίοδο του Halloween. «Tik Tak» (2018), οι επισκέπτες περιστρέφονται κάθετα και οριζόντια με υψηλή ταχύτητα. «Vertigo» (2009), μία γιγάντια κούνια.

## Παιδικές βόλτες

Το «Astronomer (Astronomen)» - κυκλικές βάρκες με θέμα το διάστημα που άνοιξαν το 2017. Το «Big Clock» - μίνι ρόδα Ferris που άνοιξε το 1970. Το κλασικό καρουσέλ «Dyrekarrusellen» - κλασικό καρουσέλ που άνοιξε το 1920. Οι «Dragon Boats (Dragebådene)» - πιλοτικά σκάφη κάνοντας βόλτες στο νερό, άνοιξε το 1936. Το «Elf Train» βόλτα στο νερό. Το «Fun House» - το σπίτι της διασκέδασης. Το «Lighthouse» - καρουσέλ που άνοιξε το 2010. Το «Little Dragon» - βόλτα με πολλές ταλαντεύσεις. Το «Little Pilot» - αεροπλάνα που άνοιξαν το 1990. Αναδιαμορφώθηκε σε «The Little Dragon» το 2013 ως μέρος του ανοίγματος του «Merry Corner». Το «Minimorgana» - μίνι αυτοκίνητα που άνοιξαν το 2016. Το «Panda (Pandaen)» που άνοιξε το 2000. ο «Πύργος του Star», «Πύργος πτώσης» για παιδιά που άνοιξε το 2013 ως μέρος του ανοίγματος του Merry Corner, το «Temple Tower», βόλτα στον πύργο που άνοιξε το 2000 και το «Vintage Cars», βόλτα με αυτοκίνητα που άνοιξαν το 1959.

### 3.2.5.3. FARUP SUMMER PARK

Είναι ένα θεματικό πάρκο που βρίσκεται στο Farup μεταξύ Blokhus και Lokken στη Βόρεια Γιουτλάνδη της Δανίας, με έκταση 1100 στρέμματα. Το πάρκο, όπως υποδηλώνει το όνομά του, είναι ανοιχτό κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών και προσελκύει περίπου 600.000 επισκέπτες κάθε χρόνο. Χαρακτηρίζεται ως ένα από τα μεγαλύτερα πάρκα ψυχαγωγίας της Δανίας. Εκεί βρίσκεται το μεγαλύτερο water park, σε σύγκριση



με τα υπόλοιπα πάρκα διασκέδασης της χώρας. Το πάρκο διαθέτει έξι κυλιόμενα roller coaster και πολλές άλλες διαδρομές. Το Farup άνοιξε στις 21 Ιουνίου 1975 από την οικογένεια Kragelund και ως κατάλληλη τοποθεσία αυτού του, επιλέχθηκε το North Jutland, μια όμορφη και δημοφιλής περιοχή για διακοπές και αναψυχή στη Δανία. Είναι ανοιχτό για το κοινό από τον Απρίλιο μέχρι το Σεπτέμβρη. Το πάρκο ψυχαγωγίας ξεκίνησε αρκετά μικρό έχοντας στη διάθεσή του λίγες μόνο παιδικές κούρσες, όμως προσέλκυσε περίπου 40.000 επισκέπτες κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του. Η πλειοψηφία των διαδρομών/ βολτών σε αυτό το πάρκο ικανοποιεί κάθε μέλος της οικογένειας δίνοντάς τους την ευκαιρία να απολαύσουν το όμορφο και φιλικό περιβάλλον, με πολλά δέντρα και μια λίμνη, μέσω της οποίας διαχωρίζεται η περιοχή του ψυχαγωγικού πάρκου από το water park. Παρόλο που ορισμένες από τις διαδρομές είναι θεματικές, δεν διαχωρίζεται σε ξεχωριστές θεματικές περιοχές.

Εικόνα 3.14 Farup Summer Park



Πηγή: isometri, 2020

### Rollercoasters

Falken, λειτουργεί από το 2004 και τρέχει με 75 χλμ/ώρα σε μήκος 622 μ. και ύψος 20 μ. Το ελάχιστο ύψος για τα άτομα στη διαδρομή είναι 1,1 μ. και το τρένο είναι 2x15.

Flagermusen (2001), αυτό το τρενάκι με μορφή ποντικιού τρέχει με ταχύτητα 47 χλμ/ώρα σε μήκος 420 μ. και ύψος 13 μ. Το ελάχιστο ύψος για να οδηγήσετε το τρενάκι είναι 1,15 μ.

Lynet (2008), αυτό το μονό αυτοκίνητο τρέχει με 80 χλμ/ώρα σε μόλις 2 δευτερόλεπτα σε διαδρομή μήκους 540 μ. και ύψος 20 μ. και έχει δύο απότομες αναστροφές. Το ελάχιστο ύψος για την οδήγηση του λούνα παρκ είναι 1,2 μ.

Mine Expressen (1992), τρέχει με ταχύτητα 46 χλμ/ώρα σε διαδρομή μήκους 335 μ. και ύψους 13 μ. Το όριο ηλικίας είναι 5 ετών. Αποτελεί το μοντέλο Junior Coaster 335 μ.

Orkanen (2013), φτάνει ταχύτητα 76 χλμ/ώρα σε διαδρομή μήκους 453 μ. και ύψους 20 μ. Πρόκειται για ένα ανασταλμένο οικογενειακό τρενάκι. Διαθέτει δυο διαδρομές νερού: «Farup Rafting και «Traestammerne». Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι παραστάσεις που διοργανώνονται στο πάρκο και η ποικιλία της θεματολογίας τους (συναυλίες, θεάματα με μοτοσυκλέτες και άλλα).

### 3.2.6. ΣΟΥΗΔΙΑ

#### 3.2.6.1. LISEBERG

Είναι ένα πάρκο ψυχαγωγίας που βρίσκεται στο Γκέτεμποργκ της Σουηδίας, το οποίο άνοιξε στις 8 Μαΐου 1923, από τα πιο γνωστά στη Σκανδιναβία καθώς προσελκύει περίπου τρία εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως. Ανάμεσα στα αξιοσημείωτα αξιοθέατα βρίσκεται το ξύλινο Balder, το οποίο ψηφίστηκε ως το καλύτερο ξύλινο τροχόσπιτο στον κόσμο το 2003 και 2005. Το ίδιο το πάρκο έχει επίσης επιλεγεί ως ένα από τα δέκα κορυφαία πάρκα ψυχαγωγίας στον κόσμο (2005) από το περιοδικό Forbes. Εκτός από την καλοκαιρινή περίοδο, το πάρκο παραμένει ανοιχτό και τον Νοέμβριο και Δεκέμβριο, αλλά με λιγότερες δραστηριότητες. Το πάρκο αυτούς τους δύο μήνες λειτουργεί φιλοξενώντας δραστηριότητες Halloween και ως παιχνίδια/ βόλτες διάφορα «σπίτια» τρόμου και τη χριστουγεννιάτικη αγορά το Δεκέμβριο με παραδοσιακή σουηδική κουζίνα, όπως ζεστό κρασί και τη σπεσιαλιτέ doner kebab από κρέας ταράνδου.

Τα επίσημα χρώματα του Liseberg είναι ροζ και πράσινο που κυριαρχούν στην είσοδό του αλλά και στα παλαιότερα σπίτια του πάρκου. Τα χρώματα αυτά υιοθετήθηκαν για το λογότυπο, το οποίο εισήχθη στη δεκαετία του 1980, αλλά άλλαξε το 2013 και είναι αυτό που υπάρχει μέχρι και σήμερα. Το πάρκο έχει έκταση 169,96 στρέμματα. Εκτός από τις 30 διαφορετικές διαδρομές που διαθέτει το Liseberg συνολικά: έχει πολλούς επιπλέον χώρους (σκηνές, αίθουσα χορού, εστιατόρια και αίθουσες arcade). Το 1983, το πράσινο-ροζ λαγουδάκι, Liseberg Rabbit, έγινε το σύμβολο και η μασκώτ του πάρκου. Είναι



γνωστό για το Lisebergs Lustgarten (βοτανικός κήπος) που είναι διαμορφωμένος και έχει πολλούς καταρράκτες, έργα τέχνης και μια ποικιλία φυτών. Η κύρια σκηνή του Liseberg (Stora Scenen) χτίστηκε το 1923 και σχεδιάστηκε αρχικά ως ένα μεγάλο μουσικό περίπτερο για τη Συμφωνική Ορχήστρα του Γκέτεμποργκ και άλλες μεγάλες συναυλίες (με την πάροδο του χρόνου ο σχεδιασμός του χώρου έχει τροποποιηθεί). Συγκροτήματα όπως οι Abba και οι Rolling Stones έχουν εμφανιστεί στο πάρκο για συναυλίες. Ακριβώς δίπλα στο Stora Scenen βρίσκεται το μικρότερο «Kvarnteatern», το οποίο φιλοξενεί διάφορες μικρότερες εκδηλώσεις καθώς και το θέατρο για παιδιά. Η Polka (Polketten) είναι η αίθουσα χορού που χτίστηκε το 1925. Η σκηνή Taube εγκαινιάστηκε το 2008 και πήρε το όνομά της από τον Evert Taube, σουηδό συγγραφέα. Επίσης το Lisebergshallen είναι ένας χώρος ψυχαγωγίας και αθλητισμού, ο οποίος φιλοξενεί την τοπική ομάδα ποδοσφαίρου και χάντμπολ.

Εικόνα 3.15 Rollercoasters



Πηγή: liseberg, 2019

### Rollercoasters

Balder (κατασκευάστηκε το 2003). Ένα ξύλινο τρενάκι που τρέχει με ταχύτητα 90 χλμ/ώρα σε μήκος διαδρομής 1070 μ. και ύψος 36 μ.

Helix (2014). Ένα χαλύβδινο τρενάκι με πολλές απότομες στροφές τρέχοντας με 100 χλμ/ώρα.

Lisebergbanan (1987). Ατσάλινο τρενάκι που τρέχει με ταχύτητα 80 χλμ/ώρα σε διαδρομή μήκους 1548 μ. και ύψους 45 μ.

Rabalder (2009). Πρόκειται για ένα παιδικό χαλύβδινο λούνα πάρκ. Τρέχει με 39 χλμ/ώρα σε τροχιά μήκους 1548 μ. και ύψους 45 μ.

Stampbanan (2013), «Μικρό καθισματάκι». Εκεί σερβίρονται τα παιδιά.

Valkyria (2018). Ένας καταδύτης φτάνει ταχύτητες 104,9 χλμ/ώρα και κινείται σε μήκος 700 μ. και σε ύψος 47,0 μ.

### 3.2.7. ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

#### 3.2.7.1. ALTON TOWERS RESORT

Ανοιξε στις 4 Απριλίου 1980 από τη Secure Income REIT PLC και ως συγκρότημα έχει έκταση Βρίσκεται στο Staffordshire της Αγγλίας, κοντά στο χωριό Alton, και λειτουργεί από την Merlin Entertainment Group. Αρχικό όνομα ήταν το Alton Abbey και αργότερα μετονομάστηκε σε Alton Towers Περιλαμβάνει το θεματικό και ένα υδάτινο πάρκο, σπά, μίνι γκολφ και ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα. Σλόγκαν του είναι το «Unleash the power of the towers - Απελευθερώστε τη δύναμη των πύργων». Το 2019 καταγράφηκαν 2.13 εκατομμύρια επισκέπτες.

Εικόνα 3.16 Rollercoasters



Πηγή: birminghammail, 2019

Τον 11<sup>ο</sup> αιώνα το κάστρο Alton χτίστηκε λίγο μετά την κατάκτηση των Νορμανδών πάνω από την κοιλάδα Churnet στο χωριό Alton Staffordshire. Απέχει περίπου 1,6 χιλιόμετρα από το πάρκο που βρίσκεται σήμερα. Μέχρι τον 12<sup>ο</sup> αιώνα, το μεγάλο οικόπεδο είχε παραχωρηθεί στον ιππότη Bertram II de Verdum, ως ανταμοιβή για το έργο του στις Σταυροφορίες. Το 1318, το κτήμα πέρασε στον Furnivall, ο οποίος πέθανε σε

σταυροφορία στους Άγιους Τόπους το 1348. Το 1406, ο Sir John Talbot απέκτησε το κτήμα όταν παντρεύτηκε την μεγαλύτερη κόρη του τρίτου βαρόνου Thomas de Furnivall. Το κάστρο καταστράφηκε κατά τη διάρκεια του αγγλικού εμφυλίου πολέμου. Τον 17<sup>ο</sup> αιώνα, το πρώην κάστρο ανακαινίστηκε ως κυνηγετικό καταφύγιο γνωστό ως Alerton ή Alverton, το οποίο είναι το παλαιότερο όνομα του Alton. Ένας από τους παλαιούς πύργους του επαναχρησιμοποιήθηκαν και υπάρχει ακόμα στο σημερινό κτήριο.

Το 1950 άνοιξαν κάποια τμήματα για το κοινό από την Alton Towers Limited. Κάποιο από τα τμήματα αυτά ήταν μια μινιατούρα σιδηροδρόμων (η οποία έκλεισε το 1997). Τέσσερα χρόνια αργότερα, εντάχθηκε ένας εσωτερικός υπόγειος σιδηρόδρομος, για την κατασκευή του οποίου χρειάστηκαν τρία χρόνια. Χρησιμοποιήθηκαν επίσης 100 περίπου γαλόνια νερού για τη δημιουργία μικρού ποταμιού και μιας λίμνης. Το 1960 και 1970, οι χώροι αναδημιουργήθηκαν και έγιναν πιο ελκυστικοί για το κοινό. Δημιουργήθηκε μια λίμνη ιδανική για 'βαρκάδα' και ένα λίφτ. Εκείνη την εποχή σχηματίστηκαν γερά θεμέλια για το σύγχρονο θεματικό πάρκο. Το 1980, εγκαταστάθηκαν πολλές βόλτες όπως, το rollercoaster «The Corkscrew», το «Pirate Ship» και το «Alpine Bob».

Το 1981, η Talbot Street, η πρώτη μόνιμη θεματική ενότητά του, άνοιξε στην τοποθεσία του παλιού εκθεσιακού χώρου πίσω από τους Πύργους και το Log Flume, που κατασκευάστηκε κοντά στη λίμνη κωπηλασίας. Στη συνέχεια, το 1990, το πάρκο αγοράστηκε από τον όμιλο Tissauds. Αυτή η αλλαγή έφερε μεγάλη ανάπτυξη στο πάρκο καθώς εντάχθηκαν πολλές βόλτες. Κάποιες από αυτές είναι οι σκοτεινή βόλτα «The Haunted House» (1992), η βόλτα «Nemesis» (1994), ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα (1996), η «Oblivion» (1998), και το «Air» (2002), το οποίο είναι πλέον γνωστό ως «Galactica». Το 2005, αγοράστηκε από τον επενδυτικό όμιλο Dubai International Capital (DIC) όταν αγόρασε την Tissauds. Τον Ιούλιο του 2007, το θέρετρο και το πάρκο πωλήθηκαν στον Nick Leslau.

## Βόλτες

Galactica – rollercoaster, The Smiler – rollercoaster, Nemesis – rollercoaster, Wicker Man – rollercoaster, Oblivion – rollercoaster, Rita – rollercoaster, Hex-The Legend of Towers – dark ride, Thirteen – rollercoaster, Spinbale Whizzer – rollercoaster, Runaway Mine Train, Congo River Rapids, Duel-The Haunted House, Battle Galleons Amusement ride, Octonauts rollercoaster Adventure, The blade Amusement ride.

### 3.2.7.2. STANLEY PARK, BLACKPOOL

Στη μια πλευρά της λίμνης βρίσκεται το αμφιθέατρο που διαθέτει ένα περίπτερο σχεδιασμένο επίσης από τον Mewson. Στο κέντρο του πάρκου υπάρχει ένα σταυροδρόμι που οδηγεί στον πύργο του ρολογιού, το οποίο είναι αφιερωμένο στον William Cocker. Εκεί υπάρχει μια παιδική χαρά, γήπεδα τέννις και πίστα BMX στο skate park. Μέσα στο πάρκο υπάρχει γήπεδο κρίκετ 5000 θέσεων, ένα γήπεδο γκολφ 18 οπών σχεδιασμένο από τον Alister MacKenzie, ένα αθλητικό κέντρο και μία έκταση που λειτουργεί ως χώρος αθλητισμού. Τα σχέδια για την κατασκευή του καταρτίστηκαν από αρχιτέκτονα τοπίου της εταιρίας T.H. Mawson & Sons. Εκείνη την εποχή, η παροχή αθλητικών δραστηριοτήτων για τις μεσσαίες τάξεις ήταν πολύ σημαντικό θέμα για τις βρετανικές παραθεριστικές πόλεις. Όσον αφορά την προσβασιμότητα, το πάρκο διαθέτει 16 εισόδους. Η κεντρική είναι ανοιχτή για οχήματα. Υπάρχουν δωρεάν χώροι στάθμευσης και υπάρχει ειδική μέριμνα για άτομα με κινητικά προβλήματα.

Εικόνα 3.17 . Stanley park, Blackpool



Πηγή: visitblackpool, 2020

### 3.2.7.3. THORPE PARK

Βρίσκεται στο χωριό Thrope ανάμεσα στις πόλεις Chertsey και Staines upon Thames στο Surrey της Αγγλίας. Λειτουργεί και ανήκει στην Merlin Entertainments. Άνοιξε επίσημα από τον Λόρδο Louis Mountbatten στις 24 Μαΐου του 1979. Εκτός από τις λίμνες και τα πάρκα, έχει κατασκευαστεί με πιστή αντιγραφή σπηλιά όπως ήταν τότε κατασκευασμένη, κατά την εποχή του λίθου. Επίσης, υπάρχει φάρμα, ένα κάστρο και στρατόπεδο Viking.



Περιλαμβάνει βόλτες, ένα θεματικό ξενοδοχείο, ζωντανές εκδηλώσεις και το «Steath», το ταχύτερο rollercoaster του Ηνωμένου Βασιλείου. Κάποιες από τις σημαντικές βόλτες του είναι μια μεγάλη θαλάσσια βόλτα, η «Tidal Wave», μια σειρά από rollercoasters, όπως το Colossus, Nemesis, Inferno, Stheath, Saw-The Ride, The Swarm, The Walking Dead – dark ride, όπως επίσης και το Derren Brown’s Ghost Train: Rise of the Deamon. Υπάρχουν και άλλες βόλτες όχι τόσο διαδεδομένες, όπως η θαλάσσια περιοχή Amity Beach. Συνολικά διαθέτει 26 βόλτες από τις οποίες οι 7 είναι rollercoasters και οι 4 θαλάσσιες.

Εικόνα 3.18 Thorpe park



Πηγή : <https://www.mummysginfund.co.uk/thorpe-park/>

Στις αρχές της δεκαετίας του '80, αναδιαμορφώθηκε καθώς εντάχθηκαν σε αυτό μόνιμες βόλτες. Το πρώτο rollercoaster που λειτούργησε ήταν ο διαστημικός σταθμός Zero ενώ το τελευταίο ήταν το No Way Out το 1996. Το 1998, αγοράστηκε από τον όμιλο Tussauds. Σημαντικές κατασκευές του είναι το Tidal Wave (2000), ο Κολοσσός (2002), το Nemesis και Inferno (2003) και το Steath (2006). Τον Μαΐο του 2007, ο όμιλος Blackstone αγόρασε το The Tussauds Group έναντι 1,9 δισεκατομμυρίων δολαρίων ΗΠΑ και η εταιρία συγχωνεύτηκε στη Merlin Entertainment ενώ το Dubai International Capital κέρδισε το 20% της Merlin Entertainment. Στις 17 Ιουλίου 2007 η Merlin πούλησε το Thorpe park ως μέρος της χρηματοδότησης για τη συμφωνία της Tussauds στον Nick

Leslau και την εταιρία επενδύσεων του Prestbury. Το 2014, η Merlin στόχευσε σε μια αγορά ευρύτερης οικογένειας με βόλτες όπως το Angry Birds Land και το ξενοδοχείο. Στις 25 Φεβρουαρίου 2020, ανακοίνωσε την προσθήκη μιας ζωντανής βόλτας Black Mirror, με όνομα Black Mirror Labyrinth, η οποία είχε προγραμματιστεί να ανοίξει το 2020, αλλά αναβλήθηκε λόγω της πανδημίας COVID-19.

#### 3.2.7.4. CHESSINGTON WORLD OF ADVENTURES

Είναι θεματικό πάρκο, ζωολογικός κήπος και περιλαμβάνει ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα. Βρίσκεται στο Chessington Greater London, περίπου 20 μίλια νοτιοδυτικά του κεντρικού Λονδίνου. Το Chessington Zoo του 1931, με το θεματικό πάρκο αναπτύχθηκε παράλληλα με τον ζωολογικό κήπο από το «The Tussauds Group» και άνοιξε ως θεματικό πάρκο στις 7 Ιουλίου, ως ένα από τα πρώτα θεματικά πάρκα διασκέδασης στη Βρετανία.

Εικόνα 3.19 Chessington World of Adventures



Πηγή: <https://www.accesscard.org.uk/chessington-world-of-adventures-resort/>

Ο ζωολογικός κήπος έχει πάνω από 1.000 ζώα και χωρίζεται σε διαφορετικές περιοχές. Αυτές είναι το μονοπάτι των βασιλέων, Sealion bay, ζωολογικός κήπος Amazu, Penguin bay, Wayama and Reserve, καθώς και ένα Sea Life Center. Το πάρκο αποτελείται από θεματικές περιοχές με ήρεμη αισθητική και γίνονται αναφορές σε πολιτισμούς. Το Adventure point αφορά την Αγγλική Αγορά, το Pirates Cove, το Wild Woods με βαναρική αρχιτεκτονική, το Απαγορευμένο Βασίλειο αντικατροπτίζει την Αίγυπτο και την Αραβία, ενώ το Land of the Tiger την Ανατολή και την Ασία. Άλλες σημαντικές



κατασκευές του είναι το Scorpion Express, Zufari : Ride in Africa, Vampire Dragon's Fury, Kobra, Tiger Rock, The Gruffalo River Ride Adventure και το Croc Drop. Σλόγκαν του: «Britain's Wildest Adventure!».

### 3.2.8. ΟΛΛΑΝΔΙΑ

#### 3.2.8.1. WALIBI

Θεματικό πάρκο στο Biddinghuizen της Ολλανδίας και άνοιξε το 1971 ως «Flevohof», από την Compagnie des Alpes, έχοντας γενικό διευθυντή τον Mascha van Til-Taminiau. Παλαιότερα ονόματά του ήταν το Flevohof (1971-1991), Walibi Flevo (1994-1999), Six Flags Holland (2000-2004) και Walibi World (2005-2010). Ανοίγει για το κοινό από τον Απρίλιο μέχρι και τον Οκτώβριο έχοντας πάνω από 40 βόλτες, από αυτές 7 rollercoasters, με thrill rides, 3 water rides και κάποια στα οποία μπορούν να διασκεδάσουν οικογένειες. Αρχικά άνοιξε ως εκπαιδευτικό πάρκο με θέμα τη γεωργία.

Εικόνα 3.20 Walibi



Πηγή: <https://www.walibi.nl/en/faq/walibi-holland>

Το 1993 όμως χρεοκόπησε και αγοράστηκε από τον όμιλο Walibi –το όνομα του οποίου προέρχεται από τα δυο πρώτα γράμματα τριών πόλεων του Βελγίου (Wavre – Limal – Bierges)– και άνοιξε ξανά στις 7 Μαΐου του 1994 ως Walibi Flevo με καινούρια βόλτα, το El Condor. Το 1998, αγοράστηκε από την Premier Parks Inc. και κατασκεύασε 30 νέες βόλτες (Six Flags Holland 2000). Αργότερα, το 2004 αγοράστηκε από τους Palamon

Capital Partners, ενώ ένα χρόνο μετά πήρε πίσω το όνομά του Walibi. Το 2006 όμως ξαναπωλήθηκε στον γαλλικό όμιλο Grevin & Cie (Compagnie des Alpes), το δελφινάριο Harderwijk και το Avonturenpark Hellendoorn. Το 2011, μετονομάστηκε σε Walibi Holland και εισήγαγε νέα μασκότ, ενώ το σλόγκαν του είναι «Get the rush».

Πίνακας 3.1 Αριθμός θεματικών πάρκων

ΑΣΙΑ	127
Β. ΑΜΕΡΙΚΗ	117
ΕΥΡΩΠΗ	92
ΥΠΟΛΟΙΠΑ	30

Πηγή Eurostat, 2020

Πίνακας 3.2 Επισκέψεις θεματικών πάρκων

Β. ΑΜΕΡΙΚΗ	272 εκ/ετησίως
ΑΣΙΑ	233
ΕΥΡΩΠΗ	110
ΥΠΟΛΟΙΠΑ	31

Πηγή Eurostat, 2020

Παρατηρείται πως ενώ η Ευρώπη κατέχει το 25% των θεματικών πάρκων παγκοσμίως, μόνο το 17% τα επισκέπτεται.

Πίνακας 3.3 Έσοδα θεματικών πάρκων

Β. ΑΜΕΡΙΚΗ	\$7,2 δις
ΑΣΙΑ	\$5
ΕΥΡΩΠΗ	\$2,4
ΥΠΟΛΟΙΠΑ	\$0,5

Πηγή Eurostat, 2020

Ο τζίρος των θεματικών πάρκων παγκοσμίως φτάνει στα \$15 δις.



	<i>Γαλλία</i>	<i>Γερμανία</i>	<i>Σουηδία</i>	<i>Ιταλία</i>	<i>Ισπανία</i>	<i>Δανία</i>	<i>Ολλανδία</i>	<i>Μεγάλη Βρετανία</i>
<i>Έτος Έναρξης λειτουργίας</i>	1992 2002 1989 1987 1989 1987 1966 1973	1967 1075 1977 1929 1974	1923	1975	1995 2002	1981 1843 1975	1971	1979 1980
<i>Επισκεψιμότητα (εκατ.)</i>	1,5 5 600 χιλ. 270 χιλ. 640 χιλ.	5,7 2 1 765 χιλ.	3		10 χιλ.	4,6 600 χιλ.		2.13
<i>Έκταση Θεματικού πάρκου(στρέμματα)</i>	554,41 400 60 500	946,96 280 4.573 770	169,96	441,101	520 1.500	330 1100		

3.4 Συγκριτικός πίνακας δεδομένων των θεματικών πάρκων στην Ευρώπη που εξετάστηκαν στην παρούσα εργασία

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ – EFTELING: ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΟΥ ΒΑΣΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

### 4.1. ΤΟ ΠΑΡΚΟ EFTELING, ΟΛΛΑΝΔΙΑ, ΩΣ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Βρίσκεται στο Kaatsheuvel της Ολλανδίας. Ανήκει στα φανταστικά – διασκεδαστικά θεματικά πάρκα, οι δραστηριότητες του οποίου σχετίζονται με την αρχαιότητα, μύθους και παραμύθια, αλλά και την παράδοση. Ξεκίνησε η λειτουργία του στις 31 Μαΐου 1952. Είναι εμπνευσμένο από τη φύση και το παραμύθι, ενώ παραμένει ανοιχτό όλο το χρόνο. Το 2018 το επισκέφθηκαν 5,3 εκατομμύρια άτομα, από τους οποίους περίπου το 20% ήταν ξένοι. Συνολικά, υπάρχουν 35 δραστηριότητες, με 6 roller coasters, και 4 water rides τα οποία μπορούν να απολαύσουν μικροί και μεγάλοι υπό ένα κλίμα ρομαντισμού, νοσταλγίας και τοπικής κουλτούρας. Πρόκειται για το μεγαλύτερο πάρκο της Ολλανδίας και το τρίτο στην Ευρώπη σε επισκεψιμότητα. Το πάρκο του Efteling, ξεχωρίζει από τα υπόλοιπα καθώς δεν βασίζεται αποκλειστικά στη διασκέδαση, αλλά είναι και θέρετρο διαθέτοντας εξαιρετικούς φυσικούς χώρους, θεματικά ξενοδοχεία βασισμένα σε παραμύθια και πολλές μοναδικές δραστηριότητες ψυχαγωγίας. Η έκταση του πάρκου είναι 720 στρέμματα ενώ ολόκληρου του συγκροτήματος 2760 στρέμματα.

Το 1950 ιδρύθηκε το «Efteling Nature Park (Stichting Natuurpark de Efteling)» και πήρε το όνομά του από το αγρόκτημα Ersteling του 16ου αιώνα. Από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του άνοιξε για το κοινό το δάσος «Fairy Tale» σχεδιασμένο από τον διάσημο ολλανδό εικονογράφο Anton Pieck και τον εφευρέτη Peter Reijnders. Ξεκίνησαν να δημιουργούν ένα ποιοτικό δάσος με θέμα παραμυθιού. Το αξιοθαύμαστο, νοσταλγικό στιλ του Pieck σε συνδυασμό με την επινοητικότητα του Reijnders δημιούργησαν ένα μαγευτικό δάσος που αμέσως ορίστηκε ως εθνικό αξιοθέατο. Τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του το 1952, το θεματικό πάρκο Efteling καλωσόρισε 240.000 επισκέπτες, και το 2019 εγκαινιάστηκε το 30ό παραμύθι του. Πρόκειται για ένα πάρκο αρκετά κερδοφόρο καθώς έφτασε στον επιθυμητό προϋπολογισμό επισκέψεων κατά τρία χρόνια νωρίτερα από το αναμενόμενο έτος. Έχει καλή σχέση με τα θεματικά πάρκα της Disney καθώς η Disneyland Paris ζήτησε τη γνώμη του κατά τη φάση κατασκευής και σχεδιασμού της, για να προσαρμόσει το αμερικανικό πάρκο στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Ως ένδειξη εκτίμησης, η εταιρεία Disney δώρισε στο Efteling ένα μικρό άγαλμα. Από την άλλη, οι κύριοι ανταγωνιστές του είναι οι Walibi World (στην Ολλανδία και το Βέλγιο), οι Warner Bros Movieworld.

Εικόνα 4.1 Efteling Nature Park



Πηγή: [https://www.reddit.com/r/evilbuildings/efteling\\_theme\\_park](https://www.reddit.com/r/evilbuildings/efteling_theme_park)

Είναι διάσημο για τη μαγευτική ατμόσφαιρα, το καταπράσινο τοπίο, την προσοχή στη λεπτομέρεια και τις σκοτεινές βόλτες. Σε διάστημα εξήντα πέντε ετών, έχει εξελιχθεί σε ένα πλήρες θεματικό πάρκο, αν και μερικές δραστηριότητες παραμένουν στην παλιά μορφή τους, όπως ήταν κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του. Η κύρια θεματολογία του αντλείται μέσα από παραμύθια των αδελφών Grimm, οι οποίοι ήταν πολύ αγαπητοί από το κοινό. Τα παραμύθια τους εντάχθηκαν στο πάρκο το 1961, ρυθμίζονται και παρουσιάζονται με βάση τις πρακτικές του Pieck και Reijnders. Οι πρακτικές όμως των Grimm και Andersen συνεχίζουν να υφίσταται ακόμα και σήμερα. Την ίδια χρονιά, ο γραμματέας τύπου Bob Venmans, έγραψε για το Efteling παραμύθια, έναν οδηγό τσέπης με δραστηριότητες αναψυχής και ένα επιπλέον βιβλίο με 14 παραμύθια. Σύμφωνα με τον ίδιο, θα μπορούσε να συγκριθεί με το μεγάλο πάρκο ψυχαγωγίας, Tivoli στην Κοπεγχάγη και τα στρατόπεδα Butlin της Αγγλίας.

Εικόνα 4.2 Χάρτης του Efteling Nature Park



Πηγή: pixeljoint. 2019

## Βόλτες

Το 1952 άνοιξε το Fairytale Forest και είναι ένα δασώδες τμήμα 15 στρεμμάτων στο οποίο απεικονίζονται πολλά γνωστά παραμύθια και άλλα από κινούμενα αγάλματα και κτίρια. Οι περισσότερες από τις φιγούρες είναι εμπνευσμένες από τους Brothers Grimm, Hans Christian Andersen και Charles Perrault. Το 1954 άνοιξε ο παιδικός σιδηρόδρομος ο οποίος δεν λειτουργεί το χειμώνα καθώς οι καιρικές συνθήκες είναι πολύ άσχημες. Αρχικά κυκλοφόρησε με το όνομα Pedal Trains (Ολλανδικά: Traptreintjes) στο βόρειο τμήμα του πάρκου. Η ιδέα αναπτύχθηκε από τον Peter Reijnders , ο οποίος ήθελε να δημιουργήσει έναν κόσμο όπου τα παιδιά θα μπορούσε να οδηγήσει μέσω, μεταξύ των οποίων ένα αγρόκτημα με τα χωράφια καλαμποκιού, μια λίμνη, το σιδηροδρομικό σταθμό Το Blue Heron (Ολλανδικά: de Blauwe Reiger). Το αρχικό σύστημα πέδησης στο σταθμό προκάλεσε αρκετά ατυχήματα καθώς ήταν αρκετά απότομο. Το 2000 η διαδρομή μεταφέρθηκε στην ανατολική πλευρά της διακοσμητικής λίμνης και μετονομάστηκε Children Railway (Ολλανδικά: Kinderspoor). Η διάρκεια της διαδρομής είναι 2 λεπτά και τα τρένα έχουν μορφή πουλιών.

Stoomtrein, η γραμμή κατασκευάστηκε το 1968 χρησιμοποιώντας ράγες Cockerill σε τροχιά σχήματος U γύρω από το πάρκο με σταθμό σε κάθε άκρο. Άνοιξε στο κοινό για πρώτη φορά τον Μάρτιο του 1969. Και οι δύο σταθμοί είχαν ένα τρίγωνο με ράφι ή ράγα. Το 1984 η γραμμή επεκτάθηκε σε κυκλική τροχιά γύρω από το πάρκο, με συνολικό μήκος διαδρομής 3 χιλιόμετρα. Σήμερα, η γραμμή έχει σταθμούς που βρίσκονται στα βασιλεία της περιπέτειας και των νεράιδων, καθώς και έναν σταθμό για να επιβιβαστούν οι χαρακτήρες των νεράιδων.

Το 1971 άνοιξε το Diorama (Μοντέλο σιδηροδρομικές/Diorama, Anton Pieck) είναι ένας μικροσκοπικός κόσμος του πάρκου. Ο εξαιρετικά λεπτομερής ορεινός κόσμος, όπως χαρακτηρίζεται , σχεδιάστηκε από τον Anton Pieck προς τιμήν των 20ων γενεθλίων του Efteling. Οι επισκέπτες μπορούν να περπατήσουν σε μια βιτρίνα μήκους 60 μέτρων με βουνά, μικρά χωριά, κάστρα και εκκλησίες, κινούμενα τρένα και αυτοκίνητα και ρέον νερό. Το μεγαλύτερο μέρος του έχει ρυθμιστεί για επισκέψεις κατά τη διάρκεια της ημέρας, αλλά ένα μικρότερο μέρος αφιερώνεται στη νύχτα Το τοπίο έχει χτιστεί εξ ολοκλήρου από φελιζόλ. Πρόκειται για το πρώτο αξιοθέατο με συνεισφορές του Ton van de Ven, του δημιουργικού σκηνοθέτη του Efteling εκείνη την εποχή. Έκανε σκίτσα για αυτό, αλλά δεν χρησιμοποιήθηκαν για το Diorama, ενώ χρόνια αργότερα

χρησιμοποιήθηκαν για μια από τις σκηνές στο Dreamflight σκοτεινής διαδρομής. Το αξιοθέατο ανακαινίστηκε πλήρως το 2007 καθώς όλες οι σιδηροδρομικές γραμμές αντικαταστάθηκαν, οι μηχανισμοί εναλλαγής για τα σήματα αφαιρέθηκαν και υπάρχουν επτά μικρά αξιοθέατα από το 'πραγματικό efteling' όπου προστέθηκαν.

Το 1978 άνοιξε το Castle Haunted(Ολλανδικά:Spookslot). Είναι ένα στοιχειωμένο αξιοθέατο. Σχεδιάστηκε από τον Ton van de Ven και ήταν το πρώτο αξιοθέατο που χτίστηκε έξω από το Fairy Tale Forest. Το 1981 άνοιξε το Python είναι ένα διπλό βρόχο ανοιχτήρι τρενάκι ψυχαγωγίας. Το πρωτότυπο κατεδαφίστηκε το 2018, και αντικαταστάθηκε από ένα αντίγραφο 3 μήνες αργότερα. Άνοιξε ως ο μεγαλύτερος χάλυβας ρόλερ κόστερ στην ευρωπαϊκή ηπειρωτική χώρα. Με το Python, το Efteling ξεκίνησε την εφαρμογή μιας νέας στρατηγικής: ανάπτυξη από ένα παραμυθένιο δάσος σε ένα ολόπλευρο πάρκο ψυχαγωγίας . Αυτή η αλλαγή οδήγησε σε πολλά προβλήματα με την τοπική κοινότητα. Οι περιβαλλοντολόγοι προσπάθησαν να αποσύρουν την άδεια οικοδόμησης και οι γείτονες του πάρκου ανησυχούσαν για τυχόν προβλήματα που θα προέκυπταν από τον αυξανόμενο αριθμό επισκεπτών. Λόγω της πιθανής ηχορύπανσης, το ανώτατο δικαστήριο της δημόσιας δικαιοσύνης διέταξε τη διακοπή της κατασκευής. Μετά από αρκετό καιρό, η κατασκευή άρχισε ξανά, αλλά τα νομικά προβλήματα συνεχίστηκαν για αρκετά ακόμη χρόνια (Caleste, 2000).

Το 1982 άνοιξε το Half Moon. Είναι μια διαδρομή με πειρατικό πλοίο σχεδιασμένο από τον Ton van de Ven και κατασκευάστηκε από την Intamin. Το Πειρατικό Πλοίο δεν είναι στην πραγματικό αλλά ένα αντίγραφο του VOC - έμπορος Halve Maen της Ολλανδικής Ανατολικής Ινδίας. Πρόκειται για το μεγαλύτερο πειρατικό πλοίο στον κόσμο, σύμφωνα με το Guinness Book of Records.

Το Gondolletta είναι μια βόλτα με νερό. κατασκευάστηκε από την Intamin (ως Tow boat boat) Άρχισε να λειτουργεί το 1981 και σχεδιάστηκε από τον Ton van de Ven. Για την κατασκευή της συγκεκριμένης βόλτας το κανάλι έπρεπε να εκτραπεί για να δημιουργήσει ένα κλειστό κύκλωμα. Πλέον δεν συνδέεται με τη λίμνη, αλλά στρέφεται πίσω στη διακοσμνητική λίμνη.

Η πλατφόρμα επιβίβασης της διαδρομής χρησιμοποιεί έναν περιστρεφόμενο δίσκο, ένα σύστημα που αργότερα υλοποιήθηκε στο Φεστιβάλ Καρναβαλιού , στα Fata Morgana και στην Piraña .Τα ίδια τα σκάφη είχαν αρχικά σχεδιαστεί για τη Fata Morgana, τη διαδρομή που άνοιξε το 1986 σε άλλη υδάτινη περιοχή του πάρκου.

Η διαδρομή προβάλλει το εντυπωσιακό τοπίο του πάρκου, περνώντας μέσα από το κανάλι και τη διακοσμητική λίμνη (που φιλοξενεί μεγάλο πληθυσμό Basses , Pike Perches και Carpses) μέχρι τη σιδηροδρομική γέφυρα της Efteling Steam Train Company. Περιλαμβάνει 50.000 τετραγωνικά μέτρα έκτασης γεμάτα από εποχιακά φυτά (200.000 τουλίπες, 50.000 βιολέτες και εκατοντάδες χιλιάδες Βεγόνιες, νάρκισσους, αφρικανικές μαργαρίτες, rhododendrons, βεγόνιες, γεράνια, και lobelias, ενώ φυτεύονται στις όχθες των δασών πεύκα , κωνοφόρα και φυλλοβόλα δέντρα καθώς και φτέρες). Ανάμεσα στα 150 διαφορετικά είδη πουλιών νερού εντοπίστηκαν μαύροι κύκνοι, πάπιες μανταρίνι, αγριόπαπιες, αιγυπτιακές χήνες, νερόκοτες, φαλαρίδες, μαύροι γλάροι και σταχτοτσικνιάδες. Η διάρκεια της διαδρομής είναι είκοσι λεπτά και το κόστος της κατασκευής ανέρχεται στα 2 εκατομμύρια ευρώ.

Όλες οι βόλτες του πάρκου

Max and Moritz ( λειτουργεί από το 2020), Fabula (4D film adventure), Symbolica (dark ride), Joris en de Draak (wooden roller coaster), Baron 1898 (dive coaster), Droomvlucht (dark ride), Fairytale Forest (attraction), De Vliegende Hollander (water coaster), Pirana (river rapids ride), Python (steel roller coaster), Carnaval Festival (dark ride), Stoomcarrousel (steam carousel), Fata Morgana (dark ride), Kleuterhof (playground), Vogel Rok (indoor roller coaster), De Oude Tufferbaan (classic car ride), Volk van laaf (unusual efteling inhabitants), Monorail (tour at height), Monsieur Cannibale (spring cauldrons), Pagode (Thai temple with high panoramic views), Kinderreugd (playground), Kinderspoor (pedal trains), Gondoletta (boat rides), Avonturendoolhof (adventure maze), Efteling museum (museum), Polka Marina (pirates carousel), Spookslot (haunted house), Diorama (miniature world), Game Gallery (game gallery), House Bolle Giji (paper globbers) και το Stoomtrein (tour through efteling).

Shows

Διαθέτει το μεγαλύτερο θέαμα νερού στην Ευρώπη, παρουσιάζοντας τα θεάματα όπως τα Raveleijn (park show), Aquanura (water show), Spookjes spokkelaar (live entertainment), Pardoes the magician (meet and greet), Jokie en jet (park show) και το Efteling inhabitants (meet and greet).



## Εστιατόρια

Fabula restaurant (international cuisine and bar), Polles Keuken (pancakes), Het wapen van Raveleijn (chicken), Panorama ala carte (meat, fish, vegan and vegetarian), Pinokkio's pizza and pasta restaurant (pastas and pizzas), In de gelaarsde kat (take away), De Vrolijke noot (la place restaurant), De gulden gaarde (take away), Het witte paard (sandwiches, soups and meals), Kleyne Klaroen (coffee and sweets), Troffertje (milkshakes and pizza), Panorama take away (sandwiches, soups, and meals), Troffertje take away (mini pancakes and drinks), Station de Oost restaurant (various take away), De Steenbok (fries, snacks and soft drinks) και το Toko Pagode (oriental food and beverages).

Στο θεματικό πάρκο υπάρχει ιδιαίτερη μέριμνα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Ο χώρος σηματοδοτείται έτσι ώστε να είναι δυνατή η χρήση τους από αυτά. Παρέχονται συνοδοί για τις μετακινήσεις τους καθώς και σκύλοι-οδηγοί για τα άτομα με προβλήματα όρασης.

## Γήπεδο Golf

Γήπεδο 18 τρυπών στο Kaatsheurel. Περιβάλλεται από 1160 στρέμματα φύσης. Για τους λιγότερο προχωρημένους παίκτες γκολφ υπάρχουν ειδικά γήπεδα. Το γήπεδο 18 τρυπών έχει μήκος 6.256 μέτρων και το σχεδίασε ο αρχιτέκτονας Donald Steel.

### Εικόνα 4.3 Γήπεδο 18 τρυπών στο Kaatsheurel



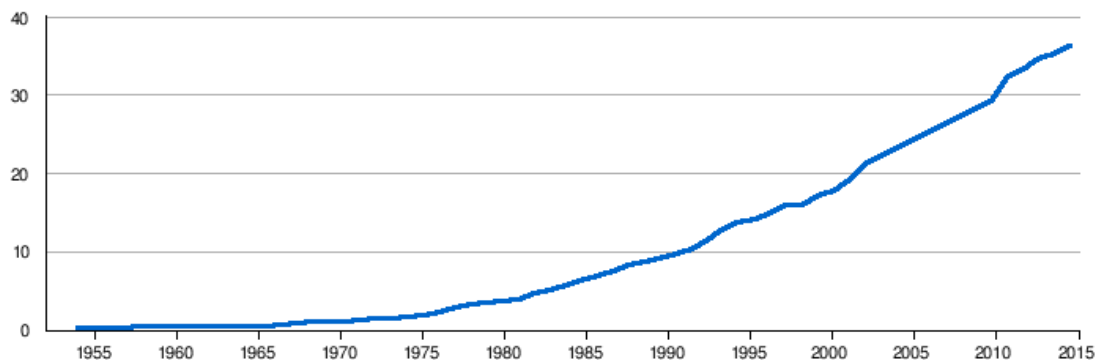
Πηγή: golfadvisor, 2019

Η τιμή εισόδου του είναι 38-45 ευρώ το άτομο και το πάρκινγκ αυτοκινήτου 12.50 ευρώ. Γίνονται καλοκαιρινές εκδηλώσεις τους καλοκαιρινούς μήνες και η τιμή του εισιτηρίου συγκεκριμένα για τη βραδιά φεγγαριού είναι 25 ευρώ το άτομο, ενώ υπάρχει επίσης ποικιλία πακέτων ανάλογα τις προτιμήσεις των επισκεπτών.



#### Γράφημα 4.4 Τιμή εισιτηρίων του Efteling (1952-2014)

Ένα γράφημα της τιμής του εισιτηρίου σε ευρώ του Efteling κατά την περίοδο 1952-2014:



Πηγή: Efteling, 2015

Από το 1952 έως το 2002, η τιμή του εισιτηρίου καθορίστηκε σε ολλανδικά φιορίνια. Αυτές οι τιμές μετατράπηκαν σε ευρώ χρησιμοποιώντας συντελεστή μετατροπής 0,45378. Το 1952, η τιμή του εισιτηρίου ήταν 0,80 Ολλανδικά φιορίνια (0,36 ευρώ). Από το 1956 έως το 1965, η τιμή του εισιτηρίου ήταν 1 ολλανδικό φιορίνι. Η τιμή είχε αυξηθεί σε 42 ολλανδικά φιορίνια έως το 2001 και μετατράπηκε σε 21 ευρώ το 2002, κατά τη μετάβαση στο ευρώ στις Κάτω Χώρες. Τον Μάιο του 2019 τα εισιτήρια κοστίζουν 42,00 ευρώ ή 40,00 ευρώ ανά «χαμηλή σεζόν». Υπάρχουν επίσης εισιτήρια 'luxe' για 68,00 € που περιλαμβάνουν μεσημεριανό, δείπνο και δωρεάν χώρο στάθμευσης. Τα εισιτήρια που παραγγέλθηκαν online πωλούνται με έκπτωση 2 ευρώ. Η είσοδος είναι δωρεάν για παιδιά κάτω των 4 ετών. Οι επισκέπτες μπορούν να μείνουν στα καταλύματα του πάρκου στο «Holiday Home» στο οποίο για δύο διανυκτερεύσεις είναι στα 460 ευρώ, για δυο ενήλικες και δύο παιδιά και το 'Hotel Room' από 319 ευρώ, για μία διανυκτέρευση, για δύο ενήλικους και δύο παιδιά.

## 4.2. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΧΡΟΝΙΕΣ

**1935** : Ανοίγει ένα καθολικό συγκρότημα αθλητικών εγκαταστάσεων. **1952**: Ανοίγει μέσα στο πάρκο ένα παραμυθένιο δάσος, σχεδιασμένο από τον Anton Pieck, με δέκα παραμύθια. **1971**: Το Efteling είναι το πρώτο θεματικό πάρκο που κατέκτησε το βραβείο Pomme d' Or (το μεγαλύτερο βραβείο στην ευρωπαϊκή τουριστική βιομηχανία). Με αυτό κέρδισε την αναγνώριση για την προώθησή του και την αύξηση του ευρωπαϊκού

τουρισμού. **1978:** Το στοιχειωμένο κάστρο γίνεται το πρώτο παιχνίδι ‘μεγάλης κλίμακας’ του πάρκου. **1980:** Εντάχθηκαν νέες συναρπαστικές βόλτες , κυρίως σε δραστηριότητες χωρίς θεματολογία τα παραμύθια.

**1986:** Με τη ‘Fata Morgana’, έγιναν κατασκευές με κύριο θέμα τους τα παραμύθια και μύθους (όπως υπάρχουν και σήμερα). **1992:** Κερδίζει το πρώτο βραβείο ‘IAAPA’ για το καλύτερο θεματικό πάρκο στον κόσμο και νοίγει το πρώτο ξενοδοχείο με προσπάθεια να γίνει και προορισμός θέρετρο. **1997:** Κερδίζει το βραβείο ‘THEA’ εξαιτίας του ‘Villa Volta’. **1999:** Έναρξη της χειμερινής περιόδου του πάρκου και επέκταση της λειτουργίας του (όλο το χρόνο). **2004:** Το πάρκο στοχεύει στην επέκτασή του ως θέρετρο, με ανάπτυξη των καταλυμάτων του, μουσικών παραγωγών και προγραμμάτων διασκέδασης και των γηπέδων γκολφ. **2005:** Απονέμεται το ‘Thea Classic Award’, ένα αξιοσημείωτο σύμβολο αναγνώρισης της ποιότητας που απονέμεται από φορείς της θεματικής βιομηχανίας και ψυχαγωγίας. Είναι το δεύτερο θεματικό πάρκο που έλαβε αυτό το βραβείο για ολόκληρο το έργο του. **2012:** Βραβείο ‘THEA’ για το ‘Aquanura’. **2017:** Βραβείο «THEA» για το «Symbolica».

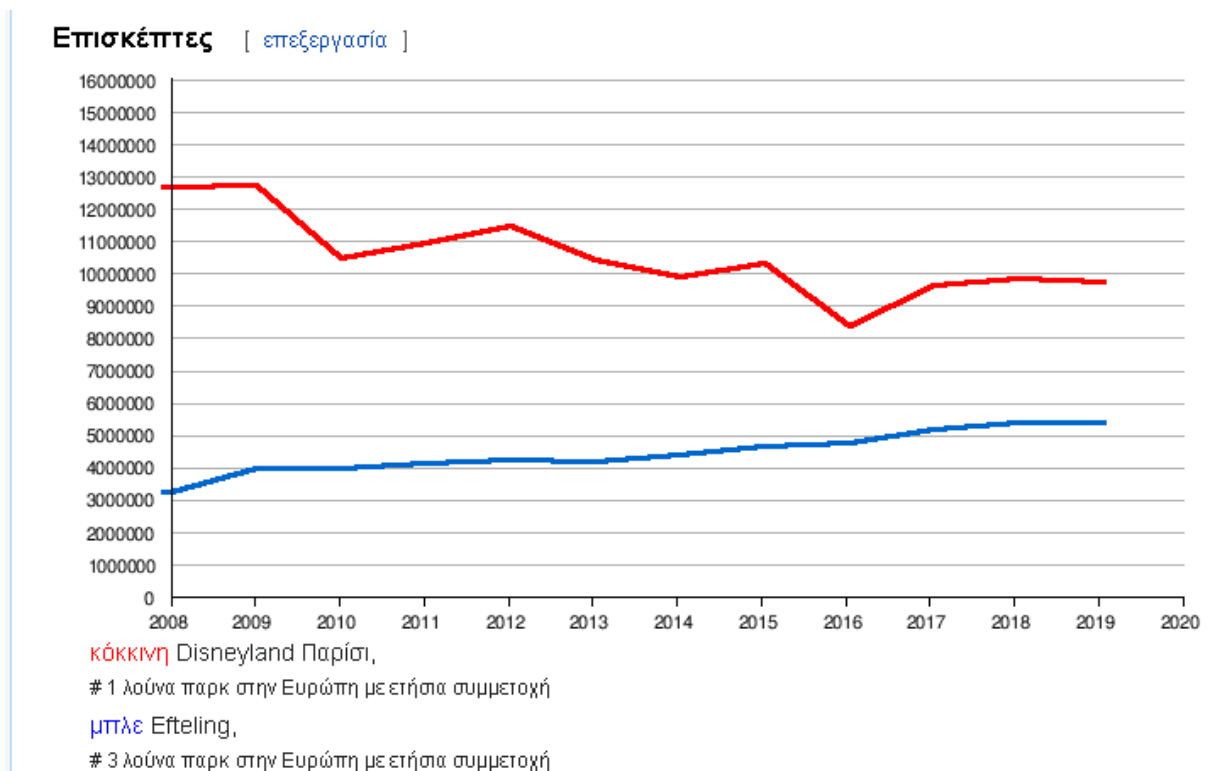
Πίνακας 4.1 Επισκεψιμότητα του Efteling (από το 2009-2019)

2009	4 εκατ.
2010	4
2011	4.13
2012	4.2
2013	4.15
2014	4.4
2015	4.68
2016	4.76
2017	5.18
2018	5.4
2019	5.26

Πηγή Eurostat, 2020

Η αύξηση επισκεπτών στο πάρκο το 2017 οφείλεται σε σημαντικές επενδύσεις που έγιναν, συμπεριλαμβανομένης της κυκλοφορίας του «Dark Solution Symbolica», στο άνοιγμα των καταλυμάτων, «Holiday Village Efteling» και «Loonsche Land» και στην λειτουργία του ετήσιου θερινού φεστιβάλ, το οποίο πραγματοποιείται τον Ιούλιο και Αύγουστο. Σημαντικό ποσοστό της διεθνούς αγοράς του καλύπτουν το Βέλγιο, η Γερμανία και η Γαλλία.

Γράφημα 4.5 Επισκεψιμότητα του Efteling (2008-2020)



Πηγή: web archive, 2020

Υποδέχτηκε 3.240.000 επισκέπτες το 2007, καθιστώντας το το πιο δημοφιλές θεματικό πάρκο στην Ολλανδία. Το 2009, η παρουσία του πάρκου για πρώτη φορά από το άνοιγμά του έφτασε στους 4.000.000 επισκέπτες και το 2017 περίπου 5.180.000 καθιστώντας το τον πιο δημοφιλή τουριστικό προορισμό ημερήσιας εκδρομής σε όλες τις κατηγορίες.

Κατά το έτος έναρξής του (1952), το πάρκο δέχτηκε 222.941 επισκέψεις. Το 1983, η συμμετοχή αυξάνεται κατά 30%. Το Efteling είναι το κορυφαίο πάρκο αναψυχής στην Ευρώπη με 1,9 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως. Το 1989 2,1 εκατομμύρια άνθρωποι πτο επισκέφτηκαν, εκ των οποίων 1,6 εκατομμύρια προερχόταν από την Ολλανδία (Press release, « Efteling élu meilleur parc d'attractions au monde », 22 November 1992). Το 1991, το Efteling βρισκόταν στην κορυφή της ευρώπης με 2,6 εκατομμύρια επισκέπτες.

Οι περισσότεροι επισκέπτες είναι κυρίως Ολλανδοί. Το 94% του ολλανδικού πληθυσμού έχει επισκεφθεί το πάρκο (Wikipedia, Efteling). Περίπου το 16% των επισκεπτών προέρχεται από περιοχές όπως η Φλάνδρα (Βέλγιο), η Βεσφαλία (Γερμανία) και η Νότια Αγγλία (HB).

Το Efteling αναγκάστηκε να μείνει κλειστό λόγω κορονοϊού την άνοιξη του 2020. Παρόλο που επαναλειτούργησε το καλοκαίρι με βελτιωμένα μέτρα ασφαλείας, έχει δημιουργηθεί νέα εικονική πλατφόρμα επίσκεψης και επιτρέπει σε όσους δεν μπορούν να ταξιδέψουν, να απολαύσουν την εμπειρία των υπηρεσιών του.

Η πλατφόρμα, είναι προσβάσιμη στο [onride.efteling.com](https://onride.efteling.com) και επιτρέπει στους χρήστες να προσκαλούν την οικογένεια και τους φίλους τους. Γίνεται παρουσίαση των πιο διάσημων βολτών του όπως το «Python» αλλά και για πιο ήρεμων βολτών όπως το «Carnaval Festival», το οποίο μεταφέρει τους επισκέπτες του ‘Efteling Jokie’ και ‘Jet’ σε μια περιπέτεια ταξιδιού σε διαφορετικές χώρες και πολιτισμούς. Περιλαμβάνει επίσης την επίδειξη νερού με τον ειδικό φωτισμό ‘Aquanura’, ο οποίος είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακός. Οι φίλοι και η οικογένεια μπορούν να ‘συνομιλήσουν’ μεταξύ τους κατά την εικονική επίσκεψή τους μέσω ενός πληκτρολογίου αλλά και να μοιράζονται την εμπειρία τους μέσω βίντεο.

### 4.3. ΤΑ ΥΠΕΡ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ

Το Efteling έχει ισχυρό εμπορικό σήμα. Είναι σε μεγάλο βαθμό γνωστό, λόγω της ελκυστικότητάς του και των μεγάλων διαφημιστικών του δαπανών. Αυτό δημιουργεί υψηλές προσδοκίες στο πιθανό κοινό που θα το επισκεφθεί.

Εκτός των υπηρεσιών ως θεματικό πάρκο, περιλαμβάνει μούζικαλ, παιχνίδια για τον υπολογιστή, με το δικό του ραδιοφωνικό σταθμό και τηλεοπτικά προγράμματα.

Είναι ελκυστικό για κάθε επισκέπτη. Για τα παιδιά υπάρχει το ‘Het Sprookjesbos’, οι γονείς διασκεδάζουν και ανακαλούν αναμνήσεις από την παιδική τους ηλικία καθώς επισκέπονται το Efteling. Πολλά πράγματα έχουν αλλάξει, αλλά η κύρια θεματολογία και η εμφάνιση παρέμειναν ίδια. Επίσης, για τις μεγαλύτερες ηλικίες υπάρχουν ήσυχες βόλτες και αρκετή διασκέδαση. Για τους εφήβους υπάρχουν τα μεγάλα κόστερ υψηλής αδρεναλίνης, όπως το Python, ένα rollercoaster με πολλές απότομες στροφές και το Piraña.

Διατηρεί πολλές σχέσεις με διάφορες εταιρείες, για παράδειγμα το σούπερ μάρκετ Albert Heijn, πολλές φορές δημιουργούν μια προσφορά. Με την κάλυψη ενός συγκεκριμένου χρηματικού ποσού στο σούπερ μάρκετ Albert Heijn, τη μεγαλύτερη αλυσίδα σούπερ μάρκετ της Ολλανδίας, δίνεται ένα εκπαιδευτικό εισιτήριο για το πάρκο. Υπάρχει επίσης, όπως έχει προαναφερθεί, εύκολη πρόσβαση με συγκοινωνία.

Σε σύγκριση με άλλα πάρκα ψυχαγωγίας, εδώ υπάρχουν λίγα καταστήματα και πάγκοι. Οι πελάτες δεν μπαίνουν στον πειρασμό να αγοράσουν εμπορεύματα καθώς δεν είναι σε κεντρικό σημείο και οι επισκέπτες δεν τα βλέπουν. Οπότε δεν έχουν την ευκαιρία να το αγοράσουν και δεν υπάρχουν επίσης πολλά σημεία διανομής αυτών των προϊόντων. Ωστόσο, όταν οι πελάτες θέλουν να αγοράσουν κάτι στα λίγα καταστήματα που είναι διαθέσιμα, συνήθως είναι γεμάτα πράγμα που προκαλεί μεγάλες ουρές και χρόνο αναμονής. Η ίδια κατάσταση πολυκοσμίας παρατηρείται όχι μόνο στις βόλτες, αλλά και στην κεντρική είσοδο του πάρκου.

Αδυναμία του επίσης αποτελεί το γεγονός καθυστέρησης κατασκευής νέων βολτών αλλά και επιδιόρθωση των παλαιών. Πολλοί επισκέπτες προγραμματίζουν την επίσκεψη στο πάρκο για να απολαύσουν τις καινούργιες κατασκευές ή και τις διάσημες, και η κατάσταση αυτή υποβαθμίζει τη φήμη του.

Υπάρχει μεγάλη κίνηση γύρω από το πάρκο και παρόλο που ο χώρος στάθμευσης είναι αρκετά μεγάλος, δεν διαχειρίζεται σωστά και έτσι δημιουργείται μεγάλη κυκλοφοριακή συμφόρηση.

Οι τιμές συνεχώς αυξάνονται. Φυσικά είναι λογικό ότι πρέπει να διατηρήσει τα κέρδη του για να χρηματοδοτήσει νέα έργα, αλλά σε αυτές τις στιγμές που αντιμετωπίζουμε, μπορεί να είναι αδυναμία η χρήση μιας τέτοιας στρατηγικής για τις τιμές. Εκείνοι που το επισκέφθηκαν ήδη μία φορά, πιθανώς θα προγραμματίσουν ξανά επίσκεψη επειδή ξέρουν ότι αξίζει τον κόπο αλλά εκείνοι που το επισκέπτονται για πρώτη φορά θα σοκαριστούν από την υψηλή τιμή εισόδου.

Μπορεί να γίνει ρύθμιση των τιμών, όταν παρατηρείται ελάχιστη κινητικότητα στο πάρκο μπορούν να μειωθούν οι τιμές και το πάρκο θα είναι άνετο στο κοινό καθώς δεν θα έχει πληρότητα. Δημιουργία ελκυστικών καταστημάτων, σωστά οργανωμένα ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός και να μένουν ικανοποιημένοι μικροί και μεγάλοι πελάτες. Θα μπορούσαν να οργανωθούν κάποια ιδιαίτερα event αφιερωμένα στους επισκέπτες

τους, διαμορφωμένα για τις κάθε ηλικιακές ομάδες. Κύριος στόχος του είναι η προσέλκυση οικογενειών.

Θα ήταν καλό να διαμορφωθούν ειδικές εκπτώσεις για φοιτητές, επειδή ο μέσος φοιτητής δεν έχει αρκετά χρήματα για να πληρώσει την τιμή εισόδου. Με την προσέλκυσή τους, τα έσοδα του πάρκου θα είναι πολύ μεγαλύτερα. Επίσης, υπάρχουν μόνο μερικά ελκυστικά αξιοθέατα για νέους.

Με τις δραστηριότητες αυτές προσελκύνονται μόνο πολύ μικρά παιδιά. Για τους εφήβους υπάρχουν πολλές επιλογές, καθώς μπορούν να επισκεφθούν μουσεία, εκθέσεις, φεστιβάλ, ακόμη και άλλα πάρκα εκτός του Efteling. Πρέπει πραγματικά να βελτιώσει και να αλλάξει κάποια αξιοθέατα και την εικόνα της επωνυμίας του. Οι μαθητές θα προτιμήσουν να πάνε σε κάτι που βρίσκεται πιο κοντά στην περιοχή τους. Εκείνοι που ζουν στο βόρειο τμήμα της Ολλανδίας, προτιμούν να πάνε για παράδειγμα στο Walibi World επειδή είναι πιο κοντά και υπάρχουν περισσότερες συγκινήσεις.

Πιο σημαντικός στόχος του πάρκου, προσπαθεί να θέτει τη διασφάλιση της πολιτιστικής κληρονομιάς αλλά και η προστασία του περιβάλλοντος. Αποκτώντας μια ευρεία φήμη ενός άκρως επαγγελματικού, δημιουργικού και αποτελεσματικού οργανισμού, το Efteling συνεχίζει να επικεντρώνεται σε καινοτομίες ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες των πελατών του. Με αυτόν τον τρόπο επιδιώκει τον βασικό στόχο, ο οποίος είναι η ψυχαγωγία σε πολύ οικείο και φιλικό προς τους επισκέπτες περιβάλλον.

Η πόλη Tilburg, θα μπορούσε να αξιοποιηθεί από το πάρκο, διότι πρόκειται για μια πόλη αρκετά ανεπτυγμένη αφού είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Βόρειας Βαρβάντης με πληθυσμό 217.595 (2019). Είναι μια πλούσια πόλη, ιδιαίτερα ανεπτυγμένη και χαρακτηρίζεται ως κέντρο υψηλής τεχνολογίας και βιωτικού επιπέδου. Ήδη από το 1960, παρουσίασε σημαντική ανάπτυξη καθώς πολλές βιομηχανίες της άνοιξαν εκείνη την εποχή. Η ανάπτυξη αυτή συνεχίζει ακόμα και σήμερα, με υψηλή συγκέντρωση βιομηχανιών. Ίσως να ευνοεί το γεγονός ότι είναι το γεωγραφικό κέντρο πολλών χωρών της Μπενελούξ και βρίσκεται μεταξύ των διαδρομών Αμβέρσας / Ρότερνταμ και της Ρουρ, ενώ η «Waalwijk – Tilburg» είναι κορυφαία στα hotspot logistics στην Ολλανδία και 2017 κατέλαβε την τρίτη θέση.

Εικόνα 4.6 Winter Efteling- Aquanura



Πηγή: <https://aegtte.weebly.com/aquanura.html>

#### 4.4. ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ)

Το πάρκο όπως προαναφέρθηκε είναι μακράν το πιο τουριστικό αξιοθέατο της Ολλανδίας, με περισσότερα από 5 εκατομμύρια επισκέπτες ανά έτος (2018). Παραμένει ανοιχτό όλον το χρόνο και απασχολεί περισσότερους από 3000 υπαλλήλους. Το αποκαλούμενο «World of the Efteling» αποτελείται από ένα μεγάλο πάρκο, ένα θέατρο, πολλά ξενοδοχεία και θέρετρα καθώς και μια έκταση για γκολφ. Επιπλέον, διοργανώνει περίπου 300 μεγάλες εκδηλώσεις και 600 μικρότερες (επαγγελματικές) ετησίως. Όλα αυτά δραστηριοποιούνται σε ένα τεράστιο ποσό ημι-δημόσιο χώρο και αυτό συνεπάγεται τη δημιουργία πολλών αποβλήτων. Επίσης επιτρέπεται στους επισκέπτες να φέρνουν τα δικά τους τρόφιμα και ποτά, πράγμα που δυσχεραίνει την κατάσταση. Το μόνο θετικό είναι η αντικατάσταση των πλαστικών αναλώσιμων με άλλα είδη βιώσιμων μορφών.

Στο πάρκο διακρίνονται δύο ροές αποβλήτων. Από τη μια τα απόβλητα που παράγονται και συλλέγονται «πίσω από τα παρασκήνια», αυτό περιλαμβάνει απορρίμματα κουζίνας

και απόβλητα συσκευασιών. Από την άλλη, τα απόβλητα που παράγονται στους διάφορους χώρους. Ενώ τα απόβλητα που προκαλούνται πίσω από τα παρασκήνια συλλέγονται κυρίως χωριστά και υποβάλλονται σε επεξεργασία ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης, αυτό δεν ισχύει για τα απόβλητα που συλλέγονται στους υπόλοιπους χώρους. Η τελευταία ροή αποβλήτων αφορά τα υπολειμματικά απόβλητα (Stefan van Lier, 2020).

#### 4.5. Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ DISNEY

Το Efteling έχει καλή σχέση με τα θεματικά πάρκα της Disney . Η Disneyland Paris ζήτησε τη γνώμη της Efteling κατά τη φάση κατασκευής και σχεδιασμού της, για να προσαρμόσει το αμερικανικό πάρκο στα ευρωπαϊκά γούστα. Ως ένδειξη εκτίμησης, η εταιρεία Disney έδωσε στο Efteling ένα μικρό άγαλμα. Ο Ton van de Ven , που σχεδίασε πολλά από τα αξιοθέατα του Efteling, ήταν επίσης καλός φίλος του Disney Tony Baxter (άνωτερος αντιπρόεδρος της Walt Disney Imagineering). Η σχέση μεταξύ των δύο πάρκων τονίστηκε όταν ο Efteling κέρδισε το 2004 Thea Classic Award, την υψηλότερη τιμή που απονεμήθηκε από την Themed Entertainment Association : Το Efteling είχε, όπως αποδείχθηκε, υποψήφιος από τον Tony Baxter. Επίσης, ένας δημοφιλής μύθος συνδέει περαιτέρω τη Disney και το πάρκο του Efteling.

Για χρόνια, κυκλοφόρησαν φήμες ότι ο Walt Disney προήλθε από την έμπνευσή του για τη Disneyland (που άνοιξε το 1955), από το Efteling (που άνοιξε το 1952). Σύμφωνα με τον μύθο, στις αρχές της δεκαετίας του 1950, ο Walt Disney ταξίδεψε στην Ευρώπη μερικές φορές και επισκέφτηκε πολλά τουριστικά αξιοθέατα. Σύμφωνα με πληροφορίες, ένα φυλλάδιο της Διεθνούς Ένωσης Πάρκων Ψυχαγωγίας και Αξιοθέατα αναφέρει ακόμη ότι η Disney «πέρασε πολύ χρόνο μελετώντας το έργο του Pieck στο Efteling πριν ξεκινήσει το δικό της πάρκο». Μια απροσδόκητη παρατήρηση ενός ατόμου PR για τον Efteling κατά τη διάρκεια μιας παρουσίασης για μια ομάδα δημοσιογράφων επεκτείνει περαιτέρω τη μακροζωία του θρύλου (Lyon, 1987).



## **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΚΟΣΜΟ**

Η βιομηχανία των θεματικών πάρκων στις ΗΠΑ είναι μακράν η μεγαλύτερη στον κόσμο και κυριαρχεί από άποψη καινοτομίας προϊόντων, εφαρμογής μάρκετινγκ και γνώσης λειτουργιών. Στο σύνολό της απολαμβάνει ένα ποσοστό αύξησης κατά 3 % τα τελευταία 10 χρόνια. Περίπου το 1/2 αυτής της ανάπτυξης προήλθε από τη δημιουργία νέων πάρκων και όχι από αυξήσεις επισκεψιμότητας σε ήδη υπάρχοντα. Οι κατά κεφαλήν δαπάνες έχουν υπερβεί ελαφρώς τον ρυθμό πληθωρισμού, αντικατοπτρίζοντας την τιμή, τις αυξήσεις και την ισχυρή αύξηση των πωλήσεων εμπορευμάτων και των εσόδων από παιχνίδια.

Τα πρώτα «amusement parks» δημιουργήθηκαν στην Βόρεια Αμερική προς το τέλος του 19ου αιώνα. Αναμφίβολα όμως η λειτουργία της Disneyland στο Λος Άντζελες το 1955 σηματοδότησε την ανάπτυξη των ψυχαγωγικών πάρκων. Πράγματι, ήταν η πρώτη φορά που επινοήθηκε ένα κεντρικό θέμα γύρω από το οποίο οργανώνονται όλες οι δραστηριότητες. Σήμερα στις ΗΠΑ υφίστανται πάνω από 2000 πάρκα αναψυχής και ψυχαγωγίας (Carol, Jeffers, 2004).

Πίνακας 5.1 Κόστη κατασκευής κατά τον πρώτο χρόνο

*Theme Park Initial Construction Costs per First Year Attendee*

Theme Park	Year Opened	Year Closed	Initial Construction Cost	In Modern Dollars (2007 Dollars)	Projected 1st Yr. Attendance	Actual 1st Yr. Attendance	Investment \$ per Projected Guest	Investment \$ per Actual Guest
1 Disneyland (CA)	1955	To Present	\$17,000,000	\$131,621,135	3,120,000	5,200,000	\$42.19	\$25.31
2 Pacific Ocean Park (CA)	1956	1967	\$10,000,000 *	\$71,895,021	2,500,000	1,200,000	\$28.68	\$59.75
3 Pleasure Island (MA)	1959	1969	\$4,000,000	\$28,441,975	1,200,000	-	\$23.70	-
4 Freedomland, U.S.A. (NY)	1960	1964	\$16,000,000	\$112,001,080	5,000,000	1,477,296	\$22.40	\$75.81
5 Six Flags Over Texas (TX)	1961	To Present	\$10,000,000	\$69,298,797	2,000,000	1,200,000	\$34.65	\$57.75
6 SeaWorld California (CA)	1964	To Present	\$1,500,000	\$10,022,978	-	420,000	-	\$23.86
7 Universal Studios Hollywood (CA)	1964	To Present	\$4,000,000 *	\$26,727,941	800,000	428,000	\$33.41	\$62.45
8 Six Flags Over Georgia (GA)	1967	To Present	\$12,000,000	\$74,494,132	-	1,000,000	-	\$74.49
9 Dollywood USA (AR)	1968	1993	\$1,332,000	\$7,936,194	400,000	300,000	\$19.84	\$26.45
10 Astroworld (TX)	1968	2005	\$20,000,000	\$119,162,069	2,500,000	1,150,000	\$47.66	\$103.62
11 Marine World (Six Flags Discovery Kingdom) (CA)	1968	To Present	\$6,000,000	\$35,748,621	1,000,000	-	\$35.75	-
12 SeaWorld Ohio (Geauga Lake - World of Adventure) (OH)	1970	2007	\$5,500,000	\$29,360,994	500,000	1,100,000	\$53.38	\$26.69
13 Busch Gardens Houston (TX)	1971	1973	\$1,000,000	\$54,498,495	750,000	-	\$72.66	-
14 Magic Mountain (CA)	1971	To Present	\$20,000,000	\$102,365,836	1,700,000	1,250,000	\$60.22	\$81.89
15 Six Flags Over Mid-America (Six Flags St. Louis) (MO)	1971	To Present	\$29,000,000	\$148,430,462	2,000,000	-	\$74.22	-
16 Magic Kingdom at Walt Disney World (FL)	1971	To Present	\$320,000,000	\$1,637,853,370	8,500,000	10,712,991	\$192.69	\$152.88
17 Busch Gardens Los Angeles (Van Nuys) (CA)	1972	1976	\$4,400,000 *	\$21,799,398	1,000,000	-	\$21.80	-
18 Kings Island (OH)	1972	To Present	\$30,000,000 #	\$148,632,256	-	2,001,000	-	\$74.28
19 Opryland, U.S.A. (TN)	1972	1997	\$25,000,000	\$123,860,215	1,500,000	-	\$82.57	-
20 Carowinds (NC)	1973	To Present	\$27,000,000	\$125,944,522	1,500,000	1,200,000	\$83.96	\$102.39
21 SeaWorld Florida (FL)	1973	To Present	\$25,000,000	\$116,615,298	1,000,000	800,000	\$116.62	\$145.77
22 Crows World (Boardwalk and Baseball 1987 to 1990) (FL)	1974	1996	\$50,000,000 -	\$210,158,119	4,000,000	-	\$52.54	-
23 Marco Polo Park (FL)	1974	1976	\$25,000,000	\$105,079,059	1,400,000	-	\$75.06	-
24 Great Adventure (Six Flags Great Escape) (NJ)	1974	To Present	\$50,000,000	\$210,158,119	-	1,200,000	-	\$175.13
25 Kings Dominion (VA)	1975	To Present	\$50,000,000	\$192,553,863	-	650,000	-	\$296.24
26 Busch Gardens Williamsburg (The Old Country) (VA)	1975	To Present	\$30,000,000	\$115,532,318	-	1,600,000	-	\$72.21
27 Great America - Santa Clara (CA)	1976	To Present	\$40,000,000	\$145,656,481	2,500,000	-	\$58.26	-
28 World of Sid and Marty Kroff (GA)	1976	1976	\$14,000,000	\$90,973,768	-	300,000	-	\$169.93
29 Great America - Gurnee (Six Flags Great Escape) (IL)	1976	To Present	\$40,000,000	\$145,656,481	2,500,000	-	\$58.26	-
30 Libertyland (TN)	1976	2005	\$15,000,000 *	\$54,621,180	400,000	-	\$121.38	-
31 Canada's Wonderland (Toronto, ON)	1981	To Present	\$116,000,000	\$264,507,555	2,300,000	2,200,000	\$115.00	\$120.23
32 Epcot at Walt Disney World (FL)	1982	To Present	\$1,200,000,000	\$2,578,346,114	8,000,000	-	\$332.29	-
33 Six Flags Autoworld (MI)	1984	1986 or '87	\$50,100,000	\$114,239,901	1,000,000	-	\$114.24	-
34 Kentucky Kingdom (Six Flags Kentucky Kingdom) (KY)	1987	To Present	\$12,900,000	\$23,544,998	-	240,000	-	\$96.10
35 Sea World Texas (TX)	1988	To Present	\$155,000,000	\$271,665,342	3,000,000	2,800,000	\$90.56	\$97.02
36 Disney's Hollywood Studios (Disney-MGM Studios until 2007) (I)	1989	To Present	\$400,000,000	\$668,845,161	4,000,000	8,000,000	\$167.21	\$83.61
37 Universal Studios Florida (FL)	1990	To Present	\$600,000,000	\$951,837,796	-	5,300,000	-	\$161.33
38 Fiesta Texas (Six Flags Fiesta Texas) (TX)	1992	To Present	\$100,000,000	\$147,764,747	2,000,000	1,982,000	\$73.89	\$74.56
39 Knott's Camp Snoopy (The Park at the Mall of America) (MN)	1992	2008	\$65,000,000	\$96,060,086	1,800,000	1,800,000+	\$53.37	\$53.37
40 MGM Grand Adventures Theme Park (NV)	1993	2000	\$110,000,000	\$157,838,201	1,600,000	-	\$98.65	-
41 Elitch's Garden (Six Flags Elitch Garden) (CO)	1995	To Present	\$90,000,000	\$122,446,063	-	900,000	-	\$136.05
42 Wild Adventures (Valdosta, GA)	1996	To Present	\$10,000,000	\$12,918,505	310,000	-	\$41.67	-
43 Disney's Animal Kingdom at Walt Disney World (FL)	1998	To Present	\$600,000,000	\$1,017,629,448	10,000,000	8,600,000	\$101.76	\$118.33
44 Mission: Impossible (Alabama Adventure) (AL)	1998	To Present	\$65,000,000	\$82,682,393	700,000	400,369	\$118.12	\$206.52
45 Legoland California (CA)	1999	To Present	\$130,000,000	\$161,791,477	1,900,000	1,450,000	\$68.15	\$111.58
46 Universal's Islands of Adventure (FL)	1999	To Present	\$1,000,000,000	\$1,244,549,820	-	6,000,000	-	\$207.42
47 Jazzland (Six Flags New Orleans) (LA)	2000	2005	\$138,000,000	\$166,162,578	1,410,000	1,410,000	\$117.85	\$117.85
48 Discovery Cove (FL)	2000	To Present	\$390,000,000	\$421,428,829	200,000	-	\$2,107.13	-
49 The Holy Land Experience (FL)	2001	To Present	\$16,000,000	\$18,732,197	200,000	288,000	\$93.66	\$65.04
50 Disney's California Adventure (CA)	2001	To Present	\$1,400,000,000	\$1,638,067,194	7,000,000	5,000,000	\$234.15	\$327.41
51 Bortanle Gardens (Gloria Gardens) (CA)	2001	To Present	\$100,000,000 *	\$117,076,228	750,000	280,000	\$156.10	\$418.13
52 Hard Rock Park (SC)	2008	? To Present ?	\$400,000,000	\$400,000,000	3,000,000	780	\$133.33	-

Πηγή: scholarworks, 2017

Στον παραπάνω πίνακα παρουσιάζεται το αρχικό κόστος κατασκευής (σε δολάρια) των 52 θεματικών πάρκων κατά το πρώτο έτος λειτουργίας τους. Οι δύο τελευταίες στήλες παρέχουν τα δεδομένα στα οποία αναλύθηκαν. Ο αριθμός των επισκεπτών και το επενδυτικό δολάριο ανά πραγματικό επισκέπτη καταγράφεται στην τελευταία στήλη του πίνακα.

## 5.1. ΦΛΟΡΙΝΤΑ

### 5.1.1 ORLANDO: Η ΠΟΛΗ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ

Τα δημοφιλέστερα θεματικά πάρκα στο Ορλάντο ανήκουν στη Walt Disney και το Universal Orlando. Πρόκειται για δυο ξεχωριστά συγκροτήματα πάρκων, μιας αλλά στην ουσία μιλάμε για δυο ολόκληρους κόσμους διασκέδασης. Στα δύο αυτά πάρκα αυτά περιέχονται άλλα 12, με ποικιλία εστιατορίων, νυχτερινών κέντρων και διοργανώσεις παραστάσεων. Το Orlando θα μπορούσε συνεπώς να χαρακτηριστεί ως η πρώτη μεγαλούπολη θεματικό πάρκο (Reisinger, 2009).

Εικόνα 5.2 Universal Island of Adventure



Πηγή: universalorlandoyouth, 2019

Το Universal Island of Adventure βρίσκεται στο Ορλάντο της Φλόριντα. Άνοιξε στις 28 Μαΐου 1999. Πριν από την κατασκευή του Islands of Adventure, η τοποθεσία είχε αρχικά σχεδιαστεί για το εμπορικό κέντρο 'Galleria Orlando' το 1985, αλλά τελικά ακυρώθηκαν το 1990. Η επέκτασή του οδήγησε σε σημαντική αύξηση της επισκεψιμότητας, και το 2013 το Islands of Adventure κατέλαβε την έβδομη θέση και την ενδέκατη διεθνώς αφού δέχτηκε 8,1 εκατομμύρια επισκέπτες. Το όγδοο νησί, το Skull Island, άνοιξε στις 13 Ιουλίου 2016 και έχει θέμα franchise του King Kong.

## Βόλτες

Wizarding World of Harry Potter - Hogsmeade : Η πιο δημοφιλής ζώνη των Νήσων της Περιπέτειας. Διαθέτει μια διασκεδαστική σειρά θεματικών περιοχών εμπνευσμένες από τον Χάρι Πότερ, όπως το Κάστρο του Hogwarts και το Απαγορευμένο Δάσος. Εκεί βρίσκεται ο κόσμος της μαγείας της JK Rowling με μια περιπέτεια μέσα από το αξιοθέατο του Χάρι Πότερ και το Απαγορευμένο Ταξίδι, και μπορεί κανείς να πετάξει σαν ένα μυθικό πλάσμα στην πίστα της πτήσης του Hippogriff. Marvel Super Hero Island- Οι αναγνώστες των κόμικς της Marvel θα ξέρουν ακριβώς τι συμβαίνει εδώ. Πρόκειται για αξιοθέατα και χαρακτήρες μεγάλου μεγέθους, όπως ο προσομοιωτής 3D Amazing Adventures of Spider-Man. The Lost Continent - Ένας κόσμος αρχαίων μύθων και θρύλων. Διαθέτει ατομικά αξιοθέατα, όπως το 'Sinbad's Bazaar', το 'Lost City' και δυο διαφορετικές εκπομπές ζωντανής δράσης: Το όγδοο ταξίδι του Sinbad και το Puryidon's Fury. Port of Entry – Βρίσκεται στην είσοδο του Islands of Adventure. Στο κέντρο του δεσπόζει ο φάρος του Pharos, ο οποίος στέλνει μια ακτίνα φωτός στον νυχτερινό ουρανό ώστε να προσελκύσει επισκέπτες. Εκτός από αυτό, στο Port of Entry υπάρχουν πολλά καταστήματα, εστιατόρια και άλλες υπηρεσίες. Toon Lagoon - Εδώ υπάρχει δράση και αδρεναλίνη, με κύριο θέμα το νερό και χαρίζει εμπειρίες τόσο στα παιδιά όσο και τους ενήλικες. Τα τρία κύρια αξιοθέατα εδώ περιλαμβάνουν το Dudley Do-Right's Ripsaw Falls (log flume), το Popeye και το Bluto's Bilge-Rat Barges και τέλος το Me Ship, The Olive, μια παιδική χαρά με θέμα το πλοίο του Popeye (απευθύνεται στα μικρά παιδιά). Jurassic Park- Ένα ταξίδι στο παρελθόν - περίπου 16 εκατομμύρια χρόνια πίσω. Προσφέρει μια σειρά από διαφορετικές βόλτες με θέμα τις διάσημες ταινίες δεινοσαύρων. Pteranodon Flyers- Διθέσια ή τριθέσια αυτοκίνητα περνούν γύρω από μια αναρτημένη πίστα.

Skull Island, αυτή η περιοχή έχει θέμα τη σύγχρονη ερμηνεία του κλασικού κινηματογραφικού μύθου του King Kong. Το αξιοθέατο των αστέρων είναι το Skull Island: Reign of Kong , ένα τρισδιάστατο ταξίδι με βασικό χαρακτήρα τον φημισμένο πίθηκο. Seuss Landing- Αυτή η περιοχή διασκέδασης είναι ιδανική για παιδιά. Πρόκειται για μια σειρά από αξιοθέατα και παραστάσεις με θέμα τον Δρ. Seuss, των The Cat in the Hat και το Caro-Seuss-el.

Εικόνα 5.3 Skull Island



Πηγή: universal orlando, 2020

Είναι πολύ δημοφιλές στις Ηνωμένες Πολιτείες και προσελκύει μεγάλο αριθμό επισκεπτών, προσφέροντας βόλτες, παιχνίδια και άλλες δραστηριότητες εμπνευσμένα από το Χόλυγουντ. Εκτός από μια γκάμα επιλογών για φαγητό και ψώνια, διαθέτει αξιοθέατα μεγάλου μεγέθους όπως το The Wizarding World of Harry Potter - Diagon Alley, Transformers: The Ride 3D, Race Through New York με πρωταγωνιστή τον Jimmy Fallon, Men in Black Alien Attack και The Simpsons. Despicable Me: Minion Mayhem - Οι θαυμαστές αυτών των μικρών κίτρινων minion θα λατρεύουν αυτή τη βόλτα εμπνευσμένη από την ταινία. Η διαδρομή οδηγεί σε μια περιπέτεια (από την άνεση ενός καθίσματος προσομοιωτή) μέσα από μερικές διάσημες σκηνές του 'blockbuster' του Χόλυγουντ. Men In Black: Alien Attack - Αυτή η σκοτεινή ατμοσφαιρική βόλτα εντάσσει το κοινό στην ταινία και τους υποχρεώνει να ξεπεράσουν την επίθεση των εξωγήινων μέσα σε κινούμενο αυτοκίνητο.

Transformers: The Ride 3D - Αυτή η διαδρομή προσφέρει μεγάλη δράση σε μόλις λίγα λεπτά διασκέδασης. Με τη λειτουργία των 3D γυαλιών, οι θεατές μπορούν να απολαύσουν την εμπειρία, βλέποντας ρομπότ σε μέγεθος πολυκατοικίας. Ο Χάρι Πότερ και η απόδραση από το 'Gringotts' - μέρος του ευρύτερου κόσμου του Χάρι Πότερ - Diagon Alley, αυτή η διασκεδαστική διαδρομή συνδυάζει κινούμενες οθόνες και κινούμενα αυτοκίνητα, ικανά να περιστρέφονται 360 μοίρες.. Τα οπτικά εφέ που παρουσιάζονται στις βόλτες είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακά και κερδίζουν αμέσως κάθε επισκέπτη. Hollywood Rip Ride Rockit - Μία από τις πιο συναρπαστικές βόλτες. Αυτό το τρενάκι περνάει από το έδαφος πάνω σε έναν τεράστιο πύργο και περιστρέφει κυκλικά



τους αναβάτες του. The Simpsons Ride - Αυτή η βόλτα μεταφέρει το κοινό του στον τρελό κόσμο του Σπρίνγκφιλντ και των Σίμπσονς. Revenge of the Mummy: The Ride - Αυτή η ημι-ψηφιακή βόλτα με φάντασμα, μεταφέρει τους επισκέπτες του μέσα στους υπόγειους τάφους της Αρχαίας Αιγύπτου. Σε κάθε στροφή εμφανίζονται μούμιες με τρομακτικά εφέ ενώ κινούνται στο σκοτάδι προκαλώντας τρόμο.

### 5.1.2. SEA WORLD

Το SeaWorld του Ορλάντο είναι ένα από τα θεματικά πάρκα θαλάσσιας ζωής με τις περισσότερες επισκέψεις στις Η.Π.Α., γνωστότερα για τη σειρά με βόλτες με θέμα το νερό και rollercoaster, εκθέσεις και παραστάσεις. Στο πάρκο βρίσκεται η σήραγγα Shark Encounter που σας επιτρέπει στους επισκέπτες να περπατήσουν μέσα σε έναν υποβρύχιο κόσμο, καθώς και τα Dolphin Cove και Stingray Lagoon, προσφέρουν μια μοναδική εμπειρία με τα ζώα.

Εικόνα 5.4 SeaWorld Orlando



Πηγή: wemertgrouprealty, 2019

Το πάρκο SeaWorld 200 στρεμμάτων χωρίζεται σε διαφορετικές θαλάσσιες περιοχές. Το λιμάνι αποτελεί την πύλη εισόδου για τους επισκέπτες. Εκεί μπορούν να εξερευνήσουν το πάρκο και να έχουν πρόσβαση σε όλες τις περιοχές. Στην θαλάσσια περιοχή των 'Shallows' βρίσκεται το 'Dolphin Theatre' και το θολωτό 'Turtle Trek' ενώ το

συναρπαστικό τρενάκι ‘Manta’ πετάει από πάνω. Οι επισκέπτες μπορούν να θαυμάσουν μερικά ελαφρώς πιο μυστηριώδη πλάσματα που κατοικούν στον πυθμένα του ωκεανού, κατευθυνόμενοι προς το «Sea of Legends». Εκεί υπάρχουν δημοφιλή διαδρομές. Οι επισκέπτες κατευθύνονται με σκάφος προς το ‘Journey to Atlantis’ στη θρυλική χαμένη πόλη, καθώς και το ‘Kraken’, ένα λούνα πάρκ χωρίς πάτωμα και οδηγεί σε έναν υποβρύχιο κόσμο.

Το κύριο σχέδιο της Θάλασσας του Μυστηρίου είναι η εντυπωσιακή σήραγγα του καρχαρία. Εκεί βρίσκεται και ένα εστιατόριο, το ‘Shark’s Underwater Grill & Bar’, όπου μπορεί κανείς να απολαύσει το γεύμα του βλέποντας τους τεράστιους θηρευτές να κολυμπούν γύρω. Τέλος, το Sea of Power είναι το ιδανικό μέρος για παρακολούθηση διάσημων παραστάσεων της SeaWorld στο Shamu Stadium, ενώ υπάρχουν επίσης μερικές προσομοιώσεις και εκθέσεις ζώων στο Wild Arctic. Η τελευταία διαδρομή δεν είναι θάλασσα, αλλά το Sesame Street Land στο SeaWorld. Είναι ένα αγαπημένο με τα παιδιά και υπόσχεται φιλικά προς την οικογένεια αξιοθέατα, όπως αναρριχήσεις και μια παιδική χαρά.

### 5.1.3. AQUATICA PARK

Ένα από τα πιο δημοφιλή water park του Ορλάντο, βρίσκεται στο SeaWorld, νότια του Downtown Orlando. Έχει έκταση 59 στρέμματα και περιλαμβάνει νεροτσουλήθρες βόλτες σε σχέση με το υδάτινο στοιχείο:

Εικόνα 5.5 Νεροτσουλήθρες στο water park του Ορλάντο





## Βόλτες

Το Dolphin Plunge - Είναι μια βόλτα που μεταφέρει τους επισκέπτες μέσω ενός διαφανή σωλήνα/ τσουλήθρα, στο χώρο των δελφινιών. Το Ihu's Breakaway Falls- Λέγεται ότι είναι ο μοναδικός πύργος του είδους του στο Ορλάντο, με τους γενναίους αναβάτες να περιμένουν ο ένας δίπλα στον άλλο στην κορυφή της νεροτσουλήθρας πριν κάποιος πέσει στη λήθη.

Άλλα αξιοθέατα υψηλής αδρεναλίνης που υπάρχουν στο Aquatica είναι το συναρπαστικό «Ray Rush», «Taumata Racer», «Omaka Rocka», «KareKare Curl» και το «Tassie's Twisters». Ένας τεράστιος νεροχύτης μέσω του οποίου κατεβαίνει ο επισκέπτης στο κάτω μέρος της βόλτας. Κάποιες πιο ήρεμες βόλτες θεωρούνται οι «Walkabout Waters», «Loggerhead Lane» ή «Roar's Rapids». Η τιμή εισιτηρίου για δύο μέρες στο πάρκο ανέρχεται στα 99 δολάρια.

Εικόνα 5.6 Ο τεράστιος νεροχύτης



Πηγή: orlandoticketconnection, 2020



#### 5.1.4. DISNEY'S MAGIC KINGDOM

Το Disney Magic Kingdom ήταν το πρώτο αξιοθέατο που άνοιξε στο Walt Disney World του Ορλάντο το 1971 και παραμένει ένα από τα πιο δημοφιλή στον πλανήτη. Με το εμβληματικό κάστρο της Σταχτοπούτας ως κεντρικό σκηνικό, υπόσχεται μια ποικιλία βολτών εμπνευσμένες από τη Disney. Πολλά roller coaster και αξιοθέατα εκτείνονται σε μια τεράστια τοποθεσία 107 στρεμμάτων (σε μικρή απόσταση νοτιοδυτικά από το κέντρο του Ορλάντο). Ενώ πολλά πάρκα έχουν προστεθεί στο Disney World από την έναρξή του, το Magic Kingdom διατηρεί τη θέση του ως το κορυφαίο λούνα πάρκ για μικρά παιδιά που επιθυμούν να εκθαμβωθούν από τους αγαπημένους τους χαρακτήρες καθώς ζωντανεύουν μαγικά γύρω τους.

Εικόνα 5.7 Magic Kingdom



Πηγή: bestoforlando, 2019

#### Βόλτες

Με σχεδόν 20 εκατομμύρια επισκέπτες ετησίως, κατατάσσεται σταθερά ως το καλύτερο θεματικό πάρκο στον κόσμο. Χωρίζεται σε 6 διαφορετικές θεματικές περιοχές : Adventureland, Fantasyland, Frontierland, Tomorrowland, Main Street και Liberty Square.

Adventureland - Εμπνευσμένο από τις τροπικές ζούγκλες της Αφρικής, της Ασίας και της Νότιας Αμερικής. Αυτό είναι το μέρος του σκοτεινού κόσμου των Πειρατών της Καραϊβικής. Οι επισκέπτες του μπορούν να επιπλεύσουν στον ποταμό (προσομοιωτή) 'Jungle Cruise'. Το Fantasyland - Είναι εμπνευσμένο από τα μεσαιωνικά φεστιβάλ και

το Halloween που εμφανίζεται σε πολλές ταινίες της Walt Disney. Είναι ένας μικρός κόσμος, με κύριο θέμα την πτήση του Πίτερ Παν και το τρένο επτά νάνων. Frontierland – Αναδρομή στο παρελθόν- στην Άγρια Δύση με τη διασκεδαστική βόλτα ‘Splash’ ύψους 50 ποδιών, το ‘Big Thunder Mountain Railroad’ και τον διαδραστικό ήχο animatronic ‘Country Bear Jamboree’ και αφορά τους νέους και τα παιδιά. Η Tomorrowland - Όπως υποδηλώνει το όνομα, δίνει τη δυνατότητα στους επισκέπτες να δουν το μέλλον, είτε από μια σύγχρονη προοπτική, είτε αυτή των οραματιστών πριν από 50 χρόνια. Οι βόλτες εδώ είναι κατάλληλες για όλες τις ηλικίες, με το κλασικό ‘Space Mountain’ που εξακολουθεί να αποδεικνύεται δημοφιλές μαζί με το ‘Astro Orbiter’ που περιστρέφει πυραύλους και η πίστα ‘Speedway’.

Main Street, USA – Το κατάλληλο σημείο για τη λήψη της εμβληματικής φωτογραφίας με φόντο το κάστρο της Σταχτοπούτας. Εδώ βρίσκονται τα περισσότερα καταστήματα και παρατηρείται έντονη δραστηριότητα. Το Liberty Square – Εδώ βρίσκονται μερικά από τα κλασικά αξιοθέατα της Disney. Μια αποικιακή πόλη με θέμα εμπνευσμένο από την Αμερικανική Επανάσταση. Εδώ βρίσκεται το στοιχειωμένο μέγαρο ‘Liberty Belle Riverboat’ και η αίθουσα των Προέδρων.

Το θέρετρο άνοιξε την 1η Οκτωβρίου 1971, στη λίμνη Buena Vista της Φλόριντα, μαζί με το θεματικό πάρκο Magic Kingdom και τρία ξενοδοχεία του και τα εγκαίνια του Epcot το 1982, τα Disney-MGM Studios (τόρα Disney Studios Hollywood), το Disney's Typhoon Lagoon το 1989, το Disney's Blizzard Beach το 1995, το Disney's Animal Kingdom το 1998, το Disney Springs. Διαθέτει πολλά καταστήματα και ψυχαγωγικά συγκροτήματα, οκτώ γήπεδα γκολφ και 18 νέα ξενοδοχεία. Είναι το μεγαλύτερο και πιο δημοφιλές θέρετρο διακοπών στον κόσμο, με τέσσερα θεματικά πάρκα, δύο water parks, ένα συγκρότημα αγορών, εστιατορίων και ψυχαγωγίας. Η έκτασή του είναι 27.258 στρέμματα (Reisinger, 2009).

#### *5.1.5. DISCOVERY COVE*

Πρόκειται για ένα δίδυμο πάρκο του SeaWorld Orlando και Aquatica Orlando. Είναι ιδανικό για αναψυχή και βρίσκεται σε ένα φυσικό περιβάλλον. Παρέχει με ασφάλεια τη δυνατότητα απόλαυσης μοναδικών εμπειριών, όπως κολύμπι με δελφίνια. στο ‘Dolphin Lagoon’, το οποίο βρίσκεται στην καρδιά του πάρκου και δίνει στους επισκέπτες 30 λεπτά κατά τη διάρκεια των οποίων μπορούν να αγγίξουν, να παίξουν, να κολυμπήσουν και ακόμη και να μάθουν να επικοινωνούν μαζί του καθοδηγώντας τα με το ραχιαίο

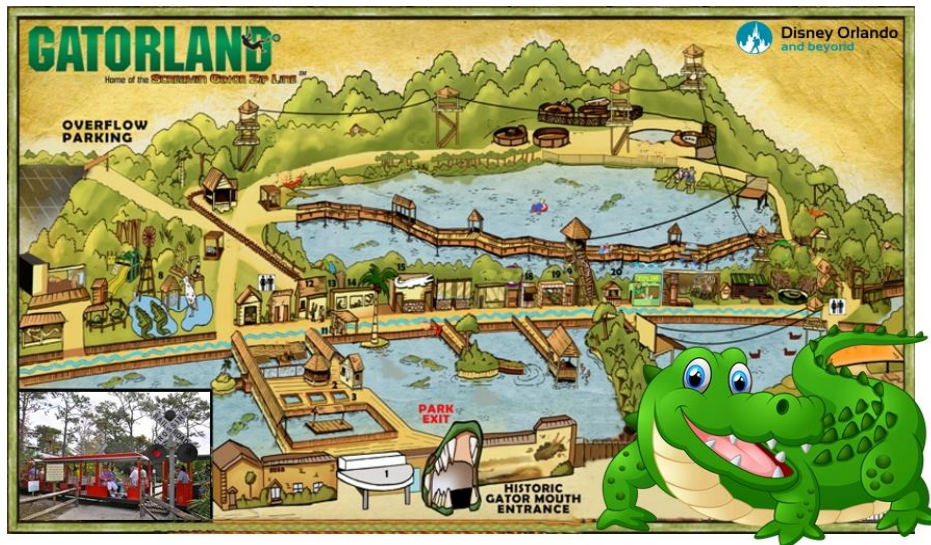
περὺγιό τους. Όλα αυτά βρίσκονται υπό την επίβλεψη έμπειρων εκπαιδευτών, διασφαλίζοντας ότι ούτε οι επισκέπτες ούτε τα ζώα κινδυνεύουν.

Μια άλλη περιοχή του πάρκου περιέχει το ‘Grand Reef’ . Πρόκειται για σημείο κοραλλιογενούς υφάλου και εκεί ζουν χιλιάδες ψάρια.. Ο επισκέπτης μπορεί να κολυμπήσει με αναπνευστήρα και να εξερευνήσει τον ύφαλο από κοντά με το ‘SeaVenture’, μια υποβρύχια περιήγηση. Το Discovery Cove Orlando αναδημιουργεί επίσης ένα τροπικό περιβάλλον ποταμών, δίνοντάς την ευκαιρία να αλληλεπίδρασης με πλάσματα γλυκού νερού όπως οι βίδρες Η θεματολογία του όμως εν περιορίζεται στο στοιχείο του νερού. Διαθέτει ένα μεγάλο κλουβί, το οποίο φιλοξενεί πάνω από 250 τροπικά πουλιά- περισσότερα από 30 είδη. Είναι μια ειδικά σχεδιασμένη εγκατάσταση που δεν κρατάει τα πουλιά φυλακισμένα, αλλά μπορούν να πετούν ελεύθερα. Οι τιμές εξαρτώνται από το πακέτο της επιλογής του καθενός καθώς και από την ημέρα της επίσκεψης.

#### *5.1.6. GATORLAND*

Το Gatorland στο Ορλάντο συνδυάζει τη φύση, την άγρια φύση και την διασκέδαση μέσω θεματικών δραστηριοτήτων. Δίνεται η ευκαιρία στους επισκέπτες να απολαύσουν κάποια από τα πιο δημοφιλή αξιοθέατα της πόλης (εκτός της Disney και της Universal). Βρίσκεται σε μια βαλτώδη περιοχή, ακριβώς νότια της πόλης του Ορλάντο και έχει έκταση 110 στρέμματα. Είναι επίσης γνωστό και ως ‘Alligator Capital of the World’. Υπόσχεται άφθονη οικογενειακή (και ασφαλή) διασκέδαση με βόλτες όπως ο πύργος παρατήρησης, παραστάσεις αλιγάτορα και κροκόδειλων, βόλτες στον βάλτο αλλά και καθημερινές παραστάσεις. Τα εισιτήρια στο Gatorland ξεκινούν από 27 δολάρια για ενήλικες και 19 δολάρια για παιδιά κάτω των 13 ετών.

Εικόνα 5.8 Χάρτης του Gatorland



Πηγή: disneyorlandoandbeyond, 2020

### Βόλτες

Το Screamin' Gator Zip Line- Κάνει διαδρομή από τον κροκόδειλο του Gatorland Το ταξίδι κάνει πέταγμα ύψους 370 μέτρων. Η τιμή των εισιτηρίων είναι περίπου 69,99 δολάρια (συμπεριλαμβανομένης της πλήρους ημέρας πρόσβασης στο υπόλοιπο πάρκο). Rookier Wrestling- Έχει μήκος περίπου 3 μέτρα. Το κοινό μπορεί να πλησιάσει κοντά σε έναν από τους φημισμένους αλιγάτορες του Ορλάντο. Εκπαιδευτής για μια μέρα- Συμπεριλαμβανομένων πρακτικών συναντήσεων με τα ερπετά. Τα εισιτήρια κοστίζουν περίπου 125 δολάρια. Gator Night Shrine- Πρόκειται για βόλτα στο σκοτάδι. Τα εισιτήρια για την περιοδεία 60-90 λεπτών (η οποία ξεκινά γύρω από το σούρουπο), κοστίζουν περίπου 19,99 δολάρια. Αυτή η περιοχή είναι συνήθως κλειστή για το κοινό, αλλά με επιπλέον 10 δολάρια δίνεται πρόσβαση στην 'πίσω από τα παρασκήνια' για 1 ώρα, επιτρέποντάς στο κοινό να πλησιάσει τα πεινασμένα θηρία.

### 5.1.7. DISNEY'S HOLLYWOOD ADVENTURE

Είναι ένα μεγάλο θεματικό πάρκο στο τεράστιο Walt Disney World στο Ορλάντο, προσελκύοντας εκατομμύρια επισκέπτες κάθε χρόνο λόγω των εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων. Εμπνευσμένο από τις ταινίες της Disney της δεκαετίας του 1930 και του 1940, ο τεράστιος χώρος εκτείνεται σε 135 στρέμματα νοτιοδυτικά του Ορλάντο,

αποτελώντας το ένα τέταρτο του ευρύτερου συγκροτήματος Walt Disney World, το οποίο περιλαμβάνει τα υπόλοιπα πάρκα Magic Kingdom, Epcot και Animal Kingdom.

Εικόνα 5.9 Walt Disney World



Πηγή: disneyarks, 2019

### Βόλτες

Οι βόλτες του, χωρίζονται σε 6 θεματικές περιοχές, η καθεμία αφιερωμένη σε ένα διαφορετικό θέμα που σχετίζεται με τη Disney που περιλαμβάνει βόλτες, αξιοθέατα, παραστάσεις, κι καταστήματα. Αυτές οι περιοχές είναι η Hollywood Boulevard (στην κύρια είσοδο του πάρκου), η λίμνη Echo, η Grand Avenue, το Animation Courtyard, το Toy Story Land και η Sunset Boulevard (Sun, 1994).

Η Λεωφόρος Χόλυγουντ- ακριβώς στην είσοδο, αυτός ο μακρύς δρόμος είναι γεμάτος με θεματικά καταστήματα που πωλούν κυρίως προϊόντα της Disney, καθώς και μερικά εστιατόρια. Υπάρχουν επίσης κάποιες βόλτες όπως το The Great Movie Ride, με θέματα κλασικά του Χόλιγουντ, όπως Alien, Casablanca και The Wizard of Oz. Η Λίμνη Έχο- Με θέμα τη Χρυσή Εποχή του Ταξιδιού του Χόλιγουντ, αυτή η μικρή λιμνοθάλασας χαρίζει στιγμιότυπα όπως το Star Tours - The Adventures Continue (μια διαδρομή με προσομοιωτή κίνησης 3D), η Ακαδημία Εκπαίδευσης Jedi, και επίσης το εξαιρετικά δημοφιλές Indiana Jones Epic Stunt Spectacular, μια ζωντανή δράση που οδηγεί τους επισκέπτες του σε περιπέτεια μέσω της ταινίας του Spielberg, Raiders of the Lost Ark. Grand Avenue - Με θέμα την ιστορική συνοικία του Λος Άντζελες με το ίδιο όνομα, το



κύριο αξιοθέατο της Grand Avenue είναι το Muppet Vision 3D, το οποίο αξίζει να δει κανείς, θαυμάζοντας τα ειδικά εφέ και τη διασκεδαστική ιστορία του. Ορισμένες από τις θεματολογίες των εστιατορίων αντλούν επίσης τη θεματολογία τους από τα Muppets.

Toy Story Land- με τα αξιοθέατα και τις βόλτες αφιερωμένες στη σειρά ταινιών της Pixar. Το μεγάλο αξιοθέατο εδώ είναι το Toy Story Mania, που οδηγεί σε μια διαδραστική περιπέτεια 4D μέσω της διάσημης ταινίας με τους ήρωες της ταινίας Buzz Lightyear, Woody και Andy. Αυτή- Εδώ οι επισκέπτες έχουν τη δυνατότητα να συναντήσουν διάσημους χαρακτήρες. Η 'Λεωφόρος Μίκυ', στην πραγματικότητα πρόκειται για μια υποενότητα του 'Animation Courtyard' .Αξίζει τον κόπο να θαυμάσει κανείς τα εκθέματά της καθώς αποτυπώνεται με μεγάλη λεπτομέρεια η ζωή και κληρονομιά της Walt Disney, συμπεριλαμβανομένων μερικών σπάνιων φωτογραφιών, σχεδίων και μοντέλων. Στην ευρύτερη περιοχή, υπάρχουν δύο ζωντανές παραστάσεις, το 'Disney Junior Live on Stag' και το 'Voyage' της Μικρής Γοργόνας. Λεωφόρος Sunset- Σπίτι του Disney Studios Hollywood- ο τεράστιος Πύργος. Αυτή είναι η περιοχή που πρέπει να επισκεφθεί όποιος αναζητά αδρεναλίνη - Η γνωστή βόλτα που έχει πρωταγωνιστή τον Aerosmith. Το Sunset Boulevard διαθέτει δυο αμφιθέατρα για ζωντανές παραστάσεις προγραμματισμένες καθ 'όλη τη διάρκεια της ημέρας.

#### *5.1.8. Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΟΥ DISNEY*

Ο κόσμος του Disney parks, Experiences and Products Inc., πρώην Walt Disney Parks και Resorts Worldwide Inc (και Disney Parks ανεπίσημα), αποτελούν έναν από τους τέσσερις μεγαλύτερους επιχειρηματικούς τομείς ολόκληρης της εταιρίας. Ημερομηνία ίδρυσης η πρώτη Απριλίου του έτους 1971. Ξεκινώντας από το 1958 με τη σύμβαση των Economics Research Associates (ERA) εργάστηκε με σκοπό να βρεθεί μια τοποθεσία για ένα άλλο θέρετρο της Disney. Ο ERA πρότεινε την περιοχή της Φλόριντα.

Τον Νοέμβριο του 1963, ο Walt Disney έκανε ένα ταξίδι στη Φλόριντα για τελική επιλογή της τοποθεσίας. Το 1962, η Disney Productions αγόρασε το Celebrity Sports Center (άνοιξε στις 17 Σεπτεμβρίου 1960 στο Ντένβερ του Κολοράντο) από τους ιδιοκτήτες του, συμπεριλαμβανομένων των Walt Disney, Art Linkletter και Disney Payne, για χρήση ως κέντρο εκπαίδευσης προσωπικού για το δεύτερο θέρετρο. Το 1963, ο Roy έκανε σχέδια για αγορά 5.000 έως 10.000 στρεμμάτων (το οποίο πραγματοποιήθηκε το 1964, συγκεντρώνοντας 27.443 στρέμματα μέχρι τον Οκτώβριο του 1965).

Σχέδια για τη Φλόριντα : Τα σχέδια για τη δημιουργία του Walt Disney World ανακοινώθηκαν στο κοινό το Νοέμβριο του 1965. Η νομοθεσία που καθορίζει την περιοχή Reedy Creek Improvement υπογράφηκε από τον κυβερνήτη της Φλόριντα, Claude R. Kirk, Jr., στις 12 Μαΐου 1967, επιτρέποντας στη Disney να προχωρήσει σχεδιάζοντας το δεύτερο πάρκο. Το 1959, το Disneyland- Alweg Monorail System που ανήκει στην WED εγκαταστάθηκε στη Disneyland. Η πρώτη νέα τοποθεσία της Disneyland, η πλατεία της Νέας Ορλεάνης, άνοιξε το 1966. Το Tomorrowland ανανεώθηκε το 1967 με επτά νέες βόλτες. Η ομάδα σχεδιασμού και αρχιτεκτονικής και το όνομα WED Enterprise αγοράστηκαν από την εταιρεία Walt, και μετονομάστηκε σε Retlaw Enterprise. Επίσης οργανώθηκαν παρελάσεις με ‘ζωντανούς χαρακτήρες’ από τα καρτούν. Το Walt Disney World ξεκίνησε να λειτουργεί από 1 Οκτωβρίου 1971 μαζί με το Magic Kingdom το οποίο είχε κόστος κατασκευής 400 εκατομμύρια δολάρια. Την επόμενη χρονιά η Disneyland επεκτάθηκε με ακόμη ένα τμήμα, το ‘Bear Country’ το οποίο αντικατέστησε το ‘Indian Village’.

#### *5.1.9. WALT DISNEY WORLD*

Είναι ένα συγκρότημα ψυχαγωγίας στο Bay Lake και Lake Buena Vista Florida, στις Ηνωμένες Πολιτείες, κοντά στις πόλεις Orlando και Kissimmee. Άνοιξε την 1η Οκτωβρίου 1971 και ανήκει στην ‘Disney Parks Experience and Products’- ένα τμήμα της ‘Walt Disney Company’. Ολόκληρο το συγκρότημα καλύπτεται από έκταση περίπου 25.000 στρεμμάτων (από τα οποία μόνο τα μισά έχουν αξιοποιηθεί). Περιλαμβάνει τέσσερα θεματικά πάρκα (που αποτελούνται από Magic Kingdom, Epcot, Disney's Hollywood Studios και Disney's Animal Kingdom), δύο water parks, 27 θεματικά ξενοδοχεία, εννέα ξενοδοχεία εκτός των Disney, πολλά γήπεδα γκολφ, περιοχή κάμπινγκ και το υπαίθριο εμπορικό κέντρο ‘Disney Springs’. Σχεδιάστηκε ώστε να συμπληρώσει τη ‘Disneyland’ στο Anaheim της Καλιφόρνια, το οποίο άνοιξε το 1955. Το ‘The Florida Project’. Ο αδελφός του Walt Disney, ο Roy ήταν εκείνος που επέμενε να αλλάξει το όνομα ολόκληρου του συγκροτήματος από Disneyworld, σε Walt Disney World, διασφαλίζοντας ότι οι άνθρωποι θα θυμούνται ότι το έργο του Walt. Το 2018, αποτελούσε το τουριστικό θέρετρο με τις περισσότερες επισκέψεις στον κόσμο, με μέση ετήσια συμμετοχή πάνω από 58 εκατομμύρια. Πρόκειται για εμβληματικό προορισμό της παγκόσμιας εταιρικής επιχείρησης της Disney και έχει γίνει πλέον ένα δημοφιλές βασικό στοιχείο στην αμερικανική κουλτούρα. Το Magic Kingdom λειτουργεί από 1 Οκτωβρίου



1971, το Epcot από 1 Οκτωβρίου 1982, το Disney's Hollywood Studios από 1 Μαΐου 1989 και το Disney's Animal Kingdom από 22 Απριλίου 1998.

Εικόνα 5.10 Walt Disney World



Πηγή: visitflorida, 2020

## Water Parks

Το Disney's Typhoon Lagoon λειτουργεί από 1 Ιουνίου 1989, το Disney's Blizzard Beach από 1 Απριλίου 1995 και το Disney's River Country από 20 Ιουνίου 1976.

## 5.2.OXAIΟ

### 5.2.1. CEDAR POINT

Έχει έκταση 1.470 στρέμματα και βρίσκεται στη χερσόνησο Έρι στο Sandusky του Οχάιο. Άνοιξε στα τέλη του 19<sup>ου</sup> αιώνα και είναι το δεύτερο παλαιότερο πάρκο ψυχαγωγίας στις Ηνωμένες Πολιτείες. Ανήκει και λειτουργεί από την 'Cedar Fair' και θεωρείται η ναυαρχίδα της αλυσίδας των λούνα πάρκ. Είναι γνωστό ως 'America's Roller Coast'. Διαθέτει ένα παγκόσμιο ρεκόρ βολτών (72 δραστηριότητες) και είναι ένα από τα πιο γνωστά στις Η.Π.Α. όπως και το 'Six Flags'. Το πιο καινούριο rollercoaster, το 'Steel Vengeance', άνοιξε για το κοινό στις 5 Μαΐου 2018. Η περίοδος λειτουργίας του πάρκου

ξεκινά από τις αρχές Μαΐου έως την τον Σεπτέμβριο, ενώ ανοίγει επίσης μόνο τα σαββατοκύριακα του Οκτωβρίου και Νοεμβρίου για τις Halloween εκδηλώσεις ‘HalloWeekends’. Είναι επίσης πολύ φημισμένο και για άλλα αξιοθέατα που βρίσκονται κοντά, όπως η παραλία με λευκή άμμο μήκους 1,6 μιλίων, ένα υπαίθριο water park το ‘Cedar Point Shores’ και το ‘Castaway Bay’. Εκεί βρίσκονται και δύο μαρίνες, ένα υπαίθριο συγκρότημα για σπορ, αθλητικό κέντρο και πολλά κοντινά θέρετρα

Εικόνα 5.11 America's Roller Coast



Πηγή:Roller coasters, 2020

Το Blue Streak, ένα ξύλινο τρενάκι λούνα πάρκ. Είναι το παλαιότερο λειτουργικό τρενάκι του πάρκου. Cedar Creek Mine Ride Ένα ατσάλινο υβριδικό τρενάκι.Corkscrew Ένα ατσάλινο ρόλερ με πολλές στροφές. Ήταν το πρώτο τρενάκι με 3 αναστροφές και το πρώτο που άνοιξε στα μέσα της λειτουργίας του πάρκου.Gate Keeper Ένα ατσάλινο ‘φτερωτό’ τρενάκι βραβεύτηκε ως το ψηλότερο και μακρύτερο φτερωτό κόστερ στον κόσμο και έχει την υψηλότερη αντιστροφή.

Gemini, ένα ατσάλινο αγωνιστικό υβριδικό roller coaster. Τη χρονιά της λειτουργίας του χαρακτηρίστηκε ως το ψηλότερο, γρηγορότερο και μεγαλύτερο coaster.

Iron Dragon Είναι ατσάλινο και αιωρούμενο. Τα υποστηρίγματα ήταν βαμμένα κίτρινα για τη χρονιά του 2004. Magnum XL 200. Τρενάκι από χάλυβα. Χαρακτηρίστηκε το μεγαλύτερο και ψηλότερο κατά το έτος της εμφάνισής του. Maverick Με πτώση 95 μοιρών, αποτελεί το πιο απότομο τρενάκι του πάρκου. Millennium Force Τρενάκι από χάλυβα. Έχει βραβευτεί καθώς έχει καταρρίψει πολλά ρεκόρ. Raptor Ανεστραμμένο τρενάκι από χάλυβα. Rougarou Ένα ατσάλινο πάτωμα χωρίς δάπεδο που ήταν γνωστό

προηγούμενος ως Mantis, το οποίο ήταν το ψηλότερο, ταχύτερο και απότομο stand-up roller coaster στον κόσμο όταν άνοιξε το 1996.

Ο Ρουγάρου εισήγαγε το 2015 ως μια ανακαινισμένη έκδοση του Mantis με νέα τρένα, νέα χρώματα και διαφορετικό θέμα. Steal Vengreance Υβριδικό, ασφάλινο τρενάκι, βραβευμένο ως το ταχύτερο του είδους στον κόσμο.

### Βόλτες

Cedar Downs Racing Derby, μια κυκλική βόλτα υψηλής ταχύτητας που μοιάζει με καρουσέλ και ιπποδρομίες. Είναι μία από τις εγκαταστάσεις του είδους του που εξακολουθούν να λειτουργούν στις Ηνωμένες Πολιτείες. Κατασκευάστηκε το 1920 από τον Prior και η περιοχή πωλήθηκε στο Cedar Point το 1965. Αρχικά βρισκόταν στο παλιό Euclid Beach Park στο ανατολικό Κλίβελαντ, όπου ονομαζόταν «Great American Racing Derby». Dodgem, μία κυκλική διαδρομή με αυτοκίνητα. Matternhorn , η κυκλική διαδρομή που κούνιες αναβάτες καθώς κινείται σε μια δεξιόστροφη κίνηση ενώ ταξιδεύουν πάνω και κάτω. MaXair , μια βόλτα με Giant Frisbee, είναι μία από τις δύο μόνο Giant Frisbees που κατασκευάστηκαν από την HUSS στον κόσμο. Ocean Motion , το πειρατικό πλοίο που προκαλεί ταλαντεύσεις και φτάνει σε ύψος 20 μέτρων. Pipe Scream, μια διαδρομή με ρυθμούς ντίσκο στην οποία ένα αυτοκίνητο ταξιδεύει κατά μήκος μιας διαδρομής 92 μέτρων, Σε σχήμα U, φτάνοντας σε ύψος 13 μέτρα. Power Tower, μια βόλτα στον πύργο combo. Εκεί υπάρχει το Space Shot όσο και ένα Turbo Drop. Το Power Tower είναι η μόνη τετράπλευρη στάση στον κόσμο, αφιερώνοντας δύο πύργους σε κάθε κύκλο πτώσης.

Professor Delbert's Frontier Fling, ένα μοντέλο Skycoaster διπλής καμάρας μήκους 46 μέτρων. Λειτουργεί ως Ripcord στο Challenge Park από το 1996 έως το 2016. Scrambler, μία βόλτα με μεγάλη στροφή. Αποτελεί την παλαιότερη κατασκευή του πάρκου. Skyhawk Η μεγαλύτερη κούνια στον κόσμο. SlingShot, με ύψος 72 μέτρων το Reverse bungee που εκτοξεύει τους αναβάτες του στα 110 μέτρα και σε ταχύτητες έως και 100 χλμ/ώρα. Super Himalaya, μια κυκλική βόλτα Music Express που ταξιδεύει με δεξιόστροφη κίνηση σε ένα κομμάτι διαφόρων υψομέτρων. Tiki Twiri, μια περιστρεφόμενη διαδρομή που περιστρέφει τους αναβάτες σε δύο μοίρες κίνησης. Παλαιότερα γνωστό ως Calypso πριν από τη μετεγκατάσταση του το 2015. Troika, μια βόλτα με τρόικα στην οποία οι αναβάτες φτάνουν σε ύψος 7,6 μέτρων.

Wave Swinger, μια βόλτα με κύμα με τοιχογραφίες ζωγραφισμένες στο χέρι. Οι αναβάτες φτάνουν σε ύψος 5 μέτρων. Wind Seeker, η πρώτη βόλτα του είδους.

Κέρδισε επίσης το βραβείο Golden Ticket για το «Καλύτερο Πάρκο Ψυχαγωγίας στον Κόσμο» από το «Amusement Today» για 16 συνεχόμενες χρονιές από το 1997 έως το 2013. Διακρίνεται από μεγάλη επισκεψιμότητα καθώς περίπου 3,6 εκατομμύρια άνθρωποι καταγράφηκαν το 2017.

### 5.3. ΤΕΞΑΣ

#### 5.3.1. SIX FLAGS AMUSEMENT PARKS

Είναι πιο γνωστά ως ‘Six Flags’ ή ‘Six Flags Theme Parks’. Πρόκειται για μια εταιρεία λούνα πάρκ, με έδρα το Grand Prairie του Τέξας. Έχει ακίνητα στον Καναδά, το Μεξικό και τις γειτονικές Ηνωμένες Πολιτείες. Διαθέτει επίσης περισσότερα θεματικά και water parks σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη εταιρεία στον κόσμο και έχει κερδίσει την έβδομη υψηλότερη θέση παγκοσμίως . Το 2019, καλωσόρισαν 32,8 εκατομμύρια επισκέπτες. Ιδρύθηκε στο Τέξας στις 5 Αυγούστου 1961. Το όνομά του προήλθε από την πρώτη ιδιοκτησία του, «Six Flags Over Texas». Η εταιρεία διατηρεί ένα εταιρικό γραφείο στο Midtown Manhattan, ενώ η έδρα της βρίσκεται στο Grand Prairie του Texas.

Εικόνα 5.12 Six Flags Theme Parks



## Amusement Parks

Το Frontier City (Oklahoma City) το οποίο λειτουργεί από το 1958, το La Ronde (Mondreal, Quebec, Canada) από το 1967, το Six Flags America (Largo, Maryland) από το 1978, το Six Flags Darien (Darien New York) από το 1981, το Six Flags Texas (San Antonio, Texas) από το 1992, το Six Flags Great Adventure (Jackson, New Jersey) από το 1974, το Six Flags Great America (Gurnee, Illions) από το 1976, το Six Flags Great Escape Theme Park & Lodge (Queensbury, New York) από το 1954, το Six Flags Magic Mountain (Velencia, California) από το 1971, το Six Flags Mexico (Mexico City) από το 1982, το Six Flags New England (Agawam, Massachussets) από το 1870, το Flags Over Texas (Arlington, Texas) από το 1961, το Six Flags St. Six Flags Over Georgia (Austell, Georgia) από το 1967 και το Six Louis (Eureka, Missouri) από το 1971.

## 5.4. ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ

### 5.4.1. *DISNEYLAND RESORT*

Ιδρύθηκε ως ένα ενιαίο πάρκο από τον Walt Disney και άνοιξε στις 17 Ιουλίου 1955, στο Anaheim της Καλιφόρνια. Το Disneyland Hotel άνοιξε για το κοινό στις 5 Οκτωβρίου 1955. Το 2001, επεκτάθηκε σημαντικά και μετονομάστηκε σε Disneyland Resort. Στις 8 Φεβρουαρίου 2001 άνοιξε το ‘Disney California Adventure Park’, 15 Δεκεμβρίου 2000 το ‘Disney's Grand Californian Hotel & Spa’, το ‘Disney's Paradise Pier Hotel’ και στις 12 Ιανουαρίου 2001 το κέντρο της Disney. Η Disneyland μετονομάστηκε σε Disneyland Park για να ξεχωρίσει από το μεγαλύτερο συγκρότημα. Η θεματολογία του επικεντρώνεται στον Mickey Mouse και σε άλλους χαρακτήρες της Disney και έχει έκταση 500 στρέμματα.



Εικόνα 5.13 Disneyland Hotel Anaheim



Πηγή: cvent, 2019

## 5.5. TOKIO

### 5.5.1. *DISNEY RESORT*

Βρίσκεται στο Urayasu, Chiba, στην Ιαπωνία, άνοιξε στις 15 Απριλίου 1983, στο Τόκιο. Στις 4 Σεπτεμβρίου 2001, το θέρετρο επεκτάθηκε με το «Tokyo DisneySea». Υπάρχουν πολλά ξενοδοχεία στις εγκαταστάσεις, αλλά μόνο τρία ανήκουν στο θέρετρο, το οποίο διαθέτει τη μεγαλύτερη εγκατάσταση στάθμευσης στον κόσμο. Σχεδιασμένο από την «Walt Disney Imagineering», το θέρετρο ανήκει και λειτουργεί πλήρως από την «The Oriental Land Company» και διαθέτει άδεια από την «The Walt Disney Company». Τα τμήματά του χωρίζονται σε πάρκα, εμπορικά κέντρα και καταλύματα.

Εικόνα 5.14 Χάρτης Disney Resort Τόκιο



Πηγή: tokyodisneyresort, 2020

## 5.6. ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

### 5.6.1. DISNEY RESORT

Το πέμπτο θέρετρο της Disney και το δεύτερο στην Ασία, άνοιξε στις 12 Σεπτεμβρίου 2005. Βρίσκεται στο Penny's Bay, Lantau Island, στο Χονγκ Κονγκ και αποτελείται από 'Χονγκ Κονγκ Disneyland', το 'Inspiration Lake Recreation Center' και τρία ξενοδοχεία. Λειτουργούν υπό την ιδιοκτησία της 'Χονγκ Κονγκ International Theme Parks', μια ενσωματωμένη εταιρεία που ανήκει από κοινού στην 'Walt Disney Company' και την κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ. Σε πρώτη φάση, καταλαμβάνει 320 στρέμματα.



Εικόνα 5.15 Ξενοδοχείο στο Hong Kong Disney Resort



## 5.7. ΚΙΝΑ

### 5.7.1. *DISNEY RESORT*

Τον Νοέμβριο του 2009, η Disney έλαβε έγκριση από την κεντρική κυβέρνηση της Κίνας για την κατασκευή ενός θεματικού πάρκου Disney. Πρόκειται για το πάρκο Disneyland της Σαγκάης, στην περιοχή Pudong. «Η Κίνα είναι μια από τις πιο δυναμικές, συναρπαστικές και σημαντικές χώρες στον κόσμο και αυτή η έγκριση σηματοδοτεί ένα πολύ σημαντικό ορόσημο για την Walt Disney Co στην ηπειρωτική Κίνα», δήλωσε ο Robert Iger, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Disney. Το θέρετρο άνοιξε στις 16 Ιουνίου 2016.

Εικόνα 5.16 Disneyland της Σαγκάης



Πηγή : <https://news.cgtn.com/news/2020-03-09/Shanghai-Disneyland-remains-closed-parts-of-the-resort>

Πίνακας 5.2 Προϋπολογισμός των θεματικών πάρκων στην Αμερική

Συνολικός τζίρος	8 δις ευρώ
Συνολική επισκεψιμότητα	145,5 εκατ.
Συνολικά έσοδα	4,3 δις ευρώ
Σύνολο μισθών που αποδόθηκαν	1,3 δις ευρώ
Κεφαλαιουχικές δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν	371,9 εκατ. ευρώ
Συνολική απασχόληση	47,590
Συνολική απόδοση φόρων	713,6 εκατ. ευρώ

Πηγή : Individual attractions and ERA, 2009

Τα 42 μεγαλύτερα πάρκα της χώρας επισκέπτονται περίπου 130 εκατομμύρια και έχουν έσοδα που αγγίζουν τα 4 δισεκατομμύρια δολάρια.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6. ΤΑ ΠΑΡΚΑ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης έχει αυξήσει σε μεγάλο βαθμό τις διασυνοριακές κινήσεις των αγαθών και κεφαλαίων αλλά ταυτόχρονα έχει επηρεάσει και τις ανθρώπινες μετακινήσεις. Στην ελληνική οικονομία, ο τουρισμός έχει πολύ σημαντική θέση στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, στην απασχόληση και τις επενδύσεις. Η πλούσια πολιτιστική κληρονομιά, η εκτεταμένη ακτογραμμή και το φυσικό περιβάλλον είναι ορισμένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που καθιστούν τη χώρα από τους σημαντικότερους τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως. Η βιομηχανία όμως των θεματικών πάρκων παρουσιάζει ελλειμματική προσφορά στην Ελλάδα συγκριτικά με άλλα Ευρωπαϊκά ή εκτός Ευρώπης κράτη (Ματζίρης, 2011).

Πίνακας 6.1 Βασικά μεγέθη του ελληνικού τουρισμού.

Συμμετοχή στο ΑΕΠ	20,8%
Συμμετοχή στην Απασχόληση	21,7%
Έσοδα από εισερχόμενο τουρισμό	17,7 δις ευρώ
Συνολική απασχόληση	946.200
Αφίξεις μη κατοίκων	31,3 εκατ.(δεν περιλαμβάνονται αφίξεις από κρουαζιέρα)
Μέση κατά κεφαλήν δαπάνη	564 ευρώ
Εποχικότητα	56 % (των αφίξεων αλλοδαπών πραγματοποιείται Ιούλιο- Σεπτέμβριο)
Συγκέντρωση προσφοράς	70% των ξενοδοχειακών κλινών σε 4 περιοχές της Ελλάδας
Ξενοδοχεία- Υποδομή	10.121/ 798.650 κλίνες

Πηγή Eurostat, 2020

Η αύξηση του εισοδήματος, του τουρισμού, και η επιθυμία για νέες εμπειρίες, οδήγησαν στη ανάπτυξη των πάρκων αναψυχής και στην Ελλάδα. Η τάση αυτή ήταν γνωστή καθώς υπήρχαν ήδη κάποια, συνήθως με τη μορφή λούνα πάρκ, τα οποία στη συνέχεια εξελίχθηκαν. Με βάση τους διεθνείς προσδιορισμούς, ουσιαστικά δεν υπάρχουν ακόμη θεματικά πάρκα, αλλά μόνο πάρκα αναψυχής, διασκέδασης και ορισμένα πάρκα «θεματικού χαρακτήρα» (Μελίδου, 2004).

## 6.1. ΑΘΗΝΑ

### 6.1.1. ALLOU FUN PARK

Είναι το πιο γνωστό πάρκο διασκέδασης της Ελλάδας και βρίσκεται στην Αθήνα, στη Λεωφόρο Κηφισού. Πρόκειται για ένα εντυπωσιακό πάρκο ψυχαγωγίας που διαθέτει παιχνίδια, βόλτες και πολλά καταστήματα. Άνοιξε το 2002 και έχει έκταση 40 στρέμματα. Πρόκειται για ένα πάρκο με δραστηριότητες και παιχνίδια που αφορούν μικρούς και μεγάλους. Διαθέτει δραστηριότητες όπως το 'Shock Tower', που φτάνει στα 40 μέτρα και το 'Πανόραμα', που θεωρείται ο μεγαλύτερος τροχός των Βαλκανίων δίνοντας τη δυνατότητα στους αναβάτες του να θαυμάσουν τη θεαματική θέα της πόλης από ψηλά.

Δίπλα στο Allou Fun Park βρίσκεται το Kidom, και άνοιξε τέλος του 2003. Είναι ένα μεγάλο πάρκο με δραστηριότητες κυρίως για παιδιά (μέχρι 12 ετών). Η τιμή εισόδου και στα δυο πάρκα είναι 15-20 ευρώ, ενώ διοργανώνονται ιδιαίτερες εκδηλώσεις τα Χριστούγεννα, τις Απόκριες και το Πάσχα.

Εικόνα 6.1 Allou Fun Park



Πηγή : <https://www.allou.gr/gr/paihnidia/?Gameid=3>

Δραστηριότητες αδρεναλίνης

Το Star Flyer με ύψος που φτάνει τα 72 μέτρα ανεβάζει στα 'ουράνια' τους επισκέπτες του χαρίζοντας μια μοναδική θέα. Με χέρια και πόδια να αιωρούνται ελεύθερα και με ταχύτητα που φτάνει τα 30 χλμ./ώρα. Move it 18 'αιωρούμενα' καθίσματα περιμένουν για τρελό κούνημα και απίστευτες στροφές.



Panorama. Πρόκειται για τη μεγαλύτερη ρόδα στην Ελλάδα, με ύψος που φτάνει τα 40 μέτρα. Διαθέτει 24 βαγόνια 6 θέσεων και η ρόδα προσφέρεται για μια ήρεμη αλλά και ρομαντική βόλτα με πανοραμική θέα στις πόλης. La Isla Ένα νησί σε μια λίμνη στη μέση του Αλλου. Αυτή είναι μια βόλτα ράφτινγκ. New York βόλτα με συγκρουόμενα αυτοκίνητα. Mirror Forest ένας μυστήριος λαβύρινθος με καθρέπτες και σύμβολα . Η διαδρομή περνά μέσα από ένα δάσος. Trampolino ένα κλασικό τραμπολίνο. Skill Zone παιχνίδια δεξιοτήτων. La Isla Shooting παιχνίδι σκοποβολής σε ειδικά σχεδιασμένα νησιά. Legend ένα μαχητικό αεροσκάφος στο οποίο γίνονται αναταράξεις και ελιγμοί. 360 VR X-TREME παιχνίδι εικονικής πραγματικότητας με VR coasters, ακροβατικά, γρήγορες μηχανές, διαστημικές κόντρες και αερομαχίες.

Εικόνα 6.2 Allou Fun Park



Πηγή: infokids

Το 2010 καταγράφηκαν καθαρά κέρδη 176.082 ευρώ και οι μισθοί έφτασαν στα 1.201.593,24 ευρώ. Τα συνολικά έσοδα του πάρκου (το ίδιο έτος) έφτασαν στα 10.401.592,92. Από αυτά τα έσοδα, ένα ποσό των 9.372.424,37 προήλθε από τα παιχνίδια και το ποσό των 1.029.168,55 από λοιπές δραστηριότητες. Το 2011 τα έσοδα μειώθηκαν λόγω της κρίσης και το τελικό συνολικό ποσό άγγιξε τα 8.081.671,53 ευρώ. Για να αντιμετωπίσει την κρίση μειώθηκε το εισιτήριο εισόδου στα 15 ευρώ από 20 και έκανε

διάφορες προσφορές έτσι ώστε να προσελκύσει νέο κοινό. Παράλληλα, αναλαμβάνει την διοργάνωση συνεδρίων , πάρτυ και διοργανώνει ειδικές ημερίδες κυρίως για παιδιά.

#### *6.1.2. PLAYMOBILE FUN PARK*

Όλες οι δραστηριότητές του είναι εμπνευσμένες από ήρωες, παραμυθένια κάστρα, εντυπωσιακά αυτοκίνητα και άλλα. Αφορούν παιδιά ηλικίας 18 μηνών έως 12 ετών. Από 18 μηνών έως 3 ετών απασχολούνται μαζί σε ειδικό χώρο σχεδιασμένο με playmobile. Στο συγκρότημα αυτό παρέχονται 7 διαφορετικές αίθουσες ως παιδότοποι. Έχει ευέλικτο πρόγραμμα σε όλη τη διάρκεια της εβδομάδας και έχει προσιτές τιμές. Βρίσκεται στην Κηφισιά, μόλις στο 17ο χλμ. της Εθνικής Οδού Αθηνών- Λαμίας.

#### *6.1.3. ΠΑΡΚΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ*

Λειτουργεί σε συνεργασία με το Ίδρυμα για το παιδί ‘Παμμακάριστος’, στη Νέα Μάκρη. Τα αυτοκίνητα της jumcar είναι όπως ακριβώς και τα πραγματικά αυτοκίνητα και είναι ρυθμισμένα να τρέχουν μέχρι 15 χλμ. την ώρα. Το συγκεκριμένο πάρκο απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 3-14 ετών που απασχολούνται σε ξεχωριστούς χώρους- από 3-6 στον έναν και από 7-14 στον άλλον. Το πάρκο βρίσκεται στη Λεωφόρο Μαραθώνα στη Νέα Μάκρη.

#### *6.1.4. ΠΑΡΚΟ ΔΕΙΝΟΣΑΥΡΩΝ*

Αφορά έκθεση ομοιωμάτων δεινοσαύρων σε πραγματικό μέγεθος, αλλά και εκθέσεις σχετικά με την εξέλιξη του πλανήτη. Η έκθεση αυτή στοχεύει στην ευαισθητοποίηση των επισκεπτών για τα ζώα που βρίσκονται σε κίνδυνο ή σε εξαφάνιση αλλά και για τις απειλές του περιβάλλοντος. Η έκθεση αυτή βρίσκεται στο Λαύριο, στο 16ο χλμ. της Εθνικής Οδού Κερατέας.

#### *6.1.5. ΑΤΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ*

Ένα πάρκο για ιδανικό για αναψυχή. Ανήκει στον Jean – Jacques Lesueur και έχει έκταση 200 στρέμματα. Πρόκειται για ζωολογικό κήπο που άνοιξε το Μαΐο του 2000 αρχικά ως πάρκο πτηνών φιλοξενώντας την τρίτη μεγαλύτερη συλλογή πουλιών στον κόσμο (1.100 πουλιά 300 διαφορετικών ειδών). Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης Ζωολογικών Κήπων και Ενυδρείων (EAZA) αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης Υδροβίων θηλαστικών (EAAM). Τον Απρίλιο του 2001 προστέθηκαν πολλά ερπετά αλλά και ζώα της ελληνικής πανίδας το 2002.

Το 2003 ακολούθησε η έκθεση πανίδας της αφρικανικής σαβάνας. Το 2004 μια έκθεση γάτας και πιθήκων το 2005 καθώς και το Land of the Cheetah, ένας χιμπατζής και έκθεμα siamng gibbons, ένα έκθεμα της ερήμου το 2008 με καμήλες και άγρια γαιδούρια της Σομαλίας. Στη συνέχεια, το 2010, άνοιξε ένα δελφινάριο και προστέθηκαν λευκοί ρινόκεροι.

Εικόνα 6.3 Αττικό πάρκο



Πηγή:

[https://www.tripadvisor.com.gr/Attica\\_Zoological\\_Park-Spata](https://www.tripadvisor.com.gr/Attica_Zoological_Park-Spata)

### Shows

Το 2005 άρχισε να προβάλλει καθημερινές παραστάσεις με αρπακτικά πουλιά ενώ το 2010 ξεκίνησε παραστάσεις στο δελφινάριο, στο οποίο ζούν 7 δελφίνια. Τα ονόματα των οποίων είναι Veera (F), Leevi (M), Eevertti (M), Lima (M), Nojus (M), Ekinox (M), και Naska (M). Το δελφινάριο αντιμετώπισε ένα σοβαρό πρόβλημα και τον Απρίλιο του 2011 εκδόθηκε Προσωρινό Διάταγμα από το Δικαστήριο Αθηνών που απαγόρευσε προσωρινά τη λειτουργία του.



Εικόνα 6.4 Το δελφινάριο



Πηγή: Lifo

## 6.2. ΠΥΡΓΟΣ ΗΛΕΙΑΣ

### 6.2.2. ΠΑΡΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ / LEGENDS OF MYTHOLOGY

Βρίσκεται στον Πύργο Ηλείας, και είναι βασισμένο στην Ελληνική Μυθολογία. Προσφέρει γνώση σχετικά με αυτή και τους σπουδαίους ήρωες με τις τρομερές ιστορίες. Η επίσκεψη περιλαμβάνει ξενάγηση με μουσική και ήχους, αλλά και τρισδιάστατες κατασκευές των μυθικών πλασμάτων προκαλώντας τους επισκέπτες να ταξιδέψουν στην εποχή της μυθολογίας, μέσω των παραπάνω και της ξενάγησης από εξειδικευμένο προσωπικό. Υπάρχει επίσης δυνατότητα απασχόλησης με παιχνίδια , θέατρο, γλυπτική και θεματικά εργαστήρια.

## 6.3. ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

### 6.3.1. SALOON PARK

Παρέχει εναλλακτικής μορφής δραστηριότητες οι οποίες απευθύνονται σε άτομα όλων των ηλικιών και βρίσκεται μόλις 4 χλμ. από το Καρπενήσι. Οι δραστηριότητες είναι πλήρως οργανωμένες με μεγάλη ασφάλεια. Οι επισκέπτες μπορούν να απολαύσουν βόλτες με τρενάκι το οποίο διασχίζει το πάρκο, ή με ποδήλατο, ενώ μπορεί να δοκιμάσει κανείς ιππασία με την βοήθεια των ειδικών. Μέσα στις εναλλακτικές δραστηριότητες είναι και η αναρρίχηση και η τοξοβολία. Οι επισκέπτες μπορούν να διασκεδάσουν κάνοντας μια υπέροχη βόλτα με κανό.

## 6.7. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

### 6.7.1. ANEL HONEY PARK – ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟ ΠΑΡΚΟ

Μέσω του πάρκου τονίζεται η σημασία των μελισσιών και ξυπνά την ευαισθητοποίηση του κοινού για τη διάσωσή τους. Οι επισκέπτες μπορούν να διασκεδάσουν και να απολαύσουν βόλτες μέσω μαγικών διαδρομών στο πάρκο των μελισσών. Στο πάρκο είναι κρυμμένες εκπλήξεις και μυστικές διαδρομές περιμένοντας τους επισκέπτες για να τις εξερευνήσουν με τη βοήθεια ειδικού προσωπικού, χάρτη, αλλά και των ξεναγών. Αποτελεί ένα φυσικό πάρκο που διαθέτει σπιτάκια μελισσών. Τελικός στόχος είναι να δίνονται μαθήματα ζωής από την καθημερινότητα των μελισσών. Το πάρκο αυτό βρίσκεται στο 17ο χλμ. Θεσσαλονίκης - Νέων Μουδανιών.

### 6.7.2. MAGIC PARK

Ιδρύθηκε στην Θεσσαλονίκη, το 1972 και από το 2000 βρίσκεται στο 12ο χιλιόμετρο Θεσσαλονίκης-Αεροδρομίου. Έχει έκταση 70 στρεμμάτων και είναι το μοναδικό στη βόρεια Ελλάδα. Βρίσκεται σε μία ταχέως αναπτυσσόμενη περιοχή, καθώς σε πολύ μικρή απόσταση από αυτό βρίσκεται το 'Mediterranean Cosmos' και άλλα μεγάλα εμπορικά συγκροτήματα (Hondos Center, IKEA). Στο πάρκο υπάρχουν παιχνίδια που αναφέρονται σε κάθε ηλικία. Ενδεικτικά αναφέρονται το 'Flash Tower' και το '4G' που απευθύνονται σε πιο μεγάλες ηλικίες, ενώ το 'Baby Land' και το 'Baby Cart' απευθύνονται σε πιο μικρές ηλικίες. Εκτός από τα παιχνίδια, το πάρκο διαθέτει μεγάλες εκτάσεις πρασίνου ιδανικές για πεζοπορία. Οι τιμές των εισιτηρίων για ενήλικες άνω των 60 ετών είναι 8 €, ενώ για μαθητές γυμνασίου, λυκείου και ενήλικες κάτω των 60 ετών είναι 12 €. Τέλος διαθέτει ιδιωτικό πάρκινγκ και έχει ανταπόκριση από 4 λεωφορειακές γραμμές.

## 6.8. ΡΟΔΟΣ

### 6.8.1. WATER PARK FALIRAKI

Το πάρκο με κύριο άξονα το νερό, βρίσκεται στο Φαληράκι της Ρόδου, μόλις 12 χιλιόμετρα από το κέντρο. Η έκτασή του είναι 100 στρέμματα παρέχοντας πάρκινγκ και δωρεάν μετακίνηση με λεωφορείο (από και προς την πόλη της Ρόδου). Το πάρκο απευθύνεται σε μικρούς και μεγάλους και μπορεί κανείς να απολαύσει τις βόλτες, τις νεροτσουλήθρες (ανοιχτού και κλειστού τύπου) και τις πισίνες. Οι τσουλήθρες του είναι οι παρακάτω : Twister, Black Hole, Turbo, Free Fall, Kamikaze.

Εικόνα 6.5 Water Park



Εικόνα 6.6 Water Park



Πηγή : <https://www.water-park.gr/>

## 6.9. ΚΡΗΤΗ

### 6.9.1. «Ο ΚΡΗΤΑΓΕΝΗΣ ΔΙΑΣ»

Βρίσκεται κάτω από την κορυφή του Ψηλορείτη, συγκεκριμένα στο χωριό Βορίζα του Ηρακλείου της Κρήτης και είναι κοντά στα Μινωϊκά Σπήλαια. Σε αυτό φιλοξενούνται 113 ζώα. Έχει έκταση 500 στρέμματα, ενώ σε αυτό υπάρχουν 37 μνημεία. Σκοπός του πάρκου είναι να διηγεί και να διατηρεί την ιστορία της Κρήτης, από τη Μινωϊκή Εποχή μέχρι και σήμερα. Σε αυτό το πάρκο υπάρχουν 7 επιπλέον θεματικά πάρκα- περιοχές. Η μεγάλη στοά της ιστορίας, εδώ περιγράφεται όλη η ιστορία ξεκινώντας από τη Μινωϊκή εποχή. Γίνονται αναφορές σε μυθικούς ήρωες κι σε άλλα ιστορικά πρόσωπα, δίνοντας έμφαση στις προϊστορικές δραστηριότητες του ανθρώπου, στη μεταξύ του σχέση με το περιβάλλον, τη μυθολογία, αλλά και την αρχαία ιστορία και τον πολιτισμό που ξεδιπλώνεται μέσω των τοιχογραφιών της εποχής στις σπηλιές. Στη συνέχεια ο υδροβιότοπος, πρόκειται για μία φυσική λίμνη, πλούσια σε σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας.

Εικόνα 6.7 Ο Κρηταγενής Δίας



Πηγή : <https://www.iefimerida.gr/kritagenis-dias>



Εικόνα 6.8 Πάρκο ιστορίας της Κρήτης



Πηγή : <http://www.iart.gr/votaniko-parko-kritis>

Στο βοτανικό - πανίδα, οι επισκέπτες συναντούν διάφορα είδη βοτάνων από την περιοχή του Ψηλορείτη και της ευρύτερης περιοχής. Η διαδρομή όλου του βοτανικού πάρκου διαρκεί 4 ώρες και κύριο μέλημα της θεματικής περιοχής είναι η προστασία των σπάνιων βοτάνων της Κρήτης. Το λαογραφικό πάρκο με τα κρητικά σοκάκια, μία διαδρομή με παραδοσιακά σοκάκια, τα οποία οδηγούν σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους κατά τους οποίους παρουσιάζονται πολλά από τα παλαιά επαγγέλματα της περιοχής στους επισκέπτες, όπως γανωτής, τσαγκάρης, πεταλωτής και άλλα. Το φυσιολατρικό πάρκο, εδώ οι επισκέπτες συναντούν τα τελευταία καταφύγια της άγριας ζωής όπως γεράκια, γυπαετούς, σκάρες, αλλά και τον 'Κοκκαλά'- τον ενδημικό αετό της Κρήτης. Μία επιπλέον θεματική ενότητα του βασικού κύριου πάρκου είναι η ιερή κορυφή. Δίνεται η δυνατότητα στους επισκέπτες να θαυμάσουν τη μοναδική θέα του Ψηλορείτη και να απολαύσουν τα παραδοσιακά εδέσματα. Τέλος, τοποθετημένο προς την έξοδο του πάρκου, βρίσκεται ένας ζωολογικός κήπος. Εδώ οι επισκέπτες συναντούν και άλλα ζώα όπως γαϊδούρια, άλογα, κότες, πάπιες και άλλα.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ – ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ

Μεγάλη άνθιση έχει παρατηρηθεί στα θεματικά πάρκα της Ευρώπης, ειδικότερα στη Γερμανία, Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Παράλληλα, πολύ συχνή έχει γίνει η δημιουργία θεματικών μουσείων ή αξιοθέατων, όπως το Madame Tussauds, (το οποίο έχει αγοραστεί το 1990 από την εταιρία που έχει στην ιδιοκτησία της και το θεματικό πάρκο ‘Alton Towers’). Αντίθετα, οι Η.Π.Α., δείχνουν μεγάλη στασιμότητα από την εποχή του 1980. Πλέον στα θεματικά πάρκα της Γαλλίας υπάρχουν περισσότερες δραστηριότητες, και αυτό ξεκίνησε από τη δημιουργία των πάρκων του Disney. Τα Ευρωπαϊκά πάρκα παρουσιάζουν ετήσια συμμετοχή 70 εκατομμύριων επισκεπτών, με έσοδα 1,5 δις ευρώ, αποτελώντας το 1/3 της βιομηχανίας των Η.Π.Α. όσον αφορά το ποσό εσόδων (Luty, 2019).

### Πίνακας 7.1 Προορισμοί και διανυκτερεύσεις

Tourist accommodation establishments, 2018

	Number of establishments (units)	Number of bed places (thousands)	Nights spent by residents and non-residents (millions)
<b>EU-27 (*)</b>	<b>600 157 e</b>	<b>28 294 e</b>	<b>2 791.2 e</b>
Belgium	9 211	390	41.3
Bulgaria	3 458	336	26.8
Czechia	9 426	741	55.5
Denmark	1 167	426	33.3
Germany	50 020	3 474	419.6
Estonia	1 535	61	6.6
Ireland (†)(*)	3 145	200	33.4 ue
Greece	38 180	1 340	123.1
Spain	51 418	3 600	466.9
France	29 652	5 112	442.8
Croatia	108 212	1 116	89.6
Italy	216 141	5 113	428.8
Cyprus	802	87	17.2
Latvia	1 145	54	5.4
Lithuania	3 616	90	8.1
Luxembourg (†)	425	64	2.9
Hungary	4 587	419	32.8
Malta	211	45	10.1
Netherlands	9 145	1 398	116.1
Austria	21 494	1 046	125.2
Poland	11 076	799	88.9
Portugal	5 964	649	74.4
Romania	7 720	349	28.5
Slovenia (†)(*)	3 699 u	117 u	15.7 e
Slovakia	3 087	191	15.2
Finland	1 372	260	22.2
Sweden	4 249	819	60.9
United Kingdom (†)(*)	84 580	3 944	354.4 e
Iceland (†)	1 120	47	9.0 e
Liechtenstein	96	2	0.2
Norway (†)	2 351	588	33.8 e
Switzerland (†)	39 057	665	55.3 e
Montenegro (†)	382	43	4.2 e
North Macedonia	494	48	2.2
Serbia (†)	3 651	109	9.3 e
Turkey (†)	:	:	112.5
Kosovo* (†)(*)	217 u	8 u	0.3 e

Note: "e" - estimated, "u" - low reliability and "-" - data not available or very unreliable.

\* This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.

(†) Estimate made for the purpose of this publication, based on available data.

(\*) Number of establishments and bed places: 2016.

(†) Nights spent by residents and non-residents estimated using 2018 monthly data.

(\*) Number of establishments and bed places: 2017.

(†) Nights spent by residents and non-residents: 2016.

Source: Eurostat (online data codes: tour\_cap\_nat, tour\_occ\_ninat and tour\_occ\_nim)



## 7.1 ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ

Πίνακας 7.2 Τουριστικοί Προορισμοί- Διανυκτερεύσεις 2018 σε καταλύματα επισκεπτών μη κατοίκων της περιοχής (σε εκατομμύρια)

Ισπανία	301
Ιταλία	216,5
Γαλλία	140,7
Ελλάδα	102,6
Αυστρία	89,3
Γερμανία	87
Κροατία	83,1
Πορτογαλία	49,9
Ολλανδία	47
Τσεχία	26,8
Βέλγιο	20,6
Βουλγαρία	17,7
Πολωνία	17,7
Ιρλανδία	16,8
Κύπρος	16,2
Σουηδία	15,7
Ουγγαρία	15,3
Δανία	12,6
Σλοβενία	11,2
Μάλτα	9,7
Φινλανδία	6,8
Σλοβακία	5,6
Ρουμανία	5,3
Εσθονία	4,2
Λετονία	3,7
Λιθουανία	3,7

Λουξεμβούργο	2,6
Ηνωμένο Βασίλειο	140,4
Σουηδία	26,7
Νορβηγία	10,1
Ισλανδία	7,8
Τουρκία (2016)	65,8
Μαυροβούνιο	3,8
Σερβία	3,7
ΠΓΔΜ	1,5

Πηγή: Eurostat, 2018

Πίνακας 7.3 Επισκεψιμότητα των Disney's Hollywood Studios

2008	9,608,000
2009	9,700,000
2010	9,603,000
2011	9,699,000
2012	9,912,000
2013	10,110,000
2014	10,312,000
2015	10,828,000
2016	10,776,000
2017	10,772,000
2018	11,258,000

Πηγή Eurostat, 2020

Πίνακας 7.4 Επισκεψιμότητα του Disney's Animal Kingdom

2008	9,540,000
2009	9,590,000
2010	9,686,000
2011	9,783,000
2012	9,998,000
2013	10,198,000
2014	10,402,000
2015	10,922,000
2016	10,844,000
2017	12,500,000
2018	13,750,000

Πηγή Eurostat, 2020

Πίνακας 7.5 Επισκεψιμότητα σε θεματικά και πάρκα αναψυχής παγκοσμίως για το 2019 (σε χιλιάδες)

Magic Kingdom (Walt Disney World) USA	20.96
Disneyland Anaheim, USA	18.66
Tokyo Disneyland, Japan	17.91
Tokyo Disney Sea, Japan	14.65
Universal Studios, Japan	14.5
Disney's Animal Kingdom, USA	13.89
Epcot (Walt Disney World) USA	12.44
Chimelong Ocean Kingdom, China	11.74
Disney's Hollywood Studios, USA	11.48
Shanghai Disneyland, China	11.21

Universal Studios, Orlando, USA	10.92
Islands of Adventure, USA	10.38
Disney's California Adventure, USA	9.86
Disneyland Par, France	9.74
Universal Studios Hollywood, USA	9.14
Everland, South Korea	6.61
Lotte World, South Korea	5.95
Nagashima Spa Land, Japan	5.95
Europa Park, Germany	5.75
Hong Kong Disneyland, Hong Kong SAR	5.7
Ocean Park, Hong Kong SAR	5.7
De Efteling, the Netherlands	5.26
Walt Disney Studios Park, France	5.25
OCT Happz Vallez, Beijing, China	5.16
Chimelong Paradise, China	4.91

Πηγή: Statista, 2021

#### Πίνακας 7.6 Επισκεψιμότητα στο Universal Island of Adventure Orlando

2008	5,290,000
2009	4,627,000
2010	5,949,000
2011	7,674,000
2012	7,981,000
2013	8,141,000
2014	8,141,000
2015	8,729,000

2016	9,362,000
2017	9,362,000

Πηγή Eurostat, 2018

Πίνακας 7.7 Επισκεψιμότητα του Magic Kingdom

2008	17,063,000
2009	17,233,000
2010	16,972,000
2011	17,142,000
2012	17,536,000
2013	18,588,000
2014	19,332,000
2015	20,492,000
2016	20,395,000
2017	20,450,000
2018	20,859,000

Πηγή Eurostat, 2019

Πίνακας 7.8 Επισκεψιμότητα του Epcot

2008	10,935,000
2009	10,990,000
2010	10,825,000
2011	10,826,000
2012	11,063,000
2013	11,229,000
2014	11,454,000
2015	11,798,000
2016	11,712,000
2017	12,220,000
2018	12,444,000

Πηγή Eurostat, 2019

Πίνακας 7.9 Επισκεψιμότητα του πάρκου Liseberg (σε εκατομμύρια).

1999	2,5
2000	3,1
2001	3
2002	3
2003	3,4
2004	2,9
2005	3,2
2006	2,9
2007	3,1
2008	3
2009	3,1
2010	2,9
2011	2,9
2012	2,8
2013	2,8
2014	3,1
2015	2,9
2016	2,9
2017	2,9

Πηγή: Statista, 2019



Πίνακας 7.10 Επισκεψιμότητα europa park (2009-2019, σε εκατομμύρια).

2009	4,25
2010	4,25
2011	4,5
2012	4,6
2013	4,9
2014	5
2015	5,5
2016	5,6
2017	5,7
2018	5,72
2019	5,75

Πηγή: Statista, 2020

Πίνακας 7.11 Επισκέψεις στο Walt Disney Studios Park

2011	4,710,000
2012	4,800,000
2013	4,470,000
2014	4,260,000
2015	4,440,000
2016	4,970,000
2017	5,200,000
2018	5,298,000

Πηγή: Statista, 2020

Πίνακας 7.12 Επισκεψιμότητα του Fraispertuis City

2005	172.000	
2008	180.000	+4,6%
2009	220.000	+22,2%
2010	216.000	-1,8%
2011	259.500	+20,1%
2012	260.864	+0,5%
2013	260.000	-0,3%
2014	238.000	-9,2%
2015	261.000	+9,7%
2016	271.000	+3,8%
2017	265.000	-2,2%
2018	276.000	+4%
2019	281.000	+1,8%

Πηγή: Statista, 2020

Πίνακας 7.13 Επισκεψιμότητα PortAventura (2007-2017, σε εκατομμύρια).

2007	3,7
2008	3,6
2009	3
2010	3,5
2011	3,5
2012	3,5
2013	3,4
2014	3,5
2015	4,2
2016	3,65
2017	3,65

Πηγή: Statista, 2020

Πίνακας 7.14 Επισκέψεις στην Disneyland Paris

2009	15,400,690
2010	15,158,800
2011	15,700,000
2012	16,000,000
2013	14,900,000
2014	14,200,000
2015	14,800,000

2016	13,400,000
2017	14,860,000
2018	15,141,000

Πηγή: Statista, 2020

## 7.2. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

Η βιομηχανία των θεματικών πάρκων έχει εδραιωθεί σε πολλές χώρες και τα αποτελέσματα αυτής της εξέλιξης είναι θετικά και αρνητικά. Κάποια από τα θετικά αποτελέσματα είναι οι νέες θέσεις εργασίας που γεννούν, καθώς το κάθε πάρκο στελεχώνεται από πολυάριθμο προσωπικό, ενώ παράλληλα αυξάνεται και ο εθελοντισμός καθώς και κάποιες οργανώσεις συμβαδίζουν με τις βλέψεις και στόχους κάποιων πάρκων. Η εξάπλωση αυτή είναι ικανή να μεταμορφώσει μία περιοχή σε έναν απόλυτα τουριστικό προορισμό, πράγμα που θα καταφέρει να αυξήσει κατά μεγάλο βαθμό τα έσοδα για την περιοχή αλλά και να διαμορφώσει ένα ισχυρό και ανταγωνιστικό Brand Name της πόλης που βρίσκεται (Pikkemaat, Schuckert, 2007). Μέσω των θεματικών πάρκων δεν προωθείται μόνο ο τουρισμός αλλά και οι κουλτούρες και ο πολιτισμός άλλων λαών και κατά συνέπεια βελτιώνονται οι διεθνείς σχέσεις και οι επενδύσεις (Μίχα, 2007).

Είναι απαραίτητο, όμως, τα θεματικά πάρκα να προβλέπουν τυχόν κινδύνους και να λειτουργούν μεριμνώντας το περιβάλλον προωθώντας την αειφόρο ανάπτυξη, καθώς με την κατασκευή και λειτουργία τους μπορεί να προκληθεί ρύπανση του περιβάλλοντος και άλλα. Στις αρνητικές συνέπειες συναντάμε τα παράπονα των ντόπιων κατοίκων οι οποίοι ενοχλούνται από την πολυκοσμία, τη φασαρία, ρύπους που αφήνουν οι τουρίστες στο πέρασμά τους και η αλλοίωση της εικόνας την περιοχής και τέλος για την επιρροή που προκαλούν στην καθημερινότητά τους (Τσαγανού, 2020).

Τα θεματικά πάρκα αποτελούν μία μορφή έκφρασης και παράλληλα μια πολεοδομική παρέμβαση που προάγει πολιτισμό. «Τα θεματικά πάρκα αποτελούν ένα θύλακα πολιτισμού δραστηριοτήτων ελεύθερου χρόνου» (Κοκκώσης και Τσάρτας, 2001). Ο ελεύθερος χρόνος δεν έχει την ίδια σημασία για όλους. Μπορεί να αλλάξει χαρακτήρα

ανάλογα με τους ανθρώπους στους οποίους απευθύνεται, τις διαφορετικές κοινωνικές ομάδες, το χρόνο αλλά και τις κουλτούρες (Δέφνερ, 2009).

Στοχεύουν στη δημιουργία της ατμόσφαιρας ενός άλλου κόσμου και βασίζεται στις εμπειρίες τις οποίες μπορεί να αποκομίσει ο επισκέπτης κατά την επίσκεψή του στο κάθε θεματικό πάρκο. Ο τουρισμός των θεματικών πάρκων γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλής καθώς τα ταξίδια προκαλούνται από το ενδιαφέρον των ανθρώπων για το τι θα συναντήσει σε ένα θεματικό πάρκο, τι υπηρεσίες μπορεί να παρέχει και ποιες οι δραστηριότητες σχετικά με τη θεματολογία του, σε αντίθεση με παλαιότερα που τα κίνητρα ταξιδιού ήταν διαφορετικά, βασίζονταν σε παραδοσιακά κριτήρια, καθώς δεν είχαν όλοι τότε τη δυνατότητα να ταξιδέψουν για λόγους αναψυχής. Αυτό το φαινόμενο παρατηρήθηκε κυρίως μετά την εποχή του μεταμοντερνισμού (Σιμάτος, 2016).

### 7.3. ΠΑΝΔΗΜΙΑ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ COVID-19

Ο τουρισμός κλονίστηκε από τον κορονοϊό αυτή τη χρονιά και φυσικά αυτό είχε αρνητικό αντίκτυπο και στη βιομηχανία των θεματικών πάρκων. Τα μέτρα προστασίας για τον ιό εξακολουθούν να υπάρχουν, όμως πλέον τα τουριστικά ρεύματα έχουν αρχίσει να κάνουν την εμφάνισή τους -αν και κινούνται με πολύ χαμηλούς ρυθμούς. Αρκετά ξενοδοχεία έμειναν κλειστά, ενώ πολλά από εκείνα που άνοιξαν λειτουργούν με κοινωνικό τουρισμό και τουρισμό επιταγών.

Σύμφωνα με στοιχεία του Σύνδεσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), τα έσοδα θα φτάσουν τα 3 με 3,5 δις ευρώ, ενώ άλλες χρονιές όπως το 2019, έφταναν στα 18,5. Επίσης, η πτώση των εσόδων ανέρχεται στο 81-84% και το συνολικό ΑΕΠ εκτιμάται στο 8%. Με τη συνεχή εξάπλωση του ιού, ολοένα και αυξανόταν η κοινωνική απόσταση, πράγμα που οδήγησε στο κλείσιμο των χρηματοοικονομικών αγορών, των εταιρικών γραφείων, των επιχειρήσεων και εκδηλώσεων (Τσαγανού, 2020).

Η αβεβαιότητα της κατάστασης ήταν ένας ακόμη λόγος που οδήγησε τον κόσμο σε φυγή για την ασφάλειά τους αλλά κλόνισε σημαντικά την σχέση μεταξύ καταναλωτών, επενδυτών και διεθνών εμπορικών εταιρών. Ο κορονοϊός ξεκίνησε να εξαπλώνεται από τον Μάρτιο του 2020 και εντοπίστηκε στην Κίνα. Όμως λόγω λόγω των μετακινήσεων του κόσμου εξαπλώθηκε και σε άλλες χώρες. Καθώς τα κρούσματα αυξανόταν, απαγορεύτηκαν αυτές οι μετακινήσεις, έκλεισαν τα αεροδρόμια και περιορίστηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό η κινητική δραστηριότητα. Μελέτες έδειξαν πως το επίπεδο των

οικονομικών δραστηριοτήτων και το κλείσιμο και η επαναφορά λειτουργίας των καταστημάτων (και άλλων), αλλά και οι τιμές των μετοχών των κύριων δεικτών του χρηματιστηρίου επηρεάστηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό από της μεγάλης διάρκειας lockdown.

Αντίθετα, ο περιορισμός της εσωτερικής κυκλοφορίας και οι αυξημένες δαπάνες της δημοσιονομικής πολιτικής είχαν θετικό αντίκτυπο στο επίπεδο των οικονομικών δραστηριοτήτων, παρά τα αυξημένα ποσοστά επιβεβαιωμένων κρουσμάτων τα οποία δεν επηρέασαν σημαντικά το επίπεδο των οικονομικών δραστηριοτήτων. Σύμφωνα με μετρήσεις, οι ΗΠΑ όπως φαίνεται παρακάτω στον πίνακα, είχαν την πρώτη θέση με τα περισσότερα κρούσματα (23 Απριλίου 2020).

Πίνακας 7.15 Πίνακας με στατιστικά του COVID-19

Countries	Confirmed cases (Total)	Confirmed Deaths (Total)	Recovered (Total)
Global	2,656,391	185,156	729,815
US	849,092	47,681	84,050
Italy	187,327	25,085	54,543
China	82,798	4,632	77,207
Iran	87,026	5,481	64,477
Spain	213,024	22,157	89,250
Germany	150,729	5,315	103,300
UK	133,495	18,000	-
Canada	40,190	1,974	13,986
France	159,877	21,340	40,657
India	21,797	681	4,376
South Korea	10,702	240	8,411
Turkey	98,674	2,376	16,477
Russia	62,773	555	4,891
Brazil	46,182	2,924	25,318
South Africa	3,635	65	1,055
Nigeria	873	28	197
Tunisia	909	38	190

Source: Worldometer.<sup>5</sup> Note that there may be unconfirmed cases which were never reported to the public health authorities.

Πηγή Worldometer, 2020



Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα η Ευρώπη αργότερα εμφάνισε περισσότερα κρούσματα από την Αμερική και την Ανατολική Μεσόγειο.

Πίνακας 7.16 Πίνακας στατιστικών του COVID-19

<b>Table 2: World Region Situation in Numbers as of 23<sup>rd</sup> April 2020</b>				
Region	Confirmed cases	New cases	Total Deaths	New deaths
Global	2,471,136	73,920	169,006	6,058
European region	1,219,486	32,302	109,952	3,618
Region of the Americas	925,291	32,172	44,775	2,089
Eastern Mediterranean	139,349	4,879	6,326	141
Western Pacific Region	136,271	1,765	5,793	108
South East Asia	33,912	2,242	1,427	86
African region	16,115	560	720	16
Source: World Health Organisation <sup>6</sup>				

Πηγή: World Health Organization, 2020

Σημαντικό για τα θεματικά πάρκα είναι σίγουρα η αύξηση των τουριστικών ρευμάτων αλλά και η δημιουργία νέων προοπτικών γι' αυτά, ώστε να δημιουργούν το αίσθημα της ασφάλειας και εμπιστοσύνης στον κόσμο για να τα επισκέπτονται πιο συχνά και με την πάροδο του χρόνου να ανακάμψουν και να γίνουν ξανά πόλος έλξης.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

### 8.1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έχει τονιστεί πως ο ρόλος των θεματικών πάρκων είναι ιδιαίτερα σημαντικός τόσο στην ανάπτυξη και εξέλιξη του τουριστικού προϊόντος όσο και στην οικονομική ενίσχυση μιας περιοχής. Ο σχηματισμός της εικόνας μιας περιοχής είναι μια διαδικασία ετών που απαιτεί συγχρονισμό, συνδυασμό και συνεργασία πολλών λειτουργιών. Η διαδικασία αυτή διευκολύνεται από την κατασκευή των θεματικών πάρκων καθώς έτσι διαφημίζεται η περιοχή και, μέσω των τουριστικών ρευμάτων που δέχεται, αποκτά μια δύναμη και η οικονομία της ανθίζει. Σημαντικό χαρακτηριστικό παράδειγμα δημιουργίας θεματικού πάρκου με απόλυτη επιτυχία, η Disneyland Paris (αλλά και όλα τα πάρκα Disney), καθώς αναδεικνύεται ως σημαντικός πόλος έλξης (ειδικά για κάποιες κοινωνικές και ηλικιακές κατηγορίες) τόσο για το Παρίσι όσο και για τη χώρα γενικότερα. Τα θεματικά πάρκα αποτελούν έναν επιπλέον μοχλό ανάπτυξης και διαμόρφωσης του αστικού τοπίου, προωθώντας την οικονομία αλλά και τον αστικό τουρισμό. Συνοπτικά, πρόκειται για εγκαταστάσεις που διασφαλίζουν και προάγουν μέσω των θεματικών επιλογών αλλά και τη φύση τους γενικότερα, πολιτισμό, κουλτούρα, τέχνη, επιστήμη, τεχνολογία, ήθη, τη φαντασία και το ταξίδι.

Αυτή η βιομηχανία όμως στη χώρα μας αποτελεί έναν κλάδο όχι τόσο αναπτυγμένο, παρουσιάζοντας ελλειπείς υπηρεσίες σχετικά με ό,τι προσφέρεται σε σχέση άλλες Ευρωπαϊκές και λοιπές χώρες. Με την ανάπτυξη και αναβάθμιση των θεματικών πάρκων στην Ελλάδα, θα παρατηρηθεί αυξημένο ποσοστό επισκέψεων, δηλαδή άνοδος του τουρισμού και αυξημένα έσοδα, αφού οι ήδη αυξημένες προτιμήσεις των Ευρωπαίων για τα θεματικά πάρκα θα μπορούσαν να βρουν και στην Ελλάδα δυνατότητες ικανοποίησης αυτού του ενδιαφέροντος. Επίσης, οι θέσεις εργασίας θα πληθύνουν και όλα αυτά θα οδηγήσουν σε βελτίωση της ποιότητας ζωής (Milman, 2009).

Οι τοπικές κυβερνήσεις μπορούν να θεωρήσουν τα θεματικά πάρκα ως την θεραπεία για μια γρήγορη ανάπτυξη του τουρισμού. Επομένως, ενδέχεται να διαθέσουν μεγάλα ποσά δημόσιων πόρων σε θεματικά καταστήματα που θα οδηγούσαν σε οικονομική ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο, τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα ενδέχεται να μην υλοποιούνται πάντα. Για παράδειγμα, οι Kawamura και Hara (2010), δείχνουν ότι οι τράπεζες και οι τοπικές κυβερνήσεις υποστήριζαν την κατασκευή θεματικών πάρκων προσφέροντας μειωμένους φόρους και άλλες διοικητικές διακοπές στην Ιαπωνία.

Μερικοί από τους προγραμματιστές και τους δανειολήπτες δεν είχαν εμπειρία από τη λειτουργία θεματικών πάρκων.

Οι Kawamura και Hara (2010) καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι μια επιτυχημένη ανάπτυξη του πάρκου σίγουρα θα συνέβαλε στην τοπική αειφορία. Επιπλέον, η τοπική αυτοδιοίκηση και οι κάτοικοι θα απολαύσουν τις εξωτερικές επιπτώσεις της επιτυχίας του θεματικού πάρκου μέσω της αύξησης των φορολογικών εσόδων και των ευκαιριών απόκτησης μισθού. Αντίθετα, μια επιδεινούμενη κατάσταση θεματικού πάρκου μπορεί να αναγκάσει τις τοπικές κυβερνήσεις να εξετάσουν την άμεση ένεση της υποστήριξής τους σε αυτό.

Η ευρωπαϊκή βιομηχανία θεματικών πάρκων, είναι μια διευρυμένη επιχείρηση πολλών εκατομμυρίων που ικανοποιεί την αυξανόμενη ζήτηση των ταξιδιωτών αναψυχής για τεχνητά αξιοθέατα και διασκέδαση. Ενώ η ευρωπαϊκή βιομηχανία θεματικών πάρκων έχει πολλές δυνατότητες να συνεχίσει την ισχυρή αναπτυξιακή τάση που έχει ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1970, αν και εξακολουθεί να υστερεί σε σχέση με τις ώριμες αγορές όπως η Βόρεια Αμερική και η Ιαπωνία. Ωστόσο, διάφοροι παράγοντες, όπως: οι άκαμπτοι εργατικοί νόμοι, η υψηλή εποχικότητα και η δυσφορία του βόρειου χειμώνα υποδηλώνουν ότι τα ευρωπαϊκά πάρκα δεν θα ταιριάζουν ποτέ με τη διείσδυση στην αγορά των ομολόγων τους στις ΗΠΑ. Παρά τα μειονεκτήματα αυτά, πολλά ευρωπαϊκά πάρκα ξεκινούν σημαντικά προγράμματα αναβάθμισης και επέκτασης, πολλά από αυτά βασίζονται στην εκμετάλλευση της τελευταίας τεχνολογίας και το επενδυτικό κλίμα παραμένει θετικό, ενώ οι προοπτικές για θεματικά πάρκα στην Ιβηρική χερσόνησο είναι ιδιαίτερα ελπιδοφόρες.

Ειδικότερα, η ανάπτυξη των θεματικών πάρκων στην Ελλάδα θα οδηγήσει σε ευκαιρίες ανάκαμψης ανοίγοντας δρόμο για το μέλλον με μακροπρόθεσμες προοπτικές εξέλιξης. Όμως όλα αυτά θα ήταν εύλογο να υλοποιηθούν μέσω της αειφόρου ανάπτυξης, καθώς το σημαντικότερο όλων είναι η προστασία του περιβάλλοντος αφού οποιαδήποτε ανάπτυξη θα προέλθει μέσα από αυτό. Απαραίτητη προϋπόθεση λοιπόν είναι η ενεργή συμμετοχή, ο συντονισμός και η υποστήριξη των αρμόδιων φορέων για τα θεματικά πάρκα, εξασφαλίζοντας μακροπρόθεσμο προγραμματισμό και συντονισμό για την κατάλληλη λειτουργία τους και τελικά πετυχαίνοντας την επίτευξη των επιθυμητών αποτελεσμάτων προωθώντας την ανταγωνιστικότητα και βιωσιμότητα των προορισμών.

Δεδομένου του γεγονότος ότι υπάρχει ακόμα περιορισμένη έρευνα σε αυτόν τον τομέα, ένας σημαντικός στόχος της παρούσας εργασίας είναι να συμβάλει πληροφοριακά, καλύπτοντας συγκεκριμένα θέματα σχετικά με τα πάρκα και τα αξιοθέατα αλλά και τον τρόπο που αυτά συμβάλλουν στη βιωσιμότητα των προορισμών που βρίσκονται.

Τα θεματικά πάρκα αποφέρουν έσοδα δισεκατομμυρίων δολαρίων, έχουν σημαντική επίδραση στις τοπικές οικονομίες και ως εκ τούτου, θεωρούνται σημαντικοί παράγοντες της βιομηχανίας φιλοξενίας (Milman, 2008). Θα συνεχίσουν να έχουν αντίκτυπο στην κοινωνία και ο ρόλος τους στην ανάπτυξη προορισμών και η βιωσιμότητα θα συνεχίσουν να αυξάνονται και να επηρεάζουν την ποικιλία των δημογραφικών και κοινωνικοοικονομικών τμημάτων των κοινοτήτων στις οποίες λειτουργούν (Pearce and Moscardo, 1985).

Επιπλέον, παρά τον εξελισσόμενο ρόλο και τη θέση τους με την κοινωνία, υπάρχει η πεποίθηση ότι ορισμένες κλασικές καθολικές αξίες όπως ο σεβασμός στο περιβάλλον, η ειρήνη, η ασφάλεια των ζώων, η ανοχή έναντι της εθνοτικής και φυλετικής ποικιλομορφίας συνεχίζουν να χαρακτηρίζονται από πολλά θεματικά πάρκα παγκοσμίως, αξίες οι οποίες μπορούν και κρίνεται απαραίτητο να εξεταστούν σε κάποια έρευνα. Η ανάπτυξη νέων θεματικών πάρκων ή η προσθήκη νέων ελκυστικών στα τρέχοντα θεματικά πάρκα απαιτούν σημαντικές επενδύσεις. Ωστόσο, πριν από τη λήψη τέτοιων αποφάσεων, η ανάλυση της επιτυχίας και των αποτυχιών των θεματικών πάρκων μπορεί να παρέχει χρήσιμες γνώσεις για τους επενδυτές και τους υπαλλήλους της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Οι θεματικές εταιρίες πάρκων μπορούν να χρησιμοποιήσουν οικονομετρικά μοντέλα για να καθορίσουν τις επιπτώσεις των νέων αξιοθέατων στην παρουσία του θεματικού πάρκου και να χρησιμοποιήσουν αυτές τις γνώσεις για να βελτιώσουν περαιτέρω τις επενδυτικές τους αποφάσεις. Τέλος, είναι προφανές ότι οι εταιρίες θεματικών πάρκων αναλαμβάνουν σημαντικές δραστηριότητες και συμβάλλουν στη βιωσιμότητα των τοποθεσιών που αποφασίζουν να χτίσουν ένα πάρκο. Θα πρέπει όχι μόνο να συνεχίσουν να επενδύουν περισσότερο σε τέτοιου είδους δραστηριότητες, αλλά και να τις δημοσιοποιούν καλύτερα, ώστε να συμβάλλουν στη βιωσιμότητα των προορισμών σε πολλές περιοχές..

Βέβαια, εδώ πρέπει να παρατεθεί κι η άλλη όψη του νομίσματος, η αρνητική πλευρά της παρουσίας ενός θεματικού πάρκου στην τοπική κοινωνία. Έτσι, παρόμοια με τη μελέτη

των Kawamura και Hara (2010), ο Henderson (2010), παρέχει ενδιαφέροντα ευρήματα σχετικά με την ανάπτυξη των αξιοθέατων των επισκεπτών και τον ρόλο τους στη βιώσιμη ανάπτυξη προορισμού με συγκεκριμένη αναφορά σε δύο έργα στη Σιγκαπούρη. Ο Henderson προτείνει ότι η κυβέρνηση των υπαλλήλων και των επενδυτών μπορεί να προτιμήσουν εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας ειδικά σχεδιασμένες ως νέα αξιοθέατα των επισκεπτών για να συμβάλουν στην αειφόρο ανάπτυξη προορισμού. Ο Henderson εξηγεί πώς η κυβέρνηση στη Σιγκαπούρη πρωτοστάτησε στη διαμόρφωση του τουρισμού και στη διευκόλυνση της υλοποίησης των φιλόδοξων οραμάτων του για το μέλλον της πόλης-κράτους ως προορισμού. Καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η πρόσβαση σε νέα αξιοθέατα των επισκεπτών εξαρτάται από μια σειρά παραγόντων, μερικοί από τους οποίους είναι πέρα από τον έλεγχο των ενδιαφερόμενων μερών του κλάδου, όπως περιφερειακές ή παγκόσμιες οικονομικές και πολιτικές κρίσεις (Milman, Okumus, Dickinson, 2010).

Συνεπώς, τα εμπορικά αποτελέσματα ενδέχεται να είναι απογοητευτικά και θα υπονομευτεί η αποτελεσματικότητα των στρατηγικών οικονομικής ανάπτυξης. Οι εταιρικές σχέσεις ίσως είναι απαραίτητες εντός και μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που μπορούν να υπερβούν τα όρια, έτσι ώστε οι καλές εργασιακές σχέσεις πρέπει να σφυρηλατηθούν και να ληφθούν δεόντως υπόψη τα νομικά και κανονιστικά πλαίσια. Εκτός από τις θετικές επιπτώσεις των νέων θεματικών πάρκων και των αξιοθέατων, ο Henderson θέτει το ζήτημα των πιθανών αρνητικών οικονομικών, κοινωνικοπολιτισμικών και οικολογικών επιπτώσεων των θεματικών πάρκων σε προορισμούς. Αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται, αλλά δεν περιορίζονται σε υψηλά κόστη εισόδου για τους κατοίκους της περιοχής. Μεταξύ αυτών είναι η τριβή των επισκεπτών και των κατοίκων, η ρύπανση, η καταστροφή ενδιαιτημάτων, τα προβλήματα διάθεσης αποβλήτων, η ατμοσφαιρική και ηχορύπανση και τα αυξανόμενα επίπεδα κατανάλωσης ενέργειας και νερού.

Τα θεματικά πάρκα δεν παύουν να είναι ένας σχετικά νέος και δυναμικά αναπτυσσόμενος τομέας της οικονομίας, ο οποίος, με ικανό και διορατικό σχεδιασμό, μπορεί να αποφέρει σημαντικό εισόδημα. Η ταχεία ανάπτυξη του τουρισμού στον κόσμο προκαλεί ενεργή επέκταση της παροχής τουριστικών υπηρεσιών σε όλες τις χώρες. Η άνοδος του βιοτικού επιπέδου και ο ανταγωνισμός στην τουριστική προσφορά δημιουργούν ένα ολοένα και πιο διαφορετικό φάσμα υπηρεσιών.

Τα λούνα παρκ μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη δυναμική βιομηχανία αναψυχής και ψυχαγωγίας παγκοσμίως αλλά και στα ελληνικά δρώμενα.

Παρά τον αυξανόμενο ανταγωνισμό από άλλες εγκαταστάσεις ψυχαγωγίας, τα πάρκα κατέχουν σταθερή θέση, καθώς τα κύρια πλεονεκτήματά τους είναι οι υπαίθριες δραστηριότητες, η ικανότητα επικοινωνίας με τη φύση χωρίς έξοδο από την πόλη και η οργάνωση μαζικής αναψυχής για άτομα όλων των ηλικιών. Μεγάλη χωρητικότητα πάρκων, οικονομική προσιτότητα και, φυσικά, η ευκαιρία να διασκεδάσει κανείς στις βόλτες, που μπορεί να βρεθεί σε τόσα πολλά ξεχωριστά τμήματα ενώ είναι απλά στο πάρκο. Η δημιουργία ενός πάρκου μπορεί να συμβάλει στη διατήρηση των φυσικών συγκροτημάτων, της σπάνιας και απειλούμενης χλωρίδας και πανίδας, στην ανάπτυξη του οικολογικού τουρισμού και της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

## 8.2. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Για να γίνει δεκτή μία πρόταση για δημιουργία ενός νέου σχεδίου, και στη συγκεκριμένη περίπτωση ενός θεματικού πάρκου, πολλά είναι εκείνα που πρέπει να ληφθούν υπόψιν ώστε τελικά να προχωρήσει το σχέδιο σε υλοποίηση. Αρχικά ξεκινά η έρευνα αγοράς, κατά πόσο το κοινό ενδιαφέρεται για το νέο σχέδιο. Στη συνέχεια προχωράμε στη βιωσιμότητά του. Πόσο κοστίζει, τί υπηρεσίες θα παρέχει και τι σκοπούς εξυπηρετεί. Στη συνέχεια δίνεται η εγγύηση υλοποίησης του σχεδίου. Φυσικά υπάρχουν και προβλήματα που μπορεί να προκύψουν όσον αφορά την επιλογή του οικοπέδου ή την αγορά του και προβλήματα που αφορούν το περιβάλλον, την υπονόμευση της αειφόρου ανάπτυξης. Μία τέτοια δραστηριότητα όπως ο σχεδιασμός για δημιουργία και κατασκευή ενός θεματικού πάρκου προϋποθέτει να πληροί κάποιες προδιαγραφές. Αυτές, έχουν σχέση με την επιλογή της θέσης του. Να γίνει σε περιοχή η οποία κατοικείται από 40.000 κατοίκους και άνω, να βρίσκεται σε απόσταση τουλάχιστον 60 χλμ. Από τα αστικά κέντρα, να υπάρχει κάποιο μέσο μεταφοράς, χώροι στάθμευσης εντός του οικοπέδου του θεματικού πάρκου και άλλα. Επίσης πολύ σημαντικό είναι η εκτίμηση της δυναμικότητάς του καθώς και η ανάλυση της αγοράς. Η Ελλάδα, έχει πολλές προοπτικές για εξέλιξη στον τομέα καθώς και στον τουρισμό. Διαθέτει πολύ καλό κλίμα, συνδυάζει τη θάλασσα και το βουνό, έχει πολύ μεγάλη έκταση ακτογραμμών και ομορφιά. Από τουριστική σκοπιά, η χώρα μας βρίσκεται 17<sup>η</sup> στην κατάταξη στις αφίξεις και 23<sup>η</sup> στις εισπράξεις με βάση στοιχεία από την Τράπεζα Ελλάδος και του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού (ΣΕΤΕ).

Πλούσια θεματολογία από τη μυθολογία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή θεματικού πάρκου. Οι άθλοι του Ηρακλή, η Αργοναυτική εκστρατεία, η αρπαγή της Ευρώπης, η αρπαγή των Λευκιππίδων, Τιτανομαχία, Τρωικός πόλεμος, ο Θησέας και ο Μινώταυρος, Φρίξος και Έλλη και η Κοσμογονία. Επίσης το θέμα του μπορεί να αντλήσει και από τα Ομηρικά Έπη ή τους Θεούς του Ολύμπου. Με ιδιαίτερα διαμορφωμένες κατασκευές μπορούν να διαμορφωθούν 12 τμήματα συμβολίζοντας τον οίκο του καθενός με περίτεχνα σχέδια βασισμένα στην ιδιότητά τους. Μπορεί επίσης να υπάρξει δραστηριότητα με σταυρόλεξο, γρίφους και παροιμίες, εμπνευσμένη από τη Σφίγγα και το γρίφο της.

Έχει γίνει πρόταση για θεματικό πάρκο μυθολογίας στη Θεσσαλονίκη, το οποίο υπολογίζεται να έχει έκταση 2.500 τετραγωνικά μέτρα, περιλαμβάνοντας δραστηριότητες και ξενάγηση ([markthes.gr](http://markthes.gr)). Ανάλογη πρόταση έχει σχηματιστεί και για θεματικό πάρκο που να αφορά τους Θεούς του Ολύμπου. Η επιθυμητή έκταση αυτού είναι 2.100 τετραγωνικά μέτρα και βρίσκεται υπό την παραγωγή Placebo Events και υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού. Η πρόταση αυτού του πάρκου παρουσιάστηκε στην Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (ΔΕΘ) και υπολογίζεται να περιλαμβάνει ξεναγήσεις με διάρκεια 70 λεπτών και 3D παρουσιάσεις. Επιπλέον υπολογίζεται να έχει την ικανότητα φιλοξενίας έως και 15.000 μαθητών.

Υπήρξε ενδιαφέρον και για τη δημιουργία ενός θεματικού πάρκου με κύρια θεματολογία την Οδύσσεια. Το συγκεκριμένο πάρκο εκτιμάται να κατασκευαστεί στο Noesis και θα έχει εκτός από διδακτικό- εκπαιδευτικό και βιωματικό χαρακτήρα ([odysseapark.gr](http://odysseapark.gr)). Πρόταση για σχεδιασμό θεματικού πάρκου έχει γίνει και στη Ζάκυνθο και πιο συγκεκριμένα στο Ναυάγιο. Προτάθηκε ο σχεδιασμός skywalk, καθώς έχει προσελκύσει μεγάλο αριθμό ανθρώπων η περιοχή λόγω της θέας. Το πάρκο αυτό προτάθηκε να σχεδιαστεί πάνω (και γύρω) από την παραλία και η έκτασή του υπολογίστηκε στα 30 στρέμματα. Θα υπάρχουν θέσεις πάρκινγκ, χώρους υποδοχής, εκδοτήριο εισιτηρίων, αναψυκτήριο, καταστήματα σουβενίρ και άλλα. Στο προαύλιο του κτιρίου θα υπάρχει ένας εκθεσιακός χώρος. Τη μελέτη ανέλαβε ο Πολιτικός Μηχανικός Διονύσης Μπονίκος ([imerazante.gr](http://imerazante.gr)).

Δημιουργία θεματικού πάρκου 'Jurasic Park' προτάθηκε να γίνει στη Ρόδο, από τον Χατζή Χατζηευθυμίου και αφορά την ανάδειξη και επιπλέον προστασία του πάρκου του Ροδινού. Το κόστος ανέρχεται στις 488.400 ευρώ. Η πρόταση παρουσιάστηκε το 2002.



Πρόκειται για πάρκο που αφορά περιπατητικό τουρισμό, μέσα στους βοτανικούς κήπους και τα ξεχωριστά είδη φυτών και δέντρων αλλά και απόλαυση της διαδρομής και των σπηλαίων που υπάρχουν στο πάρκο.

Ακόμα μία πρόταση για δημιουργία θεματικού πάρκου στη Ρόδο διατυπώθηκε από τον Γιώργο Τσιτλακίδη, κάτοικο του νησιού. Η θεματολογία του θα αφορά την αρχαία ελληνική πόλη, καθώς το νησί είναι φημισμένο για την παλιά του πόλη. Στο πάρκο αυτό θα υπάρχουν αναπαραστάσεις και βιωματικές δραστηριότητες και όλα αυτά σε 350 στρέμματα. Μέσα στην έκταση αυτή θα υπάρχει Πλανητάριο και Εμπορικό κέντρο με συνολικό κόστος 80 εκατομμυρίων ευρώ. Ο χαρακτήρας του πάρκου θα είναι καθαρά εκπαιδευτικός ο οποίος θα παρουσιάζεται με καλλιτεχνικά δρώμενα.

Πρόταση δημιουργίας θεματικού πάρκου έχει γίνει για την πόλη του Βόλου επίσης, στα πλαίσια της τουριστικής και πολιτιστικής ανάπτυξης και εξέλιξης. Πρόκειται για το πάρκο με θέμα την Αργοναυτική εκστρατεία Τοποθεσία ορίστηκε το πεδίο του Άρεως με συνολική έκταση 75 στρεμμάτων, και έκτασης εδάφους στα 47,5 στρέμματα. Έχει μελετηθεί η διάταξη και η διαρρύθμιση του πάρκου καθώς και η μεταφορά του κόσμου. Στο θεματικό πάρκο θα υπάρχει και μουσείο, με αίθουσες οπτικοακουστικών μέσων και σύγχρονης τεχνολογίας, αλλά και διαδραστικών ψηφιακών μέσων. Το κόστος του επενδυτικού σχεδίου του υπολογίζεται στα 4.800.000 (σε στρογγυλοποίηση) και μαζί με το συνεδριακό κέντρο φτάνει τα 9.200.000 (σε στρογγυλοποίηση). Το σχέδιο παρουσιάστηκε το 2010 τον Ιανουάριο (euroconsultans.gr).

## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

### Ελληνόγλωσση

Γαλαγάδα, ΜΑ. και Καλυβιώτη Κ., (2018). *Σύγχρονη ψυχαγωγία και θεματικά πάρκα*. Διαθέσιμο στο: <<http://dspace.lib.ntua.gr/handle/123456789/46819>> [Πρόσβαση στις 19 Φεβρουαρίου 2020].

Γιάνναρου, Μ., (2013). *Αξιολόγηση του Επιπέδου Ποιότητας των Παρεχόμενων Υπηρεσιών ενός Θεματικού Πάρκου*, Διπλωματική Εργασία, [Online]. Τρίκαλα: ΤΕΦΑΑ. Διαθέσιμο στο: <[https://ir.lib.uth.gr/xmlui/handle/11615/17761/browse?rpp=20&sort\\_by=1&type=title&offset=20&etal=-1&order=ASC](https://ir.lib.uth.gr/xmlui/handle/11615/17761/browse?rpp=20&sort_by=1&type=title&offset=20&etal=-1&order=ASC)> [Πρόσβαση στις 20 Φεβρουαρίου 2020].

Δέφνερ, Α., (2009). Τα θεματικά πάρκα ως σημείο σύγκλισης πολεοδομίας, πολιτισμού και τουρισμού. Στο ΤΜΧΠΠΑ, 25 κείμενα για τον Σχεδιασμό και την Ανάπτυξη του χώρου. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας.

Κεφαλογιάννης Ν. και Παπαστεργίου Χ., (2006). *‘Η έννοια του ενδιάμεσου χώρου (in between)*. Διαθέσιμο στο:

<<https://www.greekarchitects.gr/gr/%CE%B4%CE%B9%CE%B5%CF%81%CE%B5%CF%85%CE%BD%CE%AE%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82/%CE%B7-%CE%B5%CE%BD%CE%BD%CE%BF%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BC%CE%B5%CF%83%CE%BF%CF%85-in-between-id134>> [Πρόσβαση στις 11 Φεβρουαρίου 2020].

Κοκκόσης, Χ., και Τσάρτας Π., (2001/2019). *Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη και Περιβάλλον*. Αθήνα: Κριτική.

Ματζίρης, Α., (2011). *Τα θεματικά πάρκα σε Ευρώπη και Αμερική : Η προοπτική ανάπτυξης στην Ελλάδα*.

Μελίδου, Π., (2004). *Τα θεματικά πάρκα και ο ρόλος τους στην πολιτισμική ανάπτυξη μιας περιοχής: Το παράδειγμα της πόλης του Βόλου*. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία [Online]. Βόλος: ΤΜΧΠΠΑ.

Μίχα, Ε., (2007). Θεματικές παρεμβάσεις στην πόλη: Χαρακτηριστικά και συνέπειες. *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τ. 123 Β, σελ. 3-29. Διαθέσιμο στο:

<<https://ejournals.epublishing.ekt.gr/index.php/ekke/article/view/6808>> [Πρόσβαση στις 11 Φεβρουαρίου 2020].

Πρώιου, Π., (2017). *Η Επίδραση της Διαφήμισης στην Ανάδειξη των Θεματικών Πάρκων*, Διπλωματική Εργασία, [Online]. Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Σιμάτος, Α., (2016). “Τουριστική ανάπτυξη περιοχής μέσω δημιουργίας θεματικού πάρκου: Οικονομική προσέγγιση. Στρατηγική Διοίκηση Τουριστικών Προορισμών και Επιχειρήσεων Φιλοξενίας”. Μεταπτυχιακή Εργασία, [Online]. Διαθέσιμο στο: <<http://hdl.handle.net/11610/17665>> [Πρόσβαση στις 2 Φεβρουαρίου 2020].

Τσαγανού, Χ., (2020). *Τα θεματικά πάρκα και η συμβολή τους στην τουριστική ανάπτυξη Βόλος*: ΔΜΕ ΤΜΧΠΠΑ.

Φλάμπουρας, Ν., (2012). *Σχέση ποιότητας υπηρεσιών και ικανοποίησης πελατών στην διαμόρφωση των προθέσεων τους για επανάληψη της συμμετοχής σε θεματικό πάρκο*. Μεταπτυχιακή Εργασία, [Online]. Τρίκαλα: Δημοκρίτειο Παν/μιο Θράκης και του Παν/μιο Θεσσαλίας Διαθέσιμο στο:

<<https://ir.lib.uth.gr/xmlui/bitstream/handle/11615/43478/11167.pdf?sequence=1&isAllowed=y>> [Πρόσβαση στις 2 Φεβρουαρίου 2020].

### Ξενόγλωσση

Braun, KA. Ellis, R. and Loftus, EF, (2002). “How advertising can change our memories of the past”. *School of Hotel Administration Collection*, 19 (1), pp. 1-23.

Brown, J. and Church A., (1987). “Theme parks in Europe: riding high in the 1980s”. *Travel & Tourism analyst*. pp. 35-46.

Buckkley, R. Sustainable, (2012). “Research and reality annals of tourism research”, Elsevier 39 (2), pp. 528-546.

Caleste, B., (2000). *The Fantastical Engineer: A Thrillseeker’s Guide to Careers in Theme Park Engineering*, USA: Professional Pubns Inc.

Carol, S. Jeffers, (2004). “In a cultural vortex: theme parks, experience, and opportunities for art education”. Taylor & Francis 45 (3), pp. 221-233.

- Clave, S.A., (2007). *The Global Theme Park Industry*, Wallingford: CABI Publishing, page 459
- Davis, S.G., (1996). “The theme park: global industry and cultural form Media culture & society. *Media, Culture & Society*, Volume 18 (3). Διαθέσιμο στο : [journals.sagepub.com](http://journals.sagepub.com) [Accessed 2 Φεβρουαρίου 2020].
- De Groote, P., (2009). “Globalization of commercial theme parks: The Walt Disney Company Division”. Διαθέσιμο στο [dea.lib.unideb.hu](http://dea.lib.unideb.hu) [Accessed 2 Φεβρουαρίου 2020].
- Deffner, A., (2005). “Disney environments and Theme Places”, In R. Caves, ed 2013. *The Encyclopedia of the City*, London and New York: Routledge.
- Dridea, C., Raluca Strutzen and Gina, (2008). “Theme park - the main concept of tourism industry development”. *Annals of the University of Oradea. Economic science series* 17 (2), pp.641-646 b.
- Henderson, J., (2010). “New visitor attractions in Singapore and sustainable destination development”. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 3 (3).
- Holcomb, J., Okumus, F. and Bilgihan, A., (2010). “Corporate social responsibility: what are the top three Orlando theme parks reporting?”, *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 3 (3).
- IAAPA, (2009a). “Amusement park industry statistics”. Διαθέσιμο στο <[www.iaapa.org/pressroom/Amusement\\_Park\\_Industry\\_Statistics.asp](http://www.iaapa.org/pressroom/Amusement_Park_Industry_Statistics.asp)> [Accessed 2 Φεβρουαρίου 2020].
- IAAPA, (2009b). “Parks around the world announce new attractions for 2010”, news release November 18 2009. Διαθέσιμο στο <[www.iaapa.org/pressroom/pressreleases/IAAPAWhatsNewatParksRelease2010.asp](http://www.iaapa.org/pressroom/pressreleases/IAAPAWhatsNewatParksRelease2010.asp)> [Accessed 2 Φεβρουαρίου 2020].
- Kaak, K.T, R., (2011). “Theme parks development costs: Initial investment costs per first year attendance - A historic benchmarking study”. *College of hospitality management - Florida*.
- Kawamura, S. and Hara, T., (2010). “A historical perspective and empirical analysis on development of theme parks in Japan”. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 3 (3).

- Kotler, P., Asplung c., Pein I. and Haider D., (1999). *Marketing Places Europe: Attracting Investments Industries Residents and Nations*. Harlow: Financial Times-Prentice.
- Luty, L., (2019). “Amusement and theme parks in Europe - Statistics & Facts” *Statista*.
- Lyon, R., (1987). “Theme parks in the United States, Travel and Tourism”. 34 (2) pp. 115-118.
- Milman, A., (2009). *Economic aspects of developing theme parks. International Journal of tourism research*. Wiley online library.
- Milman, A., Okumus F. and Dickinson D., (2010). ‘The contribution of theme parks and attractions to the social and economic sustainability of destinations’. *Worldwide Hospitality & Tourism Themes*, 2 (3) pp. 338-345.
- Mine, M.R., Van Baar J., Grundhofer A., Rose D., n.d. *Projection-based augment reality in Disney theme parks Representations of International Tourism in the Social Sciences “The 5s, anal review of anthropology”*, Volume 18, pp. 307-344. Διαθέσιμο στο [ieeexplore.ieee.org](http://ieeexplore.ieee.org) [Accessed 19 Ιανουαρίου 2020].
- Pearce, P.L. and Moscardo G., (1985). *Tourist theme parks: research practices and possibilities*. Wiley Online Library. 20 (3) pp. 303-312.
- Pikkemaat, B. and Schuckert M., (2007). *Success factors of theme parks- An exploration study*. 55 (2) pp. 197-208. Διαθέσιμο στο [hrcak.srce.hr](http://hrcak.srce.hr) [Accessed 29 Ιανουαρίου 2020].
- Reisinger, Y., (2009). “Visitors motivation for attending theme parks in Orlando, Florida”. KS Park, CS Park - Event Management.
- Soja, EW, 1996. *Third space: Journeys to LA and other real and imagined places balanced*.
- Sun, L.H. and Uysal M., (1994). “The role of theme parks in tourism”, *Hospitality Review*. 12 (1) article 8.
- Teo, P. and Yeoh BSA., (2018). “The role of customer interactions towards customer satisfaction in theme parks”. *Opcion* p. 168. Διαθέσιμο στο [scieloopcion.com](http://scieloopcion.com) [Accessed 19 Ιανουαρίου 2020]

## Κατάλογος Ιστοσελίδων των Θεματικών Πάρκων της Ευρώπης

Alton Towers Resort. Διαθέσιμο στο: <<https://www.altontowers.com/>>

Disneyland Paris. Διαθέσιμο στο:<<https://www.disneylandparis.com/en-us/>>

Djurs Sommerland. Διαθέσιμο στο:<<https://djurssommerland.dk/>>

Chessington World of Adventures. Διαθέσιμο στο:<<https://www.chessington.com/>>

Efteling. Διαθέσιμο στο: <<https://www.efteling.com/en>>

Erlebnispark Tripsdrill. Διαθέσιμο στο:<<https://www.erlebnispark-steinau.de/>>

Europa Park. Διαθέσιμο στο: <<https://www.europapark.de/en>>

Farup Summer Park. Διαθέσιμο στο: <<https://www.faarupsommerland.dk/en/>>

Fraispertuis City. Διαθέσιμο στο:<<https://www.fraispertuis-city.fr/>>

Futuroscope. Διαθέσιμο στο: <<https://www.futuroscope.com/en/>>

Gatorland. Διαθέσιμο στο:<<https://www.gatorland.com/>>

Hansa Park. Διαθέσιμο στο:<<https://www.hansapark.de/home?language=en>>

Le Pal. Διαθέσιμο στο:<<https://www.lepal.com/>>

Liseberg. Διαθέσιμο στο: <<https://www.liseberg.se/>>

Nigloland. Διαθέσιμο στο:<<https://www.nigloland.fr/>>

Parc de la Villette. Διαθέσιμο στο: <<https://lavillette.com/>>

Parque Warner Madrid. Available at: <<https://www.parquewarner.com/en>>

PortAventura. Διαθέσιμο στο:<<https://www.portaventuraworld.com/en>>

Phantasialand. Διαθέσιμο στο:<<https://www.phantasialand.de/en/>>

Puy du Fou. Διαθέσιμο στο: <<https://www.puydufou.com/en>>

Stanley park Blackpool. Διαθέσιμο στο: <<https://www.visitblackpool.com/detail/stanley-park-17396/>>

Steinwasen park. Διαθέσιμο στο: <<https://www.steinwasen-park.de/>>

Thrope park. Διαθέσιμο στο: <<https://www.thorpepark.com/>>

Tivoli Gardens. Διαθέσιμο στο: <<https://www.tivoli.dk/en/>>

Walt Disney Studios Park. Διαθέσιμο στο: <<https://www.disneylandparis.com/en-us/destinations/walt-disney-studios-park/>>

## Ιστοσελίδες

City Guide. Διαθέσιμο στο: <[www.cityguide.com](http://www.cityguide.com)>

Dream Gate. Διαθέσιμο στο: <[www.dreamgateuk.com](http://www.dreamgateuk.com)>

Funtrivia. Διαθέσιμο στο: <[www.funtrivia.com](http://www.funtrivia.com)>

Leisure- business. Διαθέσιμο στο: <[www.leisure-business.com](http://www.leisure-business.com)>

PC.GC. Διαθέσιμο στο: <[www.pc.gc.ca](http://www.pc.gc.ca)>

Statista. Διαθέσιμο στο: <[www.statista.com](http://www.statista.com)>

Statistics. Διαθέσιμο στο: <[www.statistics.gr](http://www.statistics.gr)>

Theme parks online. Διαθέσιμο στο: <[www.themeparksonline.org](http://www.themeparksonline.org)>

TripAdvisor. Διαθέσιμο στο: <[www.tripadvisor.com.gr/](http://www.tripadvisor.com.gr/)>